

รายงานประจำปี 2567/68

AMNESTY

INTERNATIONAL

สถานการณ์สิทธิมนุษยชนทั่วโลก

AMNESTY
INTERNATIONAL
THAILAND

รายงานประจำปี 2567/68
แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล
สถานการณ์สิทธิมนุษยชนทั่วโลก

รายงานฉบับนี้ครอบคลุมระยะเวลาตั้งแต่
เดือนมกราคม-ธันวาคม พ.ศ. 2567

พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. 2568 โดย
Amnesty International Ltd
Peter Benenson House,
1, Easton Street,
London WC1X 0DW
United Kingdom

© สงวนลิขสิทธิ์
แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล 2568

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ประเทศไทย
139/21 ซอยลาดพร้าว 5 ถ.ลาดพร้าว
แขวงจอมพล เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ 0 2513 8745, 0 2513 8754
อีเมล media@amnesty.or.th

ภาษาต้นฉบับ: ภาษาอังกฤษ
ผู้แปลฉบับภาษาไทย: แอมเนสตี้
อินเตอร์เนชั่นแนล ประเทศไทย
บรรณาธิการฉบับแปลภาษาไทย:
บัญชา สีลาเกื้อกุล

เว้นแต่จะระบุไว้เป็นอย่างอื่น เนื้อหาในเอกสารนี้
อยู่ภายใต้สัญญางานสร้างสรรค์เสรีหรือ
Creative Commons (ให้อ้างอิงแหล่งที่มา
ห้ามนำใช้เพื่อการค้า ห้ามดัดแปลงงาน สัญญา
อนุญาตสากล 4.0)
[https://creativecommons.org/licenses/
by-nc-nd/4.0/legalcode](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/legalcode)
สำหรับข้อมูลเพิ่มเติม โปรดอ่านเรื่องการขอ
อนุญาตบนเว็บไซต์ www.amnesty.org
กรณีที่มีการระบุเนื้อหาที่มีลิขสิทธิ์ ซึ่งแอมเนสตี้
อินเตอร์เนชั่นแนลไม่ได้เป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ใน
เนื้อหานั้นๆ เนื้อหาส่วนนั้นจะไม่ตกอยู่ภายใต้
สัญญางานสร้างสรรค์เสรี

www.amnesty.or.th

รายงานประจำปี 2567/68

AMNESTY

INTERNATIONAL

สถานการณ์สิทธิมนุษยชนทั่วโลก

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล เป็นขบวนการระดับโลกที่มีผู้สนับสนุนสมาชิก และนักกิจกรรมรวมกว่า 10 ล้านคน ใน 150 ประเทศ และดินแดน มีการรณรงค์ระดับสากลเพื่อเรียกร้องให้มีการเคารพและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน โดยหน่วยงานมีวิสัยทัศน์ที่มุ่งให้บุคคลทุกคนได้รับสิทธิมนุษยชนทุกประการตามที่ประกาศไว้ในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนและมาตรฐานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศอื่นๆ

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล มีพันธกิจที่จะทำงานวิจัย และปฏิบัติการเพื่อป้องกันและยุติการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่ร้ายแรง ทั้งปัจเจก (สิทธิทางพลเมืองและการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม) ไม่ว่าจะเป็นสิทธิที่จะมีเสรีภาพในการแสดงออกและการรวมตัวไปจนถึงความสมบูรณ์ทางกายและใจ การคุ้มครองไม่ให้เกิดการเลือกปฏิบัติไปจนถึงสิทธิด้านที่อยู่อาศัย โดยสิทธิเหล่านี้ไม่อาจแบ่งแยกได้

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ได้รับทุนสนับสนุนส่วนใหญ่จากค่าสมาชิกและการบริจาคของสาธารณะ เราไม่แสวงหาเงินทุนและไม่ยอมรับทุนจากรัฐบาลเพื่อให้สามารถสอบสวนและรณรงค์ต่อต้านการละเมิดสิทธิมนุษยชนได้อย่างอิสระ

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล เป็นอิสระจากรัฐบาล อุดมการณ์ทางการเมือง ผลประโยชน์ด้านเศรษฐกิจหรือศาสนา

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ได้รับรางวัลโนเบลสาขาสันติภาพ เมื่อ พ.ศ. 2520

สารบัญ

สารจากเลขาราชการ	1
บทวิเคราะห์ทั่วโลก	7
ส่วนที่ 1: ภาพรวมของภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก	21
ส่วนที่ 2: เมียนมา	32
ส่วนที่ 3: เวียดนาม	37
ส่วนที่ 4: กัมพูชา	40
ส่วนที่ 5: ลาว	43
ส่วนที่ 6: ประเทศไทย	45
ส่วนที่ 7: ข้อเสนอแนะของแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ต่อรัฐบาลไทย	49
สนธิสัญญาหลักด้านสิทธิมนุษยชน	55

สารจากเลขานุการ

โลกกำลังอยู่ในจุดเปลี่ยนทางประวัติศาสตร์ พลังอำนาจที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อนกำลังตามไล่ล่าอุดมการณ์เพื่อสิทธิมนุษยชนสำหรับคนทุกคน และมุ่งทำลายระบบระหว่างประเทศที่ก่อร่างสร้างขึ้นมาจากเลือดและความทุกข์ยากของสงครามโลกครั้งที่สอง และเหตุการณ์ฮอโลคอสต์ (เหตุการณ์ฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิว) สงครามด้วยเหตุแห่งศาสนา เชื้อชาติ และชาติพันธุ์ ซึ่งมิใช่เป้าหมายเพื่อกำหนดระเบียบด้านเศรษฐกิจ เกิดขึ้นท่ามกลางความไม่เท่าเทียมอย่างไม่เคยเป็นมาก่อน ทั้งระหว่างและภายในรัฐต่างๆ ได้บันทึกความเท่าเทียม ความยุติธรรม และศักดิ์ศรีที่ได้มาจากการต่อสู้อย่างยากลำบากในช่วง 80 ปีที่ผ่านมา

การโจมตีหลากหลายรูปแบบต่อกลไกความรับผิดชอบด้านสิทธิมนุษยชน กฎหมายระหว่างประเทศ และองค์การสหประชาชาติ เป็นเพียงบางส่วนของสิ่งที่เกิดขึ้นในช่วง 100 วันแรกแห่ง “ยุค” ของ **ประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์แห่งสหรัฐอเมริกา** ในปี 2568

แต่การโจมตีอย่างไรก็ตามรับผิดชอบและมุ่งลงโทษเพื่อบันทึกความพยายามที่จะขจัดความยากจนทั่วโลก และจัดการเลือกปฏิบัติและความรุนแรงด้วยเหตุแห่งเพศที่ฝังรากลึกมานาน ไม่ได้เพิ่งเกิดขึ้นในปี “ผิด” **ไม่อาจเปลี่ยนเป็น “ถูก” ได้ในชั่วข้ามคืน**

นับตั้งแต่การดำรงตำแหน่งในสมัยที่สอง การดำเนินการของประธานาธิบดีทรัมป์กลับยิ่งเร่งรัดไปในทิศทางที่แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลและองค์กร

สิทธิมนุษยชนอื่นๆ เคยส่งสัญญาณเตือนล่วงหน้าไว้แล้ว หากแต่คำเตือนของพวกเราไม่เคยถูกรับฟัง การร้องขอของพวกเราถูกเพิกเฉย แนวโน้มการปฏิบัติงานของเขาเป็นผลลัพธ์ของการตัดสินใจที่เป็นระบบ มีเจตนา มีการเลือกปฏิบัติในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา และได้พัฒนาไปสู่ระดับที่รุนแรงยิ่งขึ้นในปี 2568

แน่นอนว่านี่ไม่ใช่เรื่องของประธานาธิบดีทรัมป์เพียงคนเดียว ต้นตอของปัญหาเหล่านี้ฝังลึกกว่านั้นมาก และหากไม่มีการต่อต้านอย่างกล้าหาญและเป็นหนึ่งเดียวกัน จุดเปลี่ยนทางประวัติศาสตร์ครั้งนี้ **อาจไม่ใช่แค่ “ช่วงเวลาแห่งความเปลี่ยนแปลง” แต่จะกลายเป็น “การเปลี่ยนทั้งยุคสมัย” อย่างแท้จริง**

ฝันร้ายที่เริ่มต้นอย่างช้าๆ

ในช่วงกว่าทศวรรษที่ผ่านมา โลกได้เห็นการขยายตัวอย่างต่อเนื่องของกฎหมาย นโยบาย และแนวปฏิบัติแบบอำนาจนิยม พื้นที่ภาคประชาสังคมค่อยๆ หดตัวลง สิทธิในเสรีภาพการแสดงออกหรือการสมาคมถูกกัดกร่อนลงอย่างเห็นได้ชัด นโยบายที่รัฐเลือกใช้ นั้นยิ่งซ้ำเติมความเหลื่อมล้ำ เพิ่มความยากจน และเอื้อให้มหาเศรษฐีร่ำรวยยิ่งขึ้น การระบาดของโรคโควิด-19 เผยให้เห็นถึงความโลภ การเหยียดเชื้อชาติ และความเห็นแก่ตัวของชาติมหาอำนาจที่พร้อมจะปล่อยให้ผู้คนนับล้านต้องตาย เมื่อต้องเผชิญกับวิกฤตสภาพภูมิอากาศ หลายรัฐกลับล้มเหลวในการปฏิบัติตามคำมั่นที่ให้ไว้ในข้อตกลงปารีสเมื่อปี 2558

ท่ามกลางสัญญาณเตือนที่สว่างวาบราวไฟแดง ในหลายจุด แต่แล้วก็เกิดเหตุการณ์ฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ขึ้น ในปี 2567

ปี 2567: การฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ที่มีการถ่ายทอดสดจากสถานีจริง

นับตั้งแต่วันที่ 7 ตุลาคม 2566 เมื่อกลุ่มฮามาสได้ก่ออาชญากรรมร้ายแรงต่อพลเมืองชาวอิสราเอลและชาติอื่นๆ พร้อมจับตัวประกันไปกว่า 250 คน ในขณะที่เดียวกัน โลกได้เห็นการถ่ายทอดสดการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ด้วยตาตนเอง บรรดารัฐต่างๆ เพียงเฝ้ามองราวกับไร้อำนาจ ปล່อยให้อิสราเอลสังหารชาวปาเลสไตน์นับพันต่อพันคน สังหารคนหลายรุ่นในหลายครอบครัวให้สูญสิ้น ทำลายบ้านเรือน แหล่งทำมาหากิน โรงพยาบาล และโรงเรียน

ปี 2567 จะถูกจดจำว่าเป็นปีที่มีการยึดครองทางทหารของอิสราเอลทวีความเล็ดเยินและโหดเหี้ยมมากขึ้นอย่างไม่เคยเป็นมาก่อน ทั้งยังเป็นปีที่เราจดจำถึงการที่**สหรัฐอเมริกา เยอรมนี และรัฐในยุโรป**บางส่วนให้การสนับสนุนอิสราเอล ในขณะที่สหรัฐอเมริกาภายใต้รัฐบาลไบเดนใช้อำนาจวิโถง (อำนาจยับยั้ง) ข้อมติของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติซ้ำแล้วซ้ำเล่าที่เรียกร้องให้มีการหยุดยิง และยังเป็นปีที่รัฐต่างๆ ยังคงจัดส่งอาวุธให้กับอิสราเอลต่อไป

ในปี 2567 อิสราเอลและพันธมิตรประเทศมหาอำนาจ โดยเฉพาะสหรัฐอเมริกา ได้อ้างหรือทำราวกับว่ากฎหมายระหว่างประเทศไม่มีผลบังคับใช้ต่อพวกเขา จงใจเพิกเฉยต่อคำสั่งของศาลยุติธรรมระหว่างประเทศและการรับฟ้องคดีของศาลอาญาระหว่างประเทศ

ในปี 2567 **ประธานาธิบดีลาติเบียร์ ปูติน** ยังคงโจมตีอย่างเป็นระบบต่อโครงสร้างพื้นฐานของพลเรือนใน**ยูเครน** สังหารพลเรือนมากกว่าปี 2566 **รัสเซีย** ได้ทำลายและยึดครองโรงผลิตไฟฟ้าพลังงานความร้อนส่วนใหญ่ของยูเครน ทำให้คนนับพันคนไม่มีไฟฟ้าใช้เป็นประจำ ทั้งยังละเมิดกฎหมายด้วยการนำตัวเชลย

สงครามชาวยูเครนมาขึ้นศาลในรัสเซีย และในพื้นที่ต่างๆ ของยูเครนที่ถูกยึดครองโดยรัสเซีย

ในปี 2567 ผู้คนหลายพันคนใน**ซูดาน** ต้องเสียชีวิตจากความขัดแย้งและความอดอยาก ท่ามกลางวิกฤตการบังคับให้โยกย้ายถิ่นฐานครั้งใหญ่ที่สุดในโลก แต่ประชาคมโลกกลับเพิกเฉยต่อเหตุการณ์เหล่านี้ เช่นเดียวกับความรุนแรงที่ทวีความร้ายแรงมากขึ้นใน**สาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก บุร์กินาฟาโซ ไนเจอร์ หรือเมียนมา** แต่โอกาสในการค้าอาวุธที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้งเหล่านี้กลับไม่ได้ถูกมองข้าม ในขณะที่เสียงเรียกร้องให้มีการห้ามค้าอาวุธกลับถูกเพิกเฉย

ปี 2567 ยังสะท้อนให้เห็นถึงเจตจำนงของรัฐในการใช้การโฆษณาชวนเชื่อเพื่อสนับสนุนการขัดแย้งกันด้วยอาวุธ โดยอาศัยการเผยแพร่ข้อมูลผ่านอัลกอริทึมของโซเชียลมีเดียและเสียงของผู้ที่มีอิทธิพลเป็นเครื่องมือ โดยไม่คำนึงถึงความถูกต้องแม่นยำหรือผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากข้อมูลที่แฝงไปด้วยความเกลียดชัง

กล่าวโดยสรุป ปี 2567 เป็นปีที่ลดทอนความเป็นมนุษยของพวกเราทุกคน

ความยุติธรรมระหว่างประเทศและพหุภาคีนิยม

อย่างไรก็ตาม **แอฟริกาใต้** ส่งสัญญาณว่ายังมีทางเลือกอื่นที่เป็นไปได้ การฟ้องร้องของแอฟริกาใต้ต่อ**อิสราเอล** ในศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ ในข้อหาละเมิดอนุสัญญาการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ เป็นก้าวอย่างสำคัญอย่างยิ่งที่มุ่งสู่ความยุติธรรม การที่ศาลอาญาระหว่างประเทศ (ICC) ออกหมายจับ**เบนจามิน เนทันยาฮู** นายกรัฐมนตรีอิสราเอล **โยอาฟ กัลแลนต์** อดีตรัฐมนตรีกลาโหม และ**โมฮัมเหม็ด อัล-มาสรี** ผู้บัญชาการทหารของกลุ่มฮามาส ในข้อหาอาชญากรรมสงครามและอาชญากรรมต่อมนุษยชาติ นับเป็นความสำเร็จครั้งประวัติศาสตร์

ขณะที่ประเทศต่างๆ ที่เคยให้ความสนับสนุนอย่างแข็งขันต่อการดำเนินคดีของ ICC ต่อประธานาธิบดีปูตินในข้อหาลักพาตัวเด็กชายยูเครน กลับมีท่าทีที่แตกต่างไปอย่างสิ้นเชิงในกรณีของอิสราเอล ในปี 2567 วุฒิสมาชิกสหรัฐอเมริกาหลายคนถึงกับออกมาข่มขู่พนักงานอัยการของ ICC ส่วนประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ยังได้ประกาศคว่ำบาตรพนักงานอัยการคนดังกล่าวในปี 2568

ช่วงเวลาแห่งความโศกเศร้าเสียใจต่อ “สองมาตรฐาน” ของผู้ออกแบบระเบียบโลกหลังสงครามโลกครั้งที่สอง ได้ผ่านพ้นไปแล้ว ก่อนที่ปี 2567 จะสิ้นสุดลง หลายรัฐได้มุ่งทำลายสถาบันที่ค้ำจุนระบบดังกล่าว และดำเนินการเพื่อทำลายคุณค่าของระบบนั้น ส่งผลให้หลงเหลือเพียงเปลือกนอกของเจตจำนงดั้งเดิมเพียงบางส่วนเท่านั้น

ประธานาธิบดีทรัมป์เป็นเพียงตัวเร่งปฏิกิริยาของแนวโน้มที่คืบหน้าไปอย่างรวดเร็วอยู่แล้วเท่านั้นเอง

สิทธิในเสรีภาพการแสดงออกและสื่อ: สัญญาณเตือนเล็กๆ ที่นำไปสู่ การเปลี่ยนแปลงที่ยิ่งใหญ่

ในปี 2563 แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลได้ออกมาเตือนถึงแนวโน้มของอำนาจนิยมที่กำลังขยายตัวมากขึ้นทั้งในระดับประเทศและระหว่างประเทศ สิ่งที่เรากังวลได้กลายเป็นความจริงขึ้นมา ในปี 2567 มีการประกาศใช้กฎหมายและแนวปฏิบัติแบบอำนาจนิยมมากขึ้น การโจมตีผู้เห็นต่างทางการเมืองได้ทวีความรุนแรงขึ้น รวมถึงการจับกุมผู้คนจำนวนมากและการบังคับให้สูญหาย มีองค์การไม่แสวงหาผลกำไร (เอ็นจีโอ) และพรรคการเมืองจำนวนมากขึ้นที่ถูกสั่งปิด ถูกพักการดำเนินงาน หรือตกเป็นเป้าหมายโดยพลการ เพราะถูกมองว่าเป็นพวก “สุดโต่ง” มีการโจมตีอย่างรุนแรงต่อการเคลื่อนไหวแบบอารยะขัดขืน และมีการใช้กฎหมายเพื่อเอาผิดทางอาญาอย่างไม่เคยเป็นมาก่อนต่อนักปกป้องสิทธิมนุษยชน นักกิจกรรมด้านสภาพภูมิอากาศ นักศึกษา และผู้ที่

แสดงความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกับชาวปาเลสไตน์ โดยหลายคนถูกตราว่าเป็น “ผู้ก่อการร้าย”

กลุ่มเพมินิสต์และนักบรรณรักษ์เพื่อสิทธิผู้หญิงและผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศยังคงเผชิญกับการตอบโต้กลับอย่างหนัก รัฐอย่างน้อย 21 แห่งได้เสนอหรือผ่านร่างกฎหมายที่มีเป้าหมายเพื่อปราบปรามสิทธิในเสรีภาพการแสดงออก หรือสั่งห้ามสำนักข่าวไม่ให้งาน โดยในปี 2567 มีนักข่าวถูกสังหารมากที่สุดเป็นประวัติการณ์ ทั้งนี้ตามข้อมูลของคณะกรรมการคุ้มครองผู้สื่อข่าวซึ่งเป็นองค์กรไม่แสวงหาผลกำไรระบุว่า มีนักข่าวและผู้ทำงานด้านสื่อถูกสังหารอย่างน้อย 124 ราย โดยในจำนวนนั้น เกือบสองในสามเป็นชาวปาเลสไตน์ที่ถูกสังหารโดยอิสราเอล

“ขุดไปเลย ขุดเข้าไป!” จนถึง “เผาไปสิ เผาให้เกลี้ยง!”

ในปี 2567 ไม่มีภูมิภาคใดที่ไม่ได้รับผลกระทบจากวิกฤตสภาพภูมิอากาศ หลังเกิดเหตุคลื่นความร้อนในเอเชียใต้ ก็ได้เกิดเหตุอุกกภัยร้ายแรงที่กระทบต่อประชาชนหลายล้านคน และทำให้อีกหลายพันคนต้องพลัดถิ่นฐาน ไฟป่าที่รุนแรงเป็นประวัติการณ์ในอเมริกาใต้ได้ทำลายผืนป่าแอมะซอน และทำลายระบบนิเวศที่ทอดยาวข้ามหลายประเทศ ใน**โซมาเลีย** ภาวะภัยแล้งและน้ำท่วมได้ทำลายชุมชน เศรษฐกิจในท้องถิ่นล่มสลาย และทำให้หลายครอบครัวและชุมชนต้องพลัดถิ่นฐาน

ปี 2567 ยังเป็นปีแรกที่อุณหภูมิเฉลี่ยทั่วโลกเพิ่มขึ้นกว่า 1.5 องศาเซลเซียส เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยระหว่างปี 2393-2443

อุณหภูมิที่ร้อนระอุต้องได้รับการแก้ไขด้วยการดำเนินการด้านสภาพภูมิอากาศที่กล้าหาญและแตกต่างไปจากเดิม แต่นอกเหนือจากความล้มเหลวของรัฐต่างๆ ในการเลิกใช้เชื้อเพลิงฟอสซิล ผลการเจรจาในการประชุม COP29 ยังบรรลุข้อตกลงด้านการเงินที่เลวร้าย ซึ่งเสี่ยงจะทำให้ประเทศที่มีรายได้น้อยต้องติดอยู่ในกับดักหนี้ต่อไป

คำพูดของประธานาธิบดีทรัมป์ที่ว่า “**ขุด (น้ำมัน) ไปเลย ขุด (น้ำมัน) เข้าไป**” เป็นเพียงการสะท้อนถึงสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นอยู่แล้ว รวมถึงการตัดสินใจของเขาในปี 2568 ที่จะให้สหรัฐอเมริกาถอนตัวจากข้อตกลงสภาพภูมิอากาศกรุงปารีส ยังได้รับการสนับสนุนจากประเทศที่ยังคงพึ่งพาพลังงานฟอสซิล

และด้วยเหตุนี้ ทั่วทั้งโลก ผู้คนก็จะยังคงเผชิญกับ ไฟป่า น้ำท่วม และล้มตายกันต่อไป

ส่วนผสมที่เป็นพิษสำหรับคนนับล้าน

ในปี 2567 ธนาคารโลกได้ออกมาเตือนว่า “**การดำเนินการเพื่อลดความยากจนระดับโลกได้ชะลอตัวลงจนเกือบจะชะงักไปแล้วในช่วงห้าปีที่ผ่านมา ทำให้เกิดความกังวลว่าทศวรรษ 2563-2573 จะเป็นทศวรรษที่สูญเปล่า**” ในรายงาน *ความยากจน ความเจริญรุ่งเรือง และโลก: เส้นทางออกจากวิกฤตรอบด้าน (Poverty, Prosperity and Planet: Pathways out of the Polycrisis)*

ส่วนผสมที่เป็นพิษที่ถูกสร้างขึ้นจากความยากจน ความขัดแย้ง การปราบปรามทางการเมือง และวิกฤตสภาพภูมิอากาศ ส่งผลให้ประชาชนประมาณ 110 ล้านคนต้องพลัดถิ่นฐานในปี 2567 แต่แทนที่จะแก้ไขต้นตอของปัญหา รัฐบาลหลายประเทศและขบวนการทางการเมืองกลับใช้วาทกรรมที่แสดงความเกลียดชังต่อคนต่างชาติและเหยียดเชื้อชาติ รวมทั้งใช้ความเกลียดชังเป็นอาวุธ เพิกเฉยหรือหลีกเลี่ยงการปฏิบัติตามคำสั่งศาล และยังได้ใช้มาตรการที่สุดโต่งและรุนแรงเพื่อผลักดันผู้ย้ายถิ่นฐานอย่างไม่ปกติออกจากพรมแดนตนเอง

ความเท่าเทียมทางเพศ? การโจมตีสิทธิผู้หญิงและผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ

ใน**อัฟกานิสถาน** 50% ของประชากรซึ่งเป็นผู้หญิงและเด็กผู้หญิง ถูกลงโทษให้ต้องอยู่ในสภาพที่หลายคนเรียกว่าเป็น “**การตายอย่างช้าๆ**” รัฐบาลตาลีบัน

ออกกฎหมายเอาผิดผู้หญิงและเด็กหญิงที่ปรากฏตัวในที่สาธารณะ มีการประกาศใช้กฎหมายว่าด้วยความชั่วร้ายและความด่างาม เพื่อปฏิเสธไม่ให้พวกเธอมีสิทธิในการทำงานและการศึกษา ผู้ประท้วงหญิงหลายสิบคนถูกบังคับให้สูญหายหรือถูกควบคุมตัวโดยพลการ

ใน**อิหร่าน** กฎหมายใหม่ที่บังคับให้สวมผ้าฮิญาบ ยิ่งเพิ่มการกดขี่ต่อผู้หญิงและเด็กหญิง มีการลงโทษเขียนตี การสั่งปรับเป็นเงินมหาศาล และการจำคุกอย่างยาวนาน ในขณะที่เจ้าหน้าที่ของรัฐและกลุ่มที่ใช้อำนาจแบบศาลเตี้ยยังคงโจมตีอย่างรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็กหญิงที่ขัดขืนไม่ทำตามกฎหมายต่อไปโดยที่ไม่ต้องรับโทษ

การละเมิดสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ ยังคงเพิ่มขึ้นในหลายพื้นที่ ในขณะที่รัฐบาลประเทศต่างๆ ตั้งแต่**อาร์เจนตินา**ถึง**รัสเซีย** ต่างประกาศใช้กฎหมายและ/หรือนโยบาย ซึ่งจำกัดการเข้าถึงบริการทางเพศและอนามัยเจริญพันธุ์ ใน**สหรัฐอเมริกา** เมตาและทวิตเตอร์ได้ลบข้อมูลออนไลน์เกี่ยวกับการทำแท้ง ในขณะที่มีรายงานการเพิ่มขึ้นของความรุนแรงด้วยเหตุแห่งเพศ รวมถึงการฆ่าเพราะว่าเป็นเพศหญิงและความรุนแรงทางเพศในระหว่างการขัดแย้งกันด้วยอาวุธในหลายพื้นที่ของโลก

จุดจบแห่งยุคสมัย?

รัฐมหาอำนาจกำลังเหาะเหี่ยประวัติศาสตร์ของพวกเรา โดยเสแสร้งว่าสามารถมองข้าม หลงลืม หรือลบบทเรียนจากทศวรรษ 1930 และ 1940 รวมถึงอนุสัญญาการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์จนถึงอนุสัญญาเจนีวา ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน และกฎบัตรแห่งสหประชาชาติได้ จากการที่มีการเลือกตั้งโดนัลด์ ทรัมป์เป็นผู้นำ พร้อมทั้งอิทธิพลอย่างมหาศาลของบรืษัทต่อรัฐบาลของเขา เรากำลังถูกผลักดันให้เข้าไปอยู่ในยุคที่โหดร้าย เป็นยุคที่อำนาจทางทหารและเศรษฐกิจมีความสำคัญเหนือกว่าสิทธิมนุษยชนและการทูต ยุคที่โครงสร้างที่แหล่มล้าด้วยเหตุแห่งเพศและเชื้อชาติ และแนวคิดที่มีผู้แพ้และผู้ชนะ (zero-sum) เป็นตัวกำหนดนโยบาย และเป็นยุคที่ลัทธิ

ชาตินิยมที่มุ่งทำลายล้างเป็นแรงผลักดันหลักของ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

เราจะรับมืออย่างไร?

ปี 2567 รัฐสมาชิกทั้ง 193 ประเทศในที่ประชุมสมัชชา ใหญ่แห่งสหประชาชาติได้เห็นชอบที่จะให้มีการจัดทำ สนธิสัญญาฉบับแรกว่าด้วยอาชญากรรมต่อ มนุษยชาติ นอกจากนี้ ยังเห็นชอบให้มีการจัดทำกรอบ ว่าด้วยความร่วมมือด้านภาคีการระหว่างประเทศ ซึ่งจะนำไปสู่ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อยุติระบบ ภาคีการที่มีชอบ และอาจเป็นช่องทางสำคัญในการ จัดหาเงินทุนเพื่อส่งเสริมสิทธิให้เกิดขึ้นจริง

ในปี 2567 **แกมเบีย** ออกเสียงคัดค้านร่างกฎหมาย ที่จะยกเลิกกฎหมายแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับสตรีปี 2558 ซึ่งเป็นกฎหมายที่ห้ามการขมิบอวัยวะเพศ **โปแลนด์** ประกาศใช้นิยามการข่มขืนใหม่ซึ่งอยู่บนพื้นฐานของ หลักความยินยอม นับเป็นประเทศที่ 19 ในยุโรปที่ออก กฎหมายในลักษณะนี้ และรัฐสภา**บัลแกเรีย**ลงมติไม่รับ ร่างกฎหมายที่เสนอให้จัดตั้งระบบทะเบียน “ตัวแทน ต่างชาติ” ตามแบบ**รัสเซีย**

ในปี 2567 ศาลระดับชาติของ**เบลเยียม**มีคำสั่งยอมรับ ความรับผิดชอบของประเทศต่ออาชญากรรมต่อ มนุษยชาติที่เกิดขึ้นในยุคล่าอาณานิคม และช่วงต้นปี 2568 ทาง**ฟิลิปปินส์**ได้ส่งตัวอดีตประธานาธิบดี ดูเตอร์เตให้กับศาลอาญาระหว่างประเทศ (ICC) เพื่อ เข้ารับการพิจารณาคดีในข้อหาอาชญากรรมต่อ มนุษยชาติ เนื่องจากสงครามปราบปรามยาเสพติด ของเขาที่ทำให้มีผู้เสียชีวิตจำนวนมาก

แม้การประชุมสุดยอดเพื่ออนาคต (Summit of the Future) เมื่อเดือนกันยายน 2567 จะมีข้อจำกัดอยู่บ้าง อย่างไรก็ดี หลายรัฐเห็นชอบที่จะสร้างระบบระหว่าง ประเทศที่เท่าเทียมมากขึ้น โดยการส่งเสริมให้มีตัวแทน จากหลากหลายภาคส่วนมากขึ้นในคณะมนตรีความ มั่นคงโดยเฉพาะจากทวีปแอฟริกา การปฏิรูประบบ การเงินระหว่างประเทศ การแก้ปัญหาวิกฤตหนี้ และการเพิ่มเงินทุนสนับสนุนเพื่อการพัฒนา

ที่สำคัญคือ ในปี 2567 ยังเป็นปีแห่งการเลือกตั้ง โดยมีการเลือกตั้งเกิดขึ้นใน 64 ประเทศทั่วโลก และผลลัพธ์ ก็ไม่ได้เป็นชัยชนะของฝ่ายต่อต้านสิทธิมนุษยชน อย่างที่หลายฝ่ายกังวล ประชาชนจำนวนมากทั่วโลก ได้ลงคะแนนเสียงเพื่อเดินหน้าไปสู่หนทางที่แตกต่าง ออกไป สะท้อนให้เห็นว่าการปฏิบัติแบบอำนาจนิยม ไม่ใช่สิ่งที่ต้องเกิดขึ้นเสมอไป หากเป็นสิ่งที่เราต่อต้าน ได้

แม้อนาคตสามารถเปลี่ยนแปลงได้ แต่โลกของเรา ก็อยู่ในช่วงรอยต่อที่สำคัญเป็นอย่างยิ่ง 100 วัน หลังการบริหารงานของรัฐบาลทรัมป์ รัฐบาลแห่ง ได้ปรับตัวเพื่อรับมือกับสถานการณ์นี้ แต่รัฐส่วนใหญ่ ยังไม่ทำเช่นนั้น ในทางตรงกันข้าม พวกเขาแสวงว่า จักรพรรดิองค์ใหม่ได้ทรงเครื่องทรงอย่างสง่างาม ส่วนอีกหลายรัฐก็สวมใส่เสื้อผ้าของจักรพรรดินั้น เสียเอง แต่ความจริงที่เห็นกลับแตกต่างอย่างสิ้นเชิง เราได้เห็นการปิดปากผู้เห็นต่าง การโจมตีเสรีภาพ ทางวิชาการ การปรับเพิ่มงบประมาณทางการทหาร การตัดงบประมาณช่วยเหลือ การตอบโต้ทางการค้า สิ่งเหล่านี้ คือภาพสะท้อนของโลกที่กำลังตั้งสติกองสู่ภาวะวิกฤต

แน่นอนว่าเราจำเป็นต้องแก้ไขข้อบกพร่องเชิง โครงสร้างของระบบกลไกระหว่างประเทศเพื่อให้เกิด การคุ้มครองสิทธิมนุษยชน แต่ทุกวันนี้ เรากำลัง เผชิญกับกระแสอำนาจใหม่ ซึ่งมุ่งควบคุมเราด้วย ระบบโลกใหม่อย่างสิ้นเชิง ไม่ใช่ระบบที่ตั้งอยู่บน พื้นฐานของความเท่าเทียมและความยุติธรรม แต่เป็น ระบบที่ปราศจากการคุ้มครองด้านสิทธิมนุษยชน ไม่ใช่ระบบที่มุ่งเสริมสร้างหลักนิติธรรม แต่เป็นระบบ ที่ออกแบบมาเพื่อสนับสนุนระบอบปกครองที่ผลกำไร อยู่เหนือความยุติธรรม

การลุกขึ้นต่อต้านอย่างเป็นระบบต่อกระแสเหล่านี้ จึงไม่ใช่แค่ “สิ่งจำเป็น” เท่านั้น แต่คือ “**ทางเลือก เดียวที่ขอบรรณ**” เมื่อรัฐไม่สามารถคุ้มครองสิทธิ มนุษยชน นักเคลื่อนไหวระดับชุมชนและนักปกป้อง สิทธิมนุษยชนกำลังยืนหยัดขึ้นอีกครั้ง พวกเขา กำลังต่อต้านระบอบของอำนาจและผลกำไรที่มุ่ง ทำลายล้างศักดิ์ศรีของพวกเขาอย่างไม่หยุดหย่อน

และพวกเขากำลังแสดงให้เห็นอีกครั้งว่า ภาค
ประชาสังคมคือแนวหน้าในการทำงานเพื่อปกป้อง
สิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของมนุษย์

เราจะลุกขึ้นต่อต้าน และเราจะไม่วันยอมแพ้

แอกเนส คาลามาร์ด
เลขาธิการ แอมเนสตี อินเตอร์เนชันแนล
เมษายน 2568

บทวิเคราะห์ทั่วโลก

งานวิจัยของแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ในปี 2567 เน้นย้ำประเด็นสำคัญหลายประการที่กำลังกำหนดแนวโน้มสถานการณ์สิทธิมนุษยชนทั่วโลกในปัจจุบัน ได้แก่ การละเมิดกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศในความขัดแย้งกันด้วยอาวุธ การปราบปรามผู้เห็นต่าง การเลือกปฏิบัติ ความอยุติธรรมด้านเศรษฐกิจและสภาพภูมิอากาศ และการใช้เทคโนโลยีโดยมิชอบเพื่อละเมิดสิทธิมนุษยชน แม้ว่าจะมีพัฒนาการเชิงบวกอยู่บ้าง แต่แนวโน้มเหล่านี้ส่วนใหญ่กลับเป็นการทำให้เกิดความตึงเครียดที่อาจเลวร้ายลงในปี 2568 และต่อไปในอนาคต รัฐต่างๆ โดยเฉพาะรัฐมหาอำนาจ ยังคงบ่อนทำลายระบบที่ตั้งอยู่บนหลักเกณฑ์สากล และการปฏิบัติแบบอำนาจนิยมยังคงกำลังแพร่กระจายไปในหลายภูมิภาคทั่วโลก

การละเมิดจากการขัดแย้งกันด้วยอาวุธ

ประชากรพลเรือนต้องตกเป็นเหยื่อของอาชญากรรมสงครามในหลายประเทศ และการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ในกาซาปี 2567 และยังคงเกิดขึ้นต่อไปจนถึงปี 2568 แม้ว่าการไกล่เกลี่ยความยุติธรรมระหว่างประเทศได้มีการดำเนินการที่สำคัญเพื่อให้เกิดความรับผิดชอบในบางกรณี แต่รัฐบาลมหาอำนาจกลับยังคงขัดขวางความพยายามในการดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรมเพื่อยุติการก่ออาชญากรรมเหล่านี้อย่างต่อเนื่อง

อาชญากรรมภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ

การขัดแย้งกันด้วยอาวุธทำลายล้างชีวิตประชาชนหลายล้านคนทั่วโลก รวมทั้งใน**บูร์กินาฟาโซ แคมเบรูน สาธารณรัฐแอฟริกากลาง สาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก เอธิโอเปีย อิรัก อิสราเอล และดินแดนของชาวปาเลสไตน์ที่ถูกยึดครอง ลิเบีย มาลี โมซัมบิก เมียนมา ไนเจอร์ ไนจีเรีย โซมาเลีย ซูดานใต้ ซูดาน ซีเรีย ยูเครน และเยเมน** คู่กรณีในความขัดแย้งทั้งกองกำลังของรัฐบาลและกลุ่มติดอาวุธ ต่างได้ก่ออาชญากรรมสงครามและการละเมิดที่ร้ายแรงต่อกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ ตัวอย่างเช่น การโจมตีที่มีเป้าหมายโดยตรงต่อพลเรือนและ

โครงสร้างพื้นฐานของพลเรือน และการโจมตีโดยไม่เลือกเป้าหมายซึ่งส่งผลให้พลเรือนเสียชีวิตและได้รับบาดเจ็บ

ประชาชนจำนวนมาก โดยเฉพาะผู้ที่มาจากชุมชนชายขอบ ถูกปฏิเสธสิทธิด้านการศึกษา อาหาร น้ำ ที่อยู่อาศัยที่เหมาะสม การรักษาพยาบาล และความมั่นคงปลอดภัย ในเดือนสิงหาคม 2567 องค์การสหประชาชาติประกาศภาวะอดอยากในค่ายซัมซัม (Zamzam camp) สำหรับผู้พลัดถิ่นภายในประเทศใน**ซูดาน** ปี 2567 ซูดานเป็นประเทศที่มีผู้พลัดถิ่นภายใน 11 ล้านคน ถือว่าเป็นวิกฤตการณ์พลัดถิ่นที่ใหญ่ที่สุดในโลก ในขณะที่**รัสเซีย**ยังคงพุ่งเป้าโจมตีพลเรือนและโครงสร้างพื้นฐานของพลเรือนในเขตที่มีประชากรหนาแน่นในยูเครนต่อไป รวมทั้งการโจมตีด้วยขีปนาวุธและโดรน สภาพชีวิตขั้นพื้นฐานจึงเลวร้ายลงอย่างมากสำหรับพลเรือนชาว**ยูเครน** รวมทั้งเด็ก ผู้สูงอายุ และกลุ่มเสี่ยงอื่นๆ ที่ได้รับผลกระทบอย่างมาก รัสเซียยังได้ทำให้พลเรือนและนักโทษชาวยูเครนที่ถูกควบคุมตัวกลายเป็นเหยื่อของการบังคับให้สูญหาย การทรมาน และการปฏิบัติที่โหดร้ายอื่นๆ

ปฏิบัติการของอิสราเอลในกาซา ก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อพลเรือนชาวปาเลสไตน์ และมีลักษณะเป็นการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ ในขณะที่เดียวกัน ระบบการกดขี่และแบ่งแยกเชื้อชาติของอิสราเอลและการยึดครองโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ความรุนแรงมากขึ้นในเขตเวสต์แบงก์ที่ถูกยึดครอง โดยมีการเพิ่มขึ้นอย่างมากของการควบคุมตัวโดยพลการ การสังหารโดยมิชอบด้วยกฎหมาย และการโจมตีพลเรือนชาวปาเลสไตน์โดยกลุ่มผู้ตั้งถิ่นฐานชาวอิสราเอลซึ่งได้รับการสนับสนุนจากรัฐ ในปี 2567 มีการเพิ่มขึ้นอย่างมากของสาเหตุที่นำไปสู่ความรุนแรงทางเพศและความรุนแรงด้วยเหตุแห่งเพศที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้งในหลายประเทศ ใน**สาธารณรัฐแอฟริกากลาง** มีรายงานผู้เสียหายจากความรุนแรงด้วยเหตุแห่งเพศ กว่า 11,000 กรณีในช่วงครึ่งปีแรกใน**ชูดาน** คณะทำงานอิสระระหว่างประเทศเพื่อค้นหาข้อเท็จจริงขององค์การสหประชาชาติในกรณีชูดานพบว่าสมาชิกของกองกำลังสนับสนุนเคลื่อนที่เร็ว (RSF) เป็นผู้ก่อความรุนแรงทางเพศอย่างกว้างขวาง

การละเมิดในระหว่างการขัดแย้งกันด้วยอาวุธบางส่วน ส่งผลกระทบรุนแรงโดยเฉพาะต่อผู้หญิงและเด็กหญิงในกาซา การที่ประชาชนต้องอพยพโยกย้ายหลายครั้ง ส่งผลให้ชาวปาเลสไตน์กว่าล้านคนต้องอยู่ในสภาพที่ไร้ซึ่งมนุษยธรรม โดยเฉพาะผู้หญิงที่กำลังตั้งครรภ์ และให้นมบุตรที่ได้รับผลกระทบอย่างหนักในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของซีเรีย ผู้หญิงและเด็กหญิงหลายพันคนถูกกักขังเป็นเวลากว่าห้าปี โดยไม่มีการตั้งข้อหาหรือการไต่สวนคดี และต้องอยู่ในค่ายหรือสถานกักขัง เพียงเพราะญาติผู้ชายของพวกเขาต้องสงสัยว่ามีส่วนเกี่ยวข้องกับกลุ่มติดอาวุธรัฐอิสลาม

การเหยียดเชื้อชาติอย่างเป็นระบบทำให้ความขัดแย้งรุนแรงขึ้น ใน**อิสราเอล** ผู้นำการเมืองได้ใช้วาทกรรมที่ดูถูกศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของชาวปาเลสไตน์ใน**เมียนมา** ชาวโรฮิงญายังคงต้องเผชิญกับการโจมตีด้วยเหตุแห่งเชื้อชาติ ทำให้หลายคนต้องหลบหนีจากถิ่นฐานบ้านเกิดในรัฐยะไข่ ใน**ชูดาน** ทหารกลุ่ม RSF ได้โจมตีพลเรือนจากแรงจูงใจด้านชาติพันธุ์ ในขณะที่

เดียวกัน **รัสเซีย** ได้พยายามเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรในดินแดนของ**ยูเครน** ที่พวกเขายึดครอง และได้กดขี่ปราบปรามชาวยูเครนและภาษาและวัฒนธรรมท้องถิ่นอื่นๆ

ประชาชนหลายล้านคนทั่วโลก ได้ชุมนุมประท้วงต่อการก่ออาชญากรรมของคู่กรณีในความขัดแย้งกันด้วยอาวุธ อย่างไรก็ตาม สถาบันพหุภาคี โดยเฉพาะคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติมักไม่สามารถหรือไม่ต้องการที่จะกดดันคู่กรณีในความขัดแย้งกันด้วยอาวุธให้ปฏิบัติตามกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ หรือประกันให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมที่สอดคล้องกับความต้องการของพลเรือน ส่งผลให้สถาบันเหล่านี้สูญเสียความชอบธรรม และถูกตั้งคำถาม

ตลอดทั้งปี 2567 รัฐบาลแต่ละประเทศและกลุ่มพหุภาคีไม่สามารถดำเนินการอย่างจริงจังและต่อเนื่องเพื่อยุติความทารุณโหดร้ายได้ **สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร** และหลายรัฐของ**สหภาพยุโรป** ประกาศสนับสนุนปฏิบัติการของ**อิสราเอล** ในกาซา **สหรัฐอเมริกา** ใช้อำนาจวิโต้ของตนโดยมิชอบ ส่งผลให้คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติไม่สามารถดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพเป็นเวลาหลายเดือน และทำได้เพียงเรียกร้องให้มีการหยุดยิงชั่วคราวทันทีเมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2567 แม้กระนั้น สหรัฐอเมริกายังได้บั่นทอนการทำงานของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ โดยการประกาศให้ข้อมตินั้นไม่มีผลบังคับ ทั้งนี้เพื่อคุ้มครองพันธมิตรของตนที่ไม่ปฏิบัติตามข้อมติดังกล่าว ที่ประชุมสมัชชาใหญ่สหประชาชาติ (General Assembly) ได้มีการดำเนินการที่เข้มแข็งกว่า และมีการรับรองข้อมติในเดือนกันยายน 2567 เรียกร้องให้ยุติการยึดครองของอิสราเอลในปาเลสไตน์ภายในเวลา 12 เดือน และในเดือนตุลาคม 2567 ยังได้รับรองข้อมติอีกสองข้อเพื่อเรียกร้องให้มีการหยุดยิงถาวรในกาซา การปล่อยตัวประกันทั้งหมด และการอนุญาตให้มีการจัดส่งความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมเข้าไปและให้มีการกระจายความช่วยเหลือทั่วกาซาอย่างเต็มที่ รวดเร็ว ปลอดภัย และไม่มีการปิดกั้น และยืนยันยืนยันที่จะให้

ความสนับสนุนอย่างเต็มที่ต่อสำนักงานบรรเทาทุกข์ และจัดหางานของสหประชาชาติสำหรับผู้ลี้ภัยปาเลสไตน์ในตะวันออกไกล (UNRWA) ในเดือนพฤศจิกายน 2567 รัสเซียได้ข่มขู่ของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ ซึ่งเรียกร้องให้ยุติการโจมตีพลเรือนในซูดาน และเรียกร้องให้มีการอำนวยความสะดวกให้มีการจัดส่งความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมไปยังประชาชนหลายล้านคนที่มีความต้องการอย่างมาก

รัฐบาลควรปฏิรูปคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ เพื่อให้สมาชิกถาวรไม่สามารถใช้อำนาจวีโต้ของตนเพื่อปิดกั้นการดำเนินงานที่มีเป้าหมายที่จะยุติและแก้ไขอาชญากรรมที่โหดร้าย ทั้งยังควรเพิ่มความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมให้กับพลเรือนที่มีความต้องการ

ความรับผิดชอบ

แม้ว่าการดำเนินงานของศาลอาญาระหว่างประเทศ (ICC) ยังคงไม่เพียงพอในบางประเทศ รวมทั้ง **อัฟกานิสถาน** และ **ไนจีเรีย** แต่ก็ได้ดำเนินการที่มีนัยสำคัญเพื่อให้เกิดความรับผิดชอบในกรณีของ **อิสราเอล** และ **ดินแดนของชาวปาเลสไตน์ที่ถูกยึดครอง ลิเบีย** และ **เมียนมา** ในเดือนตุลาคม 2567 ICC ประกาศว่าได้ออกหมายจับผู้นำหกคน สมาชิกระดับสูง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับกลุ่มติดอาวุธอัล-คานีฮัตในลิเบีย ในข้อหาอาชญากรรมสงครามในเดือนพฤศจิกายน 2567 อัยการของ ICC ได้ขอออกหมายจับพลเอกอาวุโส มิน อ่อง หล่าย ในข้อหาอาชญากรรมต่อมนุษยชาติที่กระทำต่อชาวโรฮิงญา ระหว่างปฏิบัติการทางทหารในปี 2560 ในเดือนเดียวกัน ICC ได้ออกหมายจับผู้นำอิสราเอลและฮามาส ในข้อหาอาชญากรรมสงครามและอาชญากรรมต่อมนุษยชาติ

รัฐบาลบางแห่งระบุว่า พวกเขาจะปฏิบัติตามหมายจับของ ICC ที่มีต่อเจ้าหน้าที่ของอิสราเอล อย่างไรก็ตาม ประเทศพันธมิตรหลายแห่งของอิสราเอลประกาศว่าจะไม่ปฏิบัติตาม ในทำนองเดียวกัน มองโกเลียก็ไม่

ปฏิบัติตามพันธกรณีในฐานะรัฐภาคีของธรรมนูญกรุงโรม โดยไม่ได้จับกุมประธานาธิบดีวลาดิเมียร์ ปูตินของ **รัสเซีย** ซึ่ง ICC ได้ออกหมายจับในข้อหาอาชญากรรมสงครามในเดือนมีนาคม 2566 ระหว่างที่เขาเดินทางไปเยือนมองโกเลียในเดือนกันยายน 2567

ในปี 2567 ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศได้ออกคำสั่งคุ้มครองชั่วคราวสามชุดในคดีที่ **แอฟริกาใต้** ฟ้องอิสราเอลตามอนุสัญญาการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ และได้ออกความเห็นเชิงปรึกษาที่ระบุว่า การยึดครองดินแดนปาเลสไตน์ของอิสราเอลไม่ชอบด้วยกฎหมาย รัฐบาลบางแห่งรวมทั้ง **เบลเยียม** และ **สเปน** ได้ปฏิบัติตามคำร้องขอของผู้เชี่ยวชาญแห่งสหประชาชาติในการระงับการส่งออกอาวุธไปยังอิสราเอล หน่วยงานภาคประชาสังคมได้ฟ้องคดีในประเทศต่างๆ เพื่อให้ระงับการส่งอาวุธดังกล่าว รวมทั้งใน **เดนมาร์ก ฝรั่งเศส เนเธอร์แลนด์** และ **สหราชอาณาจักร สหรัฐอเมริกา** ยังคงเป็นผู้ส่งออกอาวุธรายใหญ่ที่สุดให้กับ **อิสราเอล** ส่วนรัฐยุโรปบางแห่ง รวมทั้ง **สาธารณรัฐเช็ก ฝรั่งเศส** และ **เยอรมนี** ยังคงจัดส่งอาวุธไปยังรัฐซึ่งยังไม่มี ความรับผิดชอบต่อการละเมิดในอดีต และมีความเสี่ยงอย่างแท้จริงว่าจะมีการใช้อาวุธเหล่านั้นเพื่อก่อให้เกิดหรือสนับสนุนให้เกิดการละเมิดอย่างร้ายแรง รวมทั้ง **อิสราเอล ซาอุดีอาระเบีย** และ **สหรัฐอเมริกา เอมิเรตส์**

รัฐบาลควรสนับสนุน ICC กลุ่มครอบครัวและเจ้าหน้าที่ให้ปลอดภัยจากการแทรกแซงและการข่มขู่อื่นๆ และปฏิบัติตามหมายจับที่ออกโดยศาล ทั้งยังควรยุติการจัดส่งอาวุธที่ขาดความรับผิดชอบ

การปราบปรามผู้เห็นต่าง

ทางการในหลายประเทศได้ใช้แนวปฏิบัติแบบอำนาจนิยม และประกาศใช้มาตรการใหม่เพื่อจำกัดสิทธิในเสรีภาพการแสดงออก การสมาคม และการชุมนุมประท้วงโดยสงบ พวกเขาได้ใช้กฎหมายและระเบียบที่มีอยู่เพื่อปราบปรามนักปกป้องสิทธิมนุษยชน ผู้วิพากษ์วิจารณ์ และฝ่ายตรงข้าม หรือเพื่อหลีกเลี่ยงความรับผิดชอบและกระชับอำนาจตนเอง

สิทธิในเสรีภาพการชุมนุมประท้วง

ในปี 2567 มีการประกาศใช้ข้อบังคับเพื่อจำกัดสิทธิในการชุมนุมประท้วง หรือมีการเสนอข้อบังคับดังกล่าวในอาร์เจนตินา จอร์เจีย นิการาคว่า ปากีสถาน และเปรู ในบางประเทศ รวมทั้ง*ทูร์เคีย* ทางกาตาร์ได้ประกาศมาตรการห้ามแบบเหมารวมต่อการชุมนุมประท้วง

กองกำลังความมั่นคงมักสลายการชุมนุมประท้วงอย่างโหดร้ายและเสี่ยงต่อชีวิต รวมทั้งการจับกุมในวงกว้างและโดยพลการ และใช้การบังคับให้สูญหายเพื่อปราบปรามผู้ชุมนุมประท้วง ในปี 2567 มีการบันทึกข้อมูลการสังหารและ/หรือการกวาดล้างจับกุมผู้ชุมนุมประท้วงจำนวนมากในประเทศต่างๆ รวมทั้ง*บังกลาเทศ อียิปต์ จอร์เจีย กินี อินเดียน อินโดนีเซีย จอร์แดน เคนยา โมซัมบิก เนปาล ไนจีเรีย ปากีสถาน และเซเนกัล* ใน*บังกลาเทศ* มีการใช้กำลังทหารเพื่อปราบปรามการชุมนุมประท้วงของนักศึกษา และมีการออกคำสั่ง “ให้ยิงเมื่อพบเห็น” ส่งผลให้มีผู้เสียชีวิตเกือบ 1,000 คน และผู้ได้รับบาดเจ็บอีกจำนวนมาก

ทั่วโลก รวมทั้งใน*แคนาดา อียิปต์ ฟิจิ ฟินแลนด์ เยอรมนี อินเดีย อิตาลี มาเลเซีย มัลดีฟส์ และสหรัฐอเมริกา* ผู้ตรวจคำพิพากษาในภาษา และเพื่อสิทธิของชาวปาเลสไตน์ ต้องตกเป็นเหยื่อของความรุนแรง การคุกคาม หรือการจับกุม

การนำอาวุธที่มีความร้ายแรงสูงและอาวุธที่มีความร้ายแรงต่ำมาใช้กับผู้ชุมนุมประท้วง ยังคงส่งผลให้เกิดการบาดเจ็บและเสียชีวิตทั่วโลก อย่างไรก็ตาม การรณรงค์ของภาคประชาสังคมระดับโลกเพื่อให้เกิดสนธิสัญญาการค้าที่ปลอดจากการทรมานในระดับสากลและมีผลบังคับตามกฎหมายได้ขยายตัวไปทั่วโลก ทำให้รัฐมองเห็นความจำเป็นที่จะต้องมีการสนธิสัญญา และได้รับเสียงสนับสนุนจากกลไกพิเศษแห่งสหประชาชาติจำนวนมาก

สำหรับพัฒนาการในเชิงบวก ในเดือนกรกฎาคม 2567 ศาลประชาคมเศรษฐกิจรัฐแอฟริกาตะวันตก (ECOWAS) วินิจฉัยว่า*ไนจีเรีย*ได้ละเมิดสิทธิของ

ผู้ชุมนุมประท้วงในเหตุการณ์ #EndSARS และในเดือนพฤษภาคม *สหราชอาณาจักร* กฎระเบียบในการเพิ่มอำนาจของตำรวจในการจำกัดสิทธิการชุมนุมประท้วงเป็นโมฆะและถูกพิจารณาว่าไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ในขณะที่ประธานาธิบดี*เกาหลีใต้*ประกาศระงับสิทธิขั้นพื้นฐาน รวมทั้งสิทธิในเสรีภาพการชุมนุมประท้วงโดยสงบ ภายหลังการประกาศกฏอัยการศึกในเดือนธันวาคม 2567 ทำให้เกิดการชุมนุมประท้วงของมหาชนที่นำไปสู่การระงับคำสั่งดังกล่าวได้ สภานิติบัญญัติแห่งชาติยังได้ลงมติยกเลิกประกาศดังกล่าว และต่อมาประธานาธิบดีได้ถูกสั่งระงับการปฏิบัติหน้าที่

รัฐบาลควรยุติการใช้อาวุธที่มีความร้ายแรงถึงชีวิตและอาวุธที่มีความร้ายแรงต่ำโดยมิชอบด้วยกฎหมายต่อผู้ชุมนุมประท้วง และเพิ่มความพยายามอย่างมากให้เกิดการเจรจาและรับรองสนธิสัญญาการค้าที่ปลอดจากการทรมานแห่งสหประชาชาติ

สิทธิในเสรีภาพการแสดงออกและการสมาคม

ในปี 2567 ทางกาตาร์ได้ประกาศใช้ หรือพยายามประกาศใช้มาตรการใหม่ เพื่อจำกัดสิทธิในเสรีภาพการแสดงออก รัฐต่างๆ รวมทั้ง*อัฟกานิสถาน บังกลาเทศ เบลารุส บุร์กินาฟาโซ จีน (รวมทั้งฮ่องกง) อิเควทอเรียลกินี แกมเบีย จอร์เจีย เยอรมนี อินเดีย คีร์กีซสถาน เลโซโท มอลโดวา ปากีสถาน ปาปัวนิวกินี รัสเซีย ศรีลังกา ทาจิกิสถาน อุซเบกิสถาน และเวียดนาม* ได้เสนอกฎหมายหรือร่างกฎหมายที่มีความเสี่ยงต่อการปราบปรามเสรีภาพในการแสดงออกหรือการสั่งปิดสำนักข่าว

ทางกาตาร์ใน*โกลด์โคสต์ เอธิโอเปีย จอร์เจีย กินี อังการี คีร์กีซสถาน นิการาคว่า ปารากวัย รัสเซีย รวันดา ทาจิกิสถาน ไทย ตูนิเซีย ยูกันดา และเวเนซุเอลา* รวมทั้งประเทศอื่นๆ ประกาศใช้มาตรการใหม่เพื่อจำกัดสิทธิในเสรีภาพการสมาคม รวมทั้งการสั่งยุบ

หรือระงับการทำงานของเอ็นจีโอหรือพรรคการเมือง หรือการตีตราว่าเป็นองค์กร “สุดโต่ง”

โดยทั่วไปแล้ว การโจมตีอย่างกว้างขวางต่อสิทธิในเสรีภาพการแสดงออกและการสมาคม ยังคงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ยุทธวิธีในกดขี่ของรัฐบาลได้รวมไปถึง การควบคุมตัวโดยพลการ การทรมาน และการฟ้องคดีอย่างไม่เป็นธรรมต่อผู้วิพากษ์วิจารณ์ และฝ่ายตรงข้าม รวมทั้งการใช้สไปยาแวร์ ในบางกรณี พวกเขา ยังได้สังหารโดยมิชอบด้วยกฎหมาย หรือบังคับให้สูญหาย หรือตัดสินประหารชีวิตพวกเขา โดยกลุ่มที่ตกเป็นเป้าหมายรวมถึงนักข่าว ผู้ให้ความเห็นทางออนไลน์ นักกิจกรรมทางการเมือง นักกิจกรรมด้านสภาพแรงงาน และนักปกป้องสิทธิมนุษยชน รวมทั้งนักณรงค์เพื่อสิทธิของผู้หญิง ผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ และชุมชนชายขอบ ในปี 2567 ในประเทศต่างๆ รวมทั้ง **เบลารุส จีน คีร์กีซสถาน รัสเซีย ซาอุดีอาระเบีย ทาจิกิสถาน และตูร์เคีย** ศาลได้ตัดสินว่าบุคคลมีความผิดและต้องโทษจำคุกในข้อหาเกี่ยวกับ “**ก่อการร้าย**” หรือ “**แนวคิดสุดโต่ง**” หลังจากการพิจารณาคดีที่ไม่เป็นธรรม เพียงเพราะพวกเขาใช้สิทธิในเสรีภาพการแสดงออกและการสมาคม รวมทั้งการใช้โซเชียลมีเดีย

รัฐบาลควรยกเลิกกฎหมายและยุติการปฏิบัติที่ละเมิดสิทธิในเสรีภาพการแสดงออกและการสมาคม

การเลือกปฏิบัติ

การเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติและรูปแบบอื่นๆ เป็นปัจจัยสำคัญที่ขับเคลื่อนแนวทางในการจัดการการขอลี้ภัยและการย้ายถิ่นฐานของหลายประเทศ และส่งผลกระทบต่อสิทธิของกลุ่มคนชายขอบ ในเวลาเดียวกัน กลุ่มคนชายขอบตกเป็นแพะรับบาป และมักถูกมองว่าเป็นภัยคุกคามต่อเสถียรภาพด้านการเมืองหรือเศรษฐกิจ เพื่อสร้างความชอบธรรมให้กับมาตรการจำกัดสิทธิมนุษยชนที่เพิ่มขึ้น และเปิดโอกาสให้ผู้มีอำนาจเสริมสร้างมาตรการควบคุมของตนต่อไป ในปี 2567 มีทั้งความก้าวหน้าและความถดถอยในแง่

ของสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ สิทธิทางเพศและสิทธิอนามัยเจริญพันธุ์

สิทธิของผู้ลี้ภัยและผู้ย้ายถิ่นฐาน

การเหยียดเชื้อชาติและการกดขี่ในรูปแบบอื่นๆ ยังคงเป็นปัจจัยสำคัญที่ขับเคลื่อนแนวทางของหลายประเทศในการจัดการการขอลี้ภัยและการย้ายถิ่นฐาน นโยบายและการปฏิบัติที่เลือกปฏิบัติส่งผลโดยเฉพาะต่อผู้ย้ายถิ่นฐานที่เป็นชนกลุ่มน้อยด้านเชื้อชาติ ผู้ลี้ภัย และผู้ที่ไม่ได้เป็นพลเมือง¹ หลายประเทศรวมทั้ง **แคนาดา กатар และซาอุดีอาระเบีย** ยังคงใช้ขั้นตอนการออกวีซ่าที่ได้รับอิทธิพลจากการเหยียดเชื้อชาติ และกำหนดให้คนงานข้ามชาติต้องขึ้นทะเบียนทำงานกับนายจ้างเป็นการเฉพาะ เพิ่มความเสี่ยงต่อการแสวงหาประโยชน์ด้านแรงงาน รัฐและหน่วยงานที่ไม่ใช่ของรัฐยังได้ใช้และนำเทคโนโลยีดิจิทัลที่ละเมิดมาใช้โดยมิชอบ ในการบริหารการย้ายถิ่นฐานและระบบการขอลี้ภัย²

รัฐบาลในหลายประเทศทั่วโลกได้ใช้มาตรการที่ สุดโต่ง และรุนแรง เพื่อป้องกันและส่งกลับผู้เข้าเมืองอย่างไม่ปกติ ทั้งนี้รวมถึงมาตรการที่ผลักดันความรับผิดชอบต่อผู้ลี้ภัยและผู้ย้ายถิ่นฐานไปยังประเทศอื่น การสั่งปิดพรมแดน และการส่งกลับบุคคลจำนวนมาก ในปี 2567 รัฐบาล **อียิปต์** ควบคุมตัวผู้ลี้ภัยชาวซูดานหลายร้อยคนโดยพลการ ก่อนจะบังคับส่งกลับไปยัง **ซูดาน** พวกเขาเป็นส่วนหนึ่งของผู้ลี้ภัยชาวซูดานกว่า 3.2 ล้านคนซึ่งอาศัยอยู่ในประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งมักมีสภาพชีวิตที่เลวร้าย ทาง **การปาเลสไตน์** ได้บังคับส่งกลับผู้ลี้ภัยหลายแสนคนกลับไป **อัฟกานิสถาน** ด้วยนโยบายการเนรเทศที่โดยมิชอบด้วยกฎหมาย **สหรัฐอเมริกา** ระงับการเข้าเมืองของผู้ขอลี้ภัยที่พรมแดนสหรัฐอเมริกา-เม็กซิโก ทำให้พวกเขาตกเป็นเหยื่อการรีดไถ การบังคับให้สูญหาย และความรุนแรงทางเพศและความรุนแรงด้วยเหตุแห่งเพศ **เบลารุส** ยังคงบังคับส่งกลับผู้ลี้ภัยและผู้ย้ายถิ่นฐานข้ามพรมแดนในสหภาพยุโรป ส่งผลให้บางส่วนเสียชีวิตจากสภาพที่เสี่ยงอันตราย หลายประเทศในยุโรปและสหภาพยุโรปยังคงไม่ลดการพึ่งพาประเทศ

ที่สามเพื่อการจัดการการย้ายถิ่นฐาน หรือยังคงไม่สามารถขยายเส้นทางเข้าเมืองที่ปลอดภัยและถูกกฎหมายสำหรับผู้ลี้ภัย

การรับมือที่มีการละเมิดของรัฐบาลต่อการย้ายถิ่นฐานที่ไม่ปกติ ยังทำลายหลักนิติธรรม เนื่องจากการเพิกเฉยและไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาลที่คุ้มครองสิทธิของผู้ย้ายถิ่นฐาน ผู้ขอลี้ภัยและผู้ลี้ภัย **กรีซ** มักเพิกเฉยต่อคำวินิจฉัยของศาลสิทธิมนุษยชนยุโรป (ECtHR) ตัวอย่างเช่น ยังคงมีข้อกักขังเนื่องจากหน่วยลาดตระเวนชายฝั่งมักใช้อาวุธปืนระหว่างปฏิบัติการเพื่อควบคุมพรมแดน แม้ว่าศาลจะมีคำวินิจฉัยตั้งแต่ 2567 ว่า กรีซละเมิดสิทธิในการมีชีวิตรอดระหว่างการจับกุมบุคคลทางทะเลเมื่อปี 2557 ในปี 2567 **สหราชอาณาจักร** พยายามที่จะคัดค้านคำวินิจฉัยของศาลฎีกาเมื่อปี 2566 ที่ระบุว่า **รวันดา** ไม่ได้เป็นประเทศที่ปลอดภัย เนื่องจากรัฐบาลพยายามผลักดันโครงการบังคับส่งกลับผู้ขอลี้ภัยไปยังประเทศดังกล่าว ต่อมา มีการยกเลิกโครงการนี้ หลังจากการเปลี่ยนรัฐบาล

ในทางตรงกันข้าม กลุ่มชุมชนที่ให้การสนับสนุนต่อผู้ย้ายถิ่นฐานทั่วโลก ยังคงต่อต้านการเหยียดเชื้อชาติและการกีดกันเช่นนี้ โดยการแสดงออกถึงพลังความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันกับผู้ย้ายถิ่นฐาน

รัฐบาลควรนำนโยบายการย้ายถิ่นฐานที่มีประสิทธิภาพมาใช้เพื่อแก้ไขความไม่เท่าเทียมและการกีดกัน

การเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ

กลุ่มเชื้อชาติ กลุ่มชาติพันธุ์ ชนกลุ่มน้อย และกลุ่มคนชายขอบอื่นๆ ยังคงต้องเผชิญกับการเลือกปฏิบัติอย่างเป็นระบบและความไม่เท่าเทียมที่ฝังรากลึกส่งผลกระทบต่อสิทธิมนุษยชนของพวกเขา

ในปี 2567 นับเป็นก้าวอย่างในเชิงบวกเมื่อชนเผ่าพื้นเมืองใน**ไต้หวัน**ได้รับชัยชนะ และมีสิทธิที่จะใช้ชื่อแบบชนเผ่าพื้นเมืองของตน แทนที่จะต้องใช้ชื่อที่เป็น

ภาษาจีนกลางในเอกสารของทางการ อย่างไรก็ตาม ได้เกิดความตึงเครียดในแง่การเคารพสิทธิของชนเผ่าพื้นเมืองในหลายประเทศ รัฐบาล**นิวซีแลนด์**ประกาศใช้กฎหมายใหม่ซึ่งบั่นทอนสิทธิของชาวเมารี รัฐบาลในประเทศต่างๆ รวมทั้ง**โบลีเวีย อินโดนีเซีย** และ**มาเลเซีย** ยังคงเดินหน้าโครงการขุดเจาะสินแร่ หรือโครงการพัฒนาบนที่ดินซึ่งเป็นของชนเผ่าพื้นเมือง โดยไม่ได้รับความยินยอมที่เป็นอิสระ และไม่ได้รับการบอกกล่าวล่วงหน้า

การจัดเก็บข้อมูลด้วยเหตุแห่งเชื้อชาติ (racial profiling) และการเหยียดเชื้อชาติเชิงโครงสร้างในด้านต่างๆ เช่น การบังคับใช้กฎหมายและสวัสดิการ ยังคงเกิดขึ้นต่อไป สะท้อนให้เห็นถึงความแพร่หลายของความอยุติธรรมเหล่านี้ ใน**ทวีปอเมริกา** การบังคับใช้กฎหมายมักมีเป้าหมาย หรือส่งผลกระทบต่อเฉพาะต่อประชาชนเชื้อสายแอฟริกันในประเทศต่างๆ รวมทั้ง**บราซิล เอกวาดอร์** และ**สหรัฐอเมริกา** ใน**เอเชีย** ชนกลุ่มน้อยด้านชาติพันธุ์และศาสนา รวมทั้งกลุ่มชาติพันธุ์ที่ไม่ใช่ชาวฮั่นใน**จีน** และชนกลุ่มน้อยเผ่าพามิรีใน**กานา** ต้องเผชิญกับการประหารและการเลือกปฏิบัติอย่างเป็นระบบ ใน**ยุโรป** **นอร์เวย์** และ**สวีเดน** เคยใช้การจัดเก็บข้อมูลด้วยเหตุแห่งเชื้อชาติที่เลือกปฏิบัติ ส่วนใน**เดนมาร์ก เบลเยียม** และ**สวีเดน** ระบบสวัสดิการแบบอัตโนมัติส่งผลให้เกิดการเลือกปฏิบัติต่อชนกลุ่มน้อยด้านเชื้อชาติ รวมทั้งผู้หญิงและผู้มีรายได้น้อย

ใน**สหราชอาณาจักร** และประเทศอื่นๆ การเผยแพร่เนื้อหาที่เป็นอันตรายผ่านบนแพลตฟอร์มโซเชียลมีเดียมีบทบาทสำคัญที่นำไปสู่ความรุนแรงด้วยเหตุแห่งเชื้อชาติและการเกลียดชังคนต่างชาติ

ผู้เชี่ยวชาญ นักกิจกรรม และหน่วยงานที่ทำงานเกี่ยวกับมรดกจากยุคอาณานิคม ยังคงเรียกร้องให้รัฐบาลแก้ปัญหาที่สืบเนื่องจากลัทธิล่าอาณานิคมในอดีต และผลกระทบต่อสิทธิมนุษยชนที่ยังคงดำเนินต่อไป ในเดือนสิงหาคม คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งทวีปอเมริกาให้การยอมรับว่า

การเหยียดเชื้อชาติเชิงโครงสร้างและการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ เป็นอุปสรรคต่อการเข้าถึงสิทธิอย่างเต็มที่ของประชาชนและกลุ่มชนเผ่าเชื้อสายแอฟริกัน และเรียกร้องให้รัฐดำเนินการให้เกิดความยุติธรรมผ่านการเยียวยาอย่างครอบคลุม ในเดือนพฤศจิกายน ผู้เชี่ยวชาญจากทวีปแอฟริกาและชุมชนเชื้อสายแอฟริกันในต่างประเทศ เรียกร้องรัฐบาลในยุโรปให้แก้ปัญหาที่สืบเนื่องจากลัทธิล่าอาณานิคมในอดีต และผลกระทบอย่างต่อเนื่องในระหว่างการประชุม Dekoloniale Berlin - Africa ซึ่งเป็นการประชุมเพื่อต่อต้านลัทธิล่าอาณานิคม ตรงกันข้ามกับการประชุมเบอร์ลิน-แอฟริกาในระหว่างปี 2427-2428 เมื่อ 140 ปีก่อน³

รัฐบาลควรยุติการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติที่เป็นส่วนหนึ่งของกฎหมายและแนวปฏิบัติ ดำเนินการแก้ปัญหาความยุติธรรมในเชิงการเยียวยาซึ่งเป็นผลมาจากระบบทาสและลัทธิอาณานิคม และรับมือกับมรดกของความอยุติธรรมทางประวัติศาสตร์เหล่านี้ ซึ่งยังคงปรากฏอยู่ในรูปแบบของการเหยียดเชื้อชาติและความเหลื่อมล้ำในปัจจุบัน

การเลือกปฏิบัติและความรุนแรงด้วยเหตุแห่งเพศ

การต่อต้านความเท่าเทียมทางเพศได้เพิ่มขึ้นในหลายบริบท การเลือกปฏิบัติและความรุนแรงด้วยเหตุแห่งเพศต่อผู้หญิง เด็กหญิง และผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศยังคงเกิดขึ้นอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะผู้ที่ต้องตกเป็นเหยื่อของการเลือกปฏิบัติในหลายรูปแบบ และทับซ้อนกัน ใน**อัฟกานิสถาน** ผู้หญิงและเด็กหญิงยังคงตกเป็นเหยื่อของการประหารชีวิตทางเพศ (อาชญากรรมต่อมนุษยชาติ) กลุ่มตาลีบันได้ประกาศใช้มาตรการจำกัดสิทธิที่เข้มงวดยิ่งขึ้นในปี 2567 ทำให้พวกเธอถูกตัดขาดจากชีวิตสาธารณะโดยสิ้นเชิง และจำกัดบทบาททุกอย่างในชีวิตของพวกเธอ ใน**อาร์เจนตินา** มีรายงานว่าเกิดการฆ่าเพราะว่าเป็นเพศหญิง (femicide) ทุก 33 ชั่วโมงในปี 2567 ใน**อิหร่าน** ทางการได้เพิ่มการปราบปรามต่อผู้หญิงและเด็กหญิงที่ขัดขึ้นกฎหมายบังคับให้สวมฮิญาบ

แม้จะมีความตดตอยเช่นนี้ ได้เกิดความก้าวหน้าอยู่บ้างในด้านสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ ในปี 2567 **ไทย**ได้เป็นประเทศแรกในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่ทำให้เกิดความเท่าเทียมด้านการสมรสของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ ส่วน**ญี่ปุ่น** ศาลวินิจฉัยว่าคำสั่งห้ามสมรสของเพศเดียวกันไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ทั้งยังมีการออกกฎหมายรับรองการสมรสของเพศเดียวกันใน**กรีซ**และ**สาธารณรัฐเช็ก** ศาลใน**ญี่ปุ่น เกาหลีใต้** และ**ไต้หวัน**ได้สร้างความก้าวหน้าในการรับรองสิทธิของคนข้ามเพศที่จะได้รับการปฏิบัติเพื่อยืนยันเพศสภาพ ใน**นามิเบีย** ศาลสูงสั่งให้กฎหมายที่เอาผิดกับการมีเพศสัมพันธ์ของเพศเดียวกันโดยสมัครใจเป็นโมฆะ แม้ว่ารัฐบาลจะอุทธรณ์คำวินิจฉัยนั้น

ในขณะเดียวกัน ยังคงมีการโจมตีต่อสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ โดยการผลักดันให้เกิดการเลือกปฏิบัติและกฎหมายที่กดขี่ต่อไป ซึ่งเกิดจากการผลักดันของขบวนการต่อต้านสิทธิและต่อต้านเพศ⁴ ใน**กานา มาลาวี มาลี** และ**ยูกันดา** หน่วยงานด้านนิติบัญญัติหรือตุลาการได้ดำเนินการเพื่อเอาผิดหรือออกข้อห้ามต่อการมีเพศสัมพันธ์ของเพศเดียวกัน โดยสมัครใจของผู้ใหญ่ **จอร์เจีย** ประกาศใช้กฎหมายเกี่ยวกับ “**ค่านิยมของครอบครัวและการคุ้มครองเยาวชน**” ซึ่งประกอบด้วยมาตรการหลายอย่างที่แสดงความรังเกียจคนรักเพศเดียวกันและคนข้ามเพศ ซึ่งดูเหมือนจะเป็นการปฏิบัติตามต้นแบบจากกฎหมาย “**โฆษณาชวนเชื่อของเกย์**” ใน**รัสเซีย บัลแกเรีย** ออกข้อห้ามต่อ “**การโฆษณาชวนเชื่อของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ**” ในโรงเรียน ความรุนแรงและการปฏิเสธความคุ้มครองด้านสิทธิมนุษยชน ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อคนข้ามเพศทั่วโลก

ในปี 2567 หลายประเทศประกาศใช้นโยบายเพื่อส่งเสริมการเข้าถึงบริการทางเพศและอนามัยเจริญพันธุ์ ในยุโรป **ฝรั่งเศส**เป็นประเทศแรกในโลกที่บัญญัติในรัฐธรรมนูญว่า การทำแท้งเป็นเสรีภาพที่ได้รับการคุ้มครอง ส่วนในประเทศอื่นๆ มีการสนับสนุนมาตรการเพื่อคุ้มครองผู้ป่วยและผู้ให้บริการทางการแพทย์จากการคุกคามนอกคลินิกทำแท้ง อย่างไรก็ตาม

ก็ตาม ประเทศอื่นๆ รวมทั้ง**อัฟกานิสถาน อาร์เจนตินา ซิลี เปรโตริโก และรัสเซีย** ประกาศใช้นโยบายผ่านกฎหมายหรือการปฏิบัติเพื่อลดการเข้าถึงบริการทางเพศและอนามัยเจริญพันธุ์ในเวลาเดียวกัน บริษัทโซเซียลมีเดียรวมทั้งเมตาและดีกิต็อก ได้ลบข้อมูลเกี่ยวกับการทำแท้งออกจากพื้นที่ออนไลน์

อุปสรรคต่อการเข้าถึงการดูแลด้านการทำแท้งยังคงเกิดขึ้นในหลายประเทศ และผู้ที่ทำงานปกป้องสิทธิการทำแท้งยังคงถูกโจมตี นักกิจกรรม นักบรรณรักษ์ ผู้ทำงานด้านสุขภาพ และบุคคลอื่นๆ ตกเป็นเหยื่อของการสร้างตราบาป การข่มขู่ และถูกเอาผิดทางอาญาผ่านการฟ้องคดีที่ไม่เป็นธรรม การสอบสวน และการจับกุม

รัฐบาลต้องยุติการเลือกปฏิบัติและความรุนแรงด้วยเหตุแห่งเพศ ยกเลิกกฎหมายที่กดขี่ และประกันการเข้าถึงข้อมูลและบริการด้านสุขภาพทางเพศและอนามัยเจริญพันธุ์ที่ครอบคลุม รวมทั้งการทำแท้งอย่างปลอดภัย

ความยุติธรรมด้านเศรษฐกิจและสภาพภูมิอากาศ

รัฐบาลหลายประเทศยังคงล้มเหลวในการแสดงความมุ่งมั่น เพื่อแก้ปัญหาต้นทุนด้านสิทธิมนุษยชนที่เพิ่มขึ้นอย่างไม่เคยเป็นมาก่อน เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงด้านสภาพภูมิอากาศ ในขณะที่เดียวกัน อัตราเงินเฟ้อที่สูง อัตราจ่ายชำระคืนหนี้ และระบบภาษีอากรที่มีขอบได้บั่นทอนสิทธิด้านเศรษฐกิจและสังคมในประเทศที่มีรายได้ทุกระดับ โดยเฉพาะประเทศที่มีรายได้ต่ำที่สุด นอกจากนั้น ในบริบทของการเปลี่ยนผ่านสู่พลังงานหมุนเวียน มีความต้องการมากขึ้นต่อสิ่งที่เรียกว่า **“แร่ที่มีความสำคัญเป็นอย่างมาก”** ซึ่งทำให้เกิดความเสียหายใหม่ด้านสิทธิมนุษยชนมากขึ้น

สิทธิในสิ่งแวดล้อมที่ดี

รัฐบาลได้ล้มเหลวอย่างสิ้นเชิงในการปฏิบัติตามพันธกรณีด้านการปกป้องสิทธิมนุษยชน ทั้งการ

ดำเนินงานภายในและนอกเขตแดน ท่ามกลางปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่รุนแรงขึ้น โครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติรายงานว่า ภายในสิ้นศตวรรษนี้ โลกจะร้อนขึ้นประมาณ 3 องศาเซลเซียส เมื่อเทียบกับระดับก่อนยุคอุตสาหกรรมในเดือนพฤษภาคม 2567 มีรายงานว่าอุณหภูมิเฉลี่ยสำหรับ 12 เดือนที่ผ่านมา เพิ่มขึ้นมากกว่า 1.5 องศาเซลเซียสจากระดับก่อนยุคอุตสาหกรรม⁵

ปี 2567 แสดงให้เห็นแล้วว่า แม้กระทั่งอุณหภูมิในระดับปัจจุบัน ต้นทุนด้านสิทธิมนุษยชนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศก็สูงเกินกว่าจะยอมรับได้ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศทำให้เกิดภัยพิบัติที่รุนแรง และมีแนวโน้มที่ผิดธรรมชาติมากขึ้น เช่น พายุเฮอริเคน พายุไซโคลน ไฟป่า และน้ำฝนปริมาณมาก นำไปสู่การเสียชีวิตที่เพิ่มขึ้น เกิดการบังคับโยกย้ายถิ่นฐาน ภาวะอดอยาก และอันตรายต่อสิทธิมนุษยชนด้านอื่นๆ ปัญหาน้ำท่วมใน**บังกลาเทศ**และ**อินเดีย** ส่งผลให้คนต้องโยกย้ายถิ่นฐานหลายพันคน ในปี 2567 การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเป็นสาเหตุให้ประชาชนจำนวนมากขึ้นต้องอพยพโยกย้ายถิ่นฐานใน**แอฟริกา** ทำให้เกิดปัญหามากขึ้นเพราะมีคนอีกหลายล้านคนที่ต้องพลัดถิ่นฐานอยู่แล้ว⁶

รัฐบาลบางประเทศได้เลือกที่จะขับเคลื่อนเศรษฐกิจผ่านการลงทุนในภาคเศรษฐกิจและโครงการที่เป็นอันตรายต่อสิทธิมนุษยชน รวมทั้งสิทธิในการมีสิ่งแวดล้อมที่ดี การลงทุนเหล่านี้มักขาดการกำกับดูแลที่ดี และส่งเสริมให้บริษัทมุ่งสร้างผลกำไรสูงสุดโดยไม่คำนึงถึงความเสียหาย **“ผลกระทบข้างเคียง”** ที่เกิดขึ้นกับสิทธิมนุษยชน ตัวอย่างเช่น รัฐบาลได้ทุ่มงบประมาณจากภาษีประชาชนทั้งโดยตรงและทางอ้อม เพื่อสนับสนุนอุตสาหกรรมเชื้อเพลิงฟอสซิล แม้ว่าจะเป็นอุตสาหกรรมที่ก่อให้เกิดผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนอย่างร้ายแรงทั่วโลก อีกทั้งแนวทางแก้ปัญหาวิกฤตสภาพภูมิอากาศที่ยังขาดการพิสูจน์ ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดการปฏิบัติมิชอบด้านสิทธิมนุษยชน ในระหว่างการดำเนินการ เช่น โครงการการดักจับและกักเก็บคาร์บอนไดออกไซด์ และการผลิตไฮโดรเจน

และโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวขนาดใหญ่ ในบางกรณี โครงการเหล่านี้ส่งผลให้เกิดการบังคับใช้หรือมลพิษในวงกว้าง และอันตรายต่อสิทธิมนุษยชนด้านอื่นๆ

ประเทศซึ่งปล่อยคาร์บอนมากที่สุด กลับเป็นประเทศที่สนับสนุนเงินทุนเพื่อสภาพภูมิอากาศไม่มากนัก ซึ่งเป็นเงินทุนเพื่อช่วยเหลือการปรับตัวของประเทศที่มีรายได้ต่ำ ซึ่งอยู่ในแนวหน้าที่จะได้รับผลกระทบจากอันตรายสภาพภูมิอากาศ การปรับตัวด้านสภาพภูมิอากาศจะช่วยลดการเสียชีวิตและอันตรายต่อสิทธิมนุษยชนด้านอื่นๆ ผ่านระบบแจ้งเตือนล่วงหน้าที่มีประสิทธิภาพ ระบบสุขภาพที่เข้มแข็ง และโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรับมือกับภัยฉุกเฉิน ระบบการให้เงินบางส่วนอาจต้องพึ่งพาการให้เงินกู้ยืม ซึ่งยิ่งทำให้ประเทศที่มีรายได้น้อยเกิดภาวะหนี้สินมากขึ้น

นักกิจกรรมและชุมชนเรียกร้องให้มีความเป็นธรรมทางสภาพภูมิอากาศ บางส่วนได้ใช้กลไกยุติธรรมในประเทศหรือระหว่างประเทศ เพื่อบังคับให้รัฐบาลต้องประกาศคำมั่นสัญญาที่จะยกเลิกการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลให้เร็วกว่าเดิม แม้ว่าในหลายครั้งรัฐบาลไม่ได้ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของศาลก็ตาม คำวินิจฉัยเหล่านี้รวมไปถึงศาลสิทธิมนุษยชนยุโรปเมื่อเดือนเมษายน 2567 ซึ่งอธิบายถึงพันธกรณีด้านสิทธิมนุษยชนของรัฐในบริบทของวิกฤตสภาพภูมิอากาศ⁷ ในคำวินิจฉัยครั้งหนึ่งระบุว่า **สวีเดน** ไม่ได้ปฏิบัติตามพันธกรณีในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก แต่รัฐสภาสวีเดนกลับลงความเห็นคัดค้านคำวินิจฉัยดังกล่าว ในเวลาเดียวกัน ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศเริ่มการพิจารณาคำขอให้ออกความเห็นเชิงปรึกษาเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ตามคำร้องของกลุ่มนักศึกษาในประเทศ **วานูอาตู** ซึ่งเป็นเกาะในมหาสมุทรแปซิฟิก

รัฐบาลทุกประเทศควรดำเนินการเพื่อยกเลิกการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลโดยเร็ว อย่างเป็นธรรม และมีการสนับสนุนด้านงบประมาณ และยุติการให้ทุนสนับสนุนอุตสาหกรรมเชื้อเพลิงฟอสซิล ประเทศที่มีประวัติการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและประเทศอื่นๆ

ที่มีความสามารถในการดำเนินการ ก็ควรสนับสนุนเงินทุนเพื่อการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในประเทศที่มีรายได้ต่ำ ซึ่งจะได้รับอันตรายมากที่สุดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ⁸

สิทธิทางเศรษฐกิจและสังคม

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่เลวร้ายลงเกิดขึ้นท่ามกลางความขัดแย้งระดับโลก เงินเพื่อระดับสูงและอัตราการชำระหนี้ที่สูง การขาดการกำกับดูแลบริษัท และระบบภาษีอากรที่มีขอบอย่างกว้างขวาง⁹ ในปี 2567 อัตราการชำระหนี้ของประเทศที่มีรายได้ต่ำ เพิ่มสูงขึ้นถึงระดับที่ไม่เคยเป็นมาก่อนในรอบ 30 ปี ทำให้ต้องตัดลดงบประมาณด้านสุขภาพและการศึกษาในหลายประเทศ ระบบภาษีที่ไม่เป็นธรรม ข้อบกพร่องในการกำกับดูแลภาครัฐ การเลี่ยงและการหนีภาษีของบุคคล ยิ่งทำให้รัฐบาลขาดรายได้ที่จำเป็นเพื่อทำให้บรรลุสิทธิเหล่านี้ ส่งผลให้ความยากจนและความไม่เท่าเทียมสุดโต่งยิ่งรากลึกมากขึ้น ความยากจนและความขัดแย้ง ประกอบกับภัยแล้งและภัยพิบัติที่ผิดธรรมชาติอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ส่งผลให้ประชาชนหลายร้อยล้านคนต้องเผชิญกับปัญหาความไม่มั่นคงทางอาหารอย่างรุนแรง ในปี 2567 มีการประกาศภาวะอดอยากใน **กาซา เฮติ และซูดาน** มาตรการรับมือด้านมนุษยธรรมในระดับโลก สามารถจัดสรรงบประมาณได้ไม่ถึงครึ่งหนึ่งเพื่อรับมือกับความต้องการเฉพาะหน้า

ท่ามกลางสถานการณ์ที่เลวร้ายลง นักกิจกรรมและชุมชนต่างออกมาชุมนุมประท้วงและจัดกิจกรรมอารยะขัดขืน เพื่อแสดงถึงความกังวลต่อค่าครองชีพ แม้จะต้องเผชิญกับการใช้กฎหมายเพื่อเอาผิดกับการชุมนุมประท้วงมากขึ้น นอกจากนั้น ในปี 2567 ยังมีการประกาศใช้กรอบรับรองในการจัดทำร่างความตกลงกรอบความร่วมมือสหประชาชาติเกี่ยวกับความร่วมมือด้านภาษีอากรระหว่างประเทศ อนุสัญญานี้ อาจนำไปสู่การพัฒนาภาษีที่มีความเท่าเทียมมากขึ้น ซึ่งป้องกันการปฏิบัติมิชอบที่ปิดกั้นศักยภาพ

ของรัฐบาลที่จะมีงบประมาณเพื่อสนับสนุนสิทธิด้านสุขภาพ การศึกษา และประกันสังคม มีจำนวนประเทศมากถึง 110 ประเทศที่ออกเสียงรับรองกรอบอ้างอิงดังกล่าว และมีเพียงแปดประเทศที่ออกเสียงคัดค้าน ส่วนอีก 44 ประเทศงดออกเสียง

รัฐบาลควรดำเนินการอย่างรวดเร็วเพื่อจัดทำร่างรับรอง ดำเนินการตามอนุสัญญาว่าด้วยภาษีแห่งสหประชาชาติ และดำเนินการเพื่อป้องกันการปฏิบัติมิชอบด้านภาษีอากรในระยะสั้น

ความรับผิดชอบของบรรษัท

ความพยายามของภาคธุรกิจที่จะสร้างอิทธิพลเหนือกฎหมายและนโยบาย การกำกับดูแลที่อ่อนแอของรัฐต่อภาคธุรกิจ และความบกพร่องของบรรษัทในการปฏิบัติตามความรับผิดชอบด้านสิทธิมนุษยชนของตน นำไปสู่การละเมิดสิทธิมนุษยชน การรวมกันที่บริษัททำให้เกิดมลพิษในน้ำดื่ม พื้นที่ทำประมง พื้นที่เกษตร และในอากาศของชุมชนโดยรอบ และการละเมิดสิทธิที่จะได้รับข้อมูลและได้ให้ความยินยอม

ในบริบทของการเปลี่ยนผ่านสู่พลังงานหมุนเวียน ทำให้เกิดความต้องการมากขึ้นต่อสิ่งที่เรียกว่า “**แร่ที่มีความสำคัญเป็นอย่างมาก**” ยิ่งทำให้เกิดความเสี่ยงใหม่ด้านสิทธิมนุษยชนมากขึ้น บริษัทผลิตรถยนต์ไฟฟ้าชั้นนำไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่าได้ปฏิบัติตามมาตรฐานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ หรือแม้แต่การนำนโยบายของตนเองไปปฏิบัติ¹⁰

อย่างไรก็ตาม มีความก้าวหน้าบางประการโดยเฉพาะกรณีสหภาพยุโรปประกาศใช้ข้อบังคับใหม่ว่าด้วยความรับผิดชอบของบรรษัทในปี 2567 ซึ่งกำหนดให้บรรษัทขนาดใหญ่ต้องเคารพระเบียบใหม่ด้านผลกระทบทางสิทธิมนุษยชนและสิ่งแวดล้อม และสภาพภูมิอากาศ แม้ว่ากฎหมายการตรวจสอบย้อนกลับธุรกิจอย่างยั่งยืนของสหภาพยุโรป (CSDDD) ต้องเผชิญกับปัญหาท้าทายสำคัญ แต่ก็ยังคงเป็นความพยายามที่สำคัญที่สุดของโลกในขณะนี้ที่จะประกาศใช้ข้อบังคับการตรวจสอบอย่างรอบด้าน

เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนภาคบังคับ ซึ่งสอดคล้องตามหลักการชี้แนะแห่งสหประชาชาติว่าด้วยธุรกิจและสิทธิมนุษยชน

สหภาพยุโรปควรปฏิรูประบบการดำเนินงานที่ทำให้เกิดความอ่อนแอด้านสิทธิมนุษยชน สิ่งแวดล้อม และการคุ้มครองสภาพภูมิอากาศ ภายใต้กฎหมายการตรวจสอบย้อนกลับธุรกิจอย่างยั่งยืน และกลุ่มประเทศระดับภูมิภาคอื่นๆ ควรปฏิบัติตามกฎหมายการตรวจสอบอย่างรอบด้านของตน

เทคโนโลยีและสิทธิมนุษยชน

การเลือกตั้งในสหรัฐอเมริกาในปี 2567 แสดงให้เห็นอำนาจมหาศาลของบริษัทเทคโนโลยีขนาดใหญ่ ในการกำหนดทิศทางของเทคโนโลยีและการอภิปรายด้านกฎระเบียบ ซึ่งรวมถึงความสามารถที่จะสนับสนุนการละเมิดสิทธิของผู้ย้ายถิ่นฐาน ผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ และกลุ่มคนอื่นๆ แสดงให้เห็นถึงความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องมีการกำกับดูแลด้านสิทธิมนุษยชนต่อเทคโนโลยีที่มีผลบังคับทั่วโลก ในขณะที่ยังไม่มีการกำกับดูแลอย่างเหมาะสม รัฐบาลได้ใช้สไปยาแวร์และเครื่องมือสอดแนมข้อมูลที่ละเมิดสิทธิมากขึ้น และสนับสนุนให้เกิดความไม่เท่าเทียมในระดับพื้นฐานด้วยการพึ่งพาเทคโนโลยี AI ใหม่ๆ ในการบริหารงานสาธารณะ ในเวลาเดียวกัน บริษัทโซเชียลมีเดียยังคงสนับสนุนให้เกิดการเผยแพร่คอนเทนต์ที่สร้างความเกลียดชังและความรุนแรงอย่างแพร่หลาย

การใช้เทคโนโลยีโดยมิชอบ

เทคโนโลยีจดจำใบหน้าส่งผลทำให้บุคคลไม่กล้าใช้สิทธิในการชุมนุมประท้วงในหลายพื้นที่ของโลก ในบางประเทศ ตำรวจใช้โดรนติดกล้องที่ล้ำสมัยและใช้รถยนต์เพื่อถ่ายวิดีโอสอดแนมข้อมูล เพื่อติดตามดูความเคลื่อนไหวของผู้ชุมนุมประท้วงโดยสงบ การปฏิบัติเช่นนี้จะเปิดต่อสิทธิความเป็นส่วนตัว และส่งผลให้เกิดความหวาดกลัวที่จะใช้สิทธิในการชุมนุมประท้วงโดยสงบ และยังทำให้เกิดการเลือกปฏิบัติในด้านต่างๆ

เทคโนโลยีสลายแควร์ถูกนำมาใช้ในหลายประเทศ ทั่วโลกมากขึ้นเรื่อยๆ ภัยคุกคามใหม่ด้านความมั่นคงทางดิจิทัล ตัวอย่างเช่น การใช้โฆษณาออนไลน์เพื่อติดตามข้อมูล ซึ่งเป็นกระบวนการรวบรวมข้อมูลว่าผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตมีปฏิสัมพันธ์กับโฆษณาอย่างไร ในขณะเดียวกัน การขาดความโปร่งใสและการกำกับดูแล ยังคงเป็นเกราะกำบังทำให้คนทั่วไปมองไม่เห็นถึงปัญหาจากการค้าเทคโนโลยีสอดแนมข้อมูล ซึ่งรวมถึงสลายแควร์ ในปี 2567 มีการเปิดโปงหลักฐานที่ชี้ให้เห็นการขายและการติดตั้งสลายแควร์และผลิตภัณฑ์สอดแนมข้อมูลที่ละเมิดสิทธิอย่างมากให้กับบริษัทและหน่วยงานของรัฐใน**อินโดนีเซีย** ในขณะที่นักศึกษาชาว**จีน**และ**ฮ่องกง**ที่อยู่ในต่างประเทศ ยังคงตกเป็นเหยื่อของการสอดแนมข้อมูลจากการใช้งานแอปพลิเคชันจากประเทศจีน แอปพลิเคชันอื่นๆ และแพลตฟอร์มดิจิทัล ความรุนแรงด้วยเหตุแห่งเพศผ่านการใช้เทคโนโลยี หรือผ่านการสอดแนมข้อมูล กลายเป็นภัยคุกคามมากขึ้นต่อนักกิจกรรมที่เป็นผู้หญิงและผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศในประเทศต่างๆ รวมทั้ง**ไทย**และ**ยูกันดา**

นักกิจกรรมภาคประชาสังคม รวมทั้งแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล และรัฐบางแห่ง ได้เรียกร้องความรับผิดชอบจากการนำสลายแควร์ไปใช้โดยมิชอบ ในปี 2567 มีการฟ้องคดีต่อบริษัท เอ็นเอสโอ กรุ๊ป (NSO Group) ซึ่งเป็นผู้ผลิตสลายแควร์ในประเทศต่างๆ รวมทั้ง**ไทย**และ**สหรัฐอเมริกา** แม้จะถูกขัดขวางโดย**อิสราเอล** อย่างไรก็ดี ความพยายามระดับพหุภาคีที่จะแก้ปัญหาสลายแควร์ มักมุ่งเน้นไปที่การจัดทำข้อตกลงโดยสมัครใจ ตัวอย่างเช่น ในปี 2567 **ฝรั่งเศส**และ**สหราชอาณาจักร**ได้ใช้กระบวนการ Pall Mall Process เพื่อเรียกประชุมรัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม เพื่อแก้ปัญหาเกี่ยวกับการแทรกแซงทางไซเบอร์เพื่อการพาณิชย์ ในขณะเดียวกัน แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลยังคงสร้างและผลิตเครื่องมือใหม่ๆ สำหรับนักกิจกรรมเพื่อช่วยให้พวกเขาปกป้องตนเองได้¹¹

รัฐบาลควรสั่งห้ามการสอดแนมข้อมูลโดยมิชอบด้วยกฎหมาย และห้ามการใช้เครื่องมือการสอดแนม

ข้อมูลโดยมิชอบด้วยกฎหมาย และกำหนดมาตรการป้องกันที่เข้มงวดเพื่อคุ้มครองไม่ให้เกิดการปฏิบัติมิชอบ และให้การเยียวยาแก่ผู้เสียหาย

ข้อบกพร่องด้านการกำกับดูแลเทคโนโลยีใหม่

รัฐบาลต่างๆ ไม่สามารถปฏิบัติตามพันธกิจที่จะกำกับดูแลเทคโนโลยีใหม่ ส่วนหนึ่งเป็นเพราะการเปลี่ยนรัฐบาล**สหรัฐอเมริกา**และอิทธิพลระดับสูงจากผลประโยชน์ด้านอุตสาหกรรม รัฐได้นำเทคโนโลยี AI มาใช้มากขึ้นในการบริหารงานภาครัฐ และยังได้สนับสนุนการพัฒนาและการขยายตัวของการใช้ระบบ AI ในงานด้านสวัสดิการ การทำหน้าที่ของตำรวจงานด้านผู้ย้ายถิ่นฐาน และบริบททางการทหาร พวกเขามักอ้างว่าจำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีเหล่านี้เพื่อประสิทธิภาพของการบริหาร ประหยัดเงินทุน หรือเป็นส่วนหนึ่งของมาตรการรัดเข็มขัด แต่ในความจริงแล้ว กลับทำให้ปัญหาการเลือกปฏิบัติที่เป็นอยู่รุนแรงขึ้น ตอกย้ำความไม่เท่าเทียมทางเพศ และสนับสนุนโครงสร้างของระบบอำนาจด้านเชื้อชาติและสังคม-เศรษฐกิจต่อไป¹²

การที่รัฐต้องพึ่งพาเครื่องมืออัตโนมัติต่อไป ในการจัดสรรและกำกับดูแลการคุ้มครองด้านสังคม ส่งผลให้เกิดการเลือกปฏิบัติและความไม่เป็นธรรม¹³ อันตรายเหล่านี้ส่วนหนึ่งเกิดขึ้นจากข้อบกพร่องในการนำเทคโนโลยีใหม่ที่แพร่หลายมากขึ้นมาใช้ รวมทั้ง “ระบบจำแนกและเชื่อมโยงตัวบุคคล” (entity resolution) ซึ่งประเทศต่างๆ รวมทั้ง**อินเดีย**นำมาใช้¹⁴

การกำกับดูแล AI ประสบความดุดอยทั่วโลก จากแนวคิดการเป็นคู่แข่งกันระหว่าง**สหรัฐอเมริกา**กับ**จีน**ในการแข่งขันด้านอาวุธ และยังส่งเสริมให้เกิดการพัฒนา AI อย่างรวดเร็วและขาดการตรวจสอบ ทั้งด้วยเหตุผลเพื่อความมั่นคงของรัฐ และตั้งอยู่บนความเข้าใจผิดที่มองว่าการกำกับดูแลกับนวัตกรรมเป็นขั้วตรงข้ามกัน

รัฐบาลควรดำเนินการมากขึ้นในการกำกับดูแลเทคโนโลยี AI และบริษัทผู้ผลิตเทคโนโลยี AI ประกัน

ว่าสิทธิมนุษยชนเป็นส่วนหนึ่งในการออกแบบและติดตั้งเทคโนโลยีใหม่

รูปแบบทางธุรกิจของบริษัทโซเซียลมีเดีย

บริษัทโซเซียลมีเดียจำนวนมากยังคงดำเนินกิจการโดยปราศจากกลไกการตรวจสอบหรือมีมาตรการคุ้มครองอย่างมีประสิทธิภาพในการป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้นกับกลุ่มเปราะบางและกลุ่มคนชายขอบในสังคม นอกจากนี้ บริษัทเหล่านี้ยังคงยึดถือรูปแบบทางธุรกิจที่เน้นการสร้างปฏิสัมพันธ์หรือยอดการมีส่วนร่วม (engagement) เป็นหลัก ซึ่งนำไปสู่การเปิดพื้นที่ให้เนื้อหาที่มีลักษณะสร้างความเกลียดชังหรือความรุนแรงสามารถเผยแพร่และแพร่กระจายได้อย่างรวดเร็วและกว้างขวาง โดยเฉพาะในกลุ่มเยาวชนซึ่งยังคงเสพติดการใช้แพลตฟอร์มเหล่านี้ แม้จะมีหลักฐานถึงผลกระทบในด้านลบที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องก็ตาม ในปี 2567 พบว่านักกิจกรรมเยาวชนในหลายประเทศทั่วโลกต้องเผชิญกับการข่มขู่และการคุกคามทางออนไลน์¹⁵ ในฟิลิปปินส์ แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลบันทึกข้อมูล “การขึ้นบัญชีแดง” (“red-tagging”) ซึ่งเป็นการพุ่งเป้าโจมตีนักกิจกรรมเยาวชนเนื่องจากการเคลื่อนไหวของพวกเขา

สหภาพยุโรป มีท่าทีที่หลากหลายในการกำกับดูแลเทคโนโลยี โดยในเดือนกุมภาพันธ์ 2567 กฎหมายว่าด้วยการกำกับดูแลการให้บริการดิจิทัล (Digital Services Act) หรือ DSA ได้มีผลบังคับใช้อย่างเต็มรูปแบบ ซึ่งกฎหมายฉบับนี้กำหนดข้อผูกพันต่อแพลตฟอร์มออนไลน์และเครื่องมือค้นหา ให้ต้องดำเนินการเพื่อให้เกิดความเคารพต่อสิทธิมนุษยชนในการให้บริการ¹⁶ ต่อมา คณะกรรมาธิการยุโรปได้มีมติให้เริ่มกระบวนการสอบสวนบริษัททีคทีอ็อก เนื่องจากมีความเป็นไปได้ว่าอาจมีการละเมิดข้อบังคับของ DSA เนื่องจากไม่ได้คุ้มครองผู้ใช้งานที่เป็นเยาวชน¹⁷ ในอีกด้านหนึ่ง พระราชบัญญัติควบคุมปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence Act) หรือ AI Act ซึ่งมีผลบังคับใช้ในเดือนสิงหาคม 2567 กำหนดข้อจำกัดการใช้งาน AI ในรูปแบบที่อาจละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างร้ายแรง อย่างไรก็ตาม กฎหมาย

ดังกล่าวยังถูกวิจารณ์ว่าไม่ได้ยึดคนและสิทธิของคนเป็นศูนย์กลางอย่างแท้จริง¹⁸

ในด้านที่เป็นพัฒนาการเชิงบวก มีความคืบหน้าใน **เอริโอเปีย** เกี่ยวข้องกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนได้ดำเนินการทางกฎหมายต่อเพชบุ๊กผ่านกระบวนการศาล เพื่อเรียกร้องความรับผิดชอบต่อความเสียหายที่บริษัทได้ก่อหรือมีส่วนเกี่ยวข้อง อย่างไรก็ตาม ในหลายประเทศทั่วโลก ความพยายามในการออกกฎหมายเพื่อรับมือกับผลกระทบเชิงลบของโซเซียลมีเดียกลับมักมีเนื้อหาที่กว้างเกินไป หรือมุ่งเน้นไปที่การจำกัดการเข้าถึงโซเซียลมีเดียของเด็กและเยาวชน โดยไม่ได้แก้ไขปัญหาที่เป็นรากฐานของรูปแบบทางธุรกิจของบริษัทโซเซียล และไม่ได้รับฟังเสียงสะท้อนและความคิดเห็นจากเด็กและเยาวชนอย่างเพียงพอและรอบด้าน

รัฐบาลควรกำหนดมาตรการกำกับดูแลบริษัทโซเซียลมีเดียอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนอย่างแท้จริง ส่วนบริษัทเทคโนโลยีเหล่านี้ควรหยุดการใช้รูปแบบทางธุรกิจที่อยู่บนพื้นฐานของการสอดแนมข้อมูลที่มีขอบด้วยกฎหมาย

เชิงอรรถ

- ¹ พันธกรณีของรัฐบาลที่มีต่อการแก้ไขและการจัดการเกลียดคนต่างชาติ และผลกระทบที่มีต่อสิทธิของผู้อพยพ ครอบครัว และผู้ที่ไม่ได้เป็นพลเมือง ซึ่งได้รับผลกระทบจากการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ, (*Obligations of State Parties on Addressing and Eradicating Xenophobia and Its Impact on the Rights of Migrants, Their Families, and Other Non-Citizens Affected by Racial Discrimination*), 4 เมษายน 2567
- ² สารตั้งต้น: ปกป้องสิทธิของผู้ลี้ภัยและผู้อพยพในยุคดิจิทัล, 5 กุมภาพันธ์; พรมแดนทางดิจิทัล: การเข้าเมือง, เทคโนโลยี และความไม่เท่าเทียม, (*Primer: Defending the Rights of Refugees and Migrants in the Digital Age*), 5 กุมภาพันธ์ 2567; พรมแดนดิจิทัล: การย้ายถิ่น เทคโนโลยี และความไม่เท่าเทียม (*The Digital Border: Migration, Technology and Inequality*), 21 พฤษภาคม 2567
- ³ “ระดับโลก: ชาวแอฟริกันและผู้มีเชื้อสายแอฟริกันเรียกร้องให้ยุโรปเผชิญหน้ากับมรดกยุคล่าอาณานิคมของตนเอง” (“Global: Africans and people of African descent call on Europe to reckon with their colonial legacies”), 18 พฤศจิกายน 2567
- ⁴ เรากำลังเผชิญการสูญพันธุ์: ความเกลียดชังต่อกลุ่ม LGBTI ที่เพิ่มสูงขึ้น การใช้กฎหมายเป็นอาวุธ และผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชน – ในบางประเทศในแอฟริกา (*We Are Facing Extinction: Escalating Anti-LGBTI Sentiment, the Weaponization of Law and Their Human Rights Implications – in Select African Countries*), 9 มกราคม 2567
- ⁵ “ระดับโลก: อุณหภูมิเฉลี่ยของโลกที่ร้อนทำลายสถิติในรอบ 12 เดือน ตอกย้ำความเร่งด่วนในการดำเนินการเพื่อความ เป็นธรรมด้านสภาพภูมิอากาศ” (“Global: Record-breaking 12-month run of global heat underlines urgency of action to deliver climate justice”), 5 มิถุนายน 2567
- ⁶ “แอฟริกา: ประเทศที่ร่ำรวยกว่าต้องให้คำมั่นในการชำระเงินในการประชุม COP29 ขณะที่การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิ อากาศทำให้ผู้คนหลายล้านต้องพลัดถิ่น” (“Africa: Richer countries must commit to pay at COP29 as climate change forcibly displaces millions across Africa”), 4 พฤศจิกายน 2567
- ⁷ ความเพิกเฉยต่อปัญหาสภาพภูมิอากาศ, ปิดตง! คำวินิจฉัยของศาลยุโรปที่ขยายความพันธกรณีของรัฐที่จะต้อง แก้ไขปัญหาวิกฤตสภาพภูมิอากาศ (*Climate Inaction, Ruled Out! European Court Clarifies State Obligations to Tackle the Climate Crisis*), 21 สิงหาคม 2567
- ⁸ ข้อเสนอแนะของแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ต่อรัฐภาคีในกรอบ UNFCCC สำหรับการดำเนินงานด้านสภาพภูมิอากาศที่ เคารพสิทธิมนุษยชน ปี 2567 (*Amnesty International Recommendations to Parties to the UNFCCC on Human Rights Consistent Climate Action in 2024*), 23 ตุลาคม 2567
- ⁹ ภาษีเกี่ยวข้องกับอะไรกับเรื่องนี้: คู่มือทรัพยากรว่าด้วยภาษีและสิทธิมนุษยชน (*What's Tax Got to Do with It: A Resource Guide on Tax and Human Rights*), 17 กันยายน 2567
- ¹⁰ ชาร์จเพื่อสิทธิ: การจัดอันดับการรายงานการตรวจสอบสิทธิมนุษยชนของผู้ผลิตรถยนต์ไฟฟ้าชั้นนำ (*Recharge for Rights: Ranking the Human Rights Due Diligence Reporting of Leading Electric Vehicle Makers*), 15 ตุลาคม 2567
- ¹¹ “แล็บด้านความมั่นคงของแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล เปิดตัวเครื่องมือใหม่เพื่อสนับสนุนภาคประชาสังคมจากภัยคุกคาม ดิจิทัล” (“Amnesty International’s Security Lab unveils new tools to support civil society against digital threats”), 5 มิถุนายน 2567
- ¹² เอกสารข้อมูล: เพศภาวะและสิทธิมนุษยชนในยุคดิจิทัล (*Briefing: Gender and Human Rights in the Digital Age*), 10 กรกฎาคม 2567
- ¹³ เอกสารข้อมูล: หลักประกันทางสังคมในยุคดิจิทัล (*Briefing: Social protection in the Digital Age*), 6 มีนาคม 2567

- ¹⁴ การใช้ระบบระบุตัวตนในอินเดีย: เผยให้เห็นว่าระบบอัตโนมัติแบบใหม่อาจขัดขวางไม่ให้บุคคลเข้าถึงสวัสดิการ (Use of Entity Resolution in India: Shining a Light on How New Forms of Automation Can Deny People Access to Welfare), 30 เมษายน 2567
- ¹⁵ “นักกิจกรรมเยาวชน 3 ใน 5 คนทั่วโลกเผชิญการคุกคามทางออนไลน์จากการโพสต์เนื้อหาเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน” (“Three out of five young activists face online harassment globally for posting human rights content”), 1 กรกฎาคม 2567
- ¹⁶ “สหภาพยุโรป: กฎหมายบริการดิจิทัลฉบับประวัติศาสตร์ต้องมีการบังคับใช้อย่างเข้มงวดเพื่อปกป้องสิทธิมนุษยชน” (“EU: Landmark Digital Services Act must be robustly enforced to protect human rights”), 17 กุมภาพันธ์ 2567
- ¹⁷ “สหภาพยุโรป/ระดับโลก: การสอบสวน TikTok โดยคณะกรรมการยุโรปมีเป้าหมายเพื่อช่วยปกป้องผู้ใช้งานวัยเยาว์” (“EU/Global: European Commission’s TikTok probe aims to help protect young users”), 19 กุมภาพันธ์ 2567
- ¹⁸ “แถลงการณ์: สหภาพยุโรปก้าวเล็ก ๆ เมื่อกฎหมาย AI มีผลบังคับใช้” (“Statement: EU takes modest step as AI law comes into effect”), 1 สิงหาคม 2567

ภาพรวมของภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก

ความวุ่นวายทางการเมือง การปราบปราม และการขัดแย้งกันด้วยอาวุธ ส่งผลให้เกิดภาพรวมที่น่ากังวล ด้านสิทธิมนุษยชนในภูมิภาค อย่างไรก็ตาม แม้จะมีความเสี่ยงอย่างมาก นักปกป้องสิทธิมนุษยชนและนักกิจกรรมยังคงลุกขึ้นมาต่อสู้เพื่อเรียกร้องสิทธิของตนและและส่งเสียงต่อต้านการกดขี่อย่างต่อเนื่อง

ยังคงมีการออกกฎหมายใหม่เพื่อจำกัดสิทธิเสรีภาพมากยิ่งขึ้น รวมทั้งสิทธิในเสรีภาพการแสดงออก การชุมนุม ประท้วงมักถูกเจ้าหน้าที่รัฐตอบโต้ด้วยการใช้กำลังโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ส่งผลให้เกิดการบาดเจ็บและเสียชีวิตอยู่บ่อยครั้ง ฝ่ายตรงข้ามทางการเมือง นักปกป้องสิทธิมนุษยชน นักข่าว และบุคคลอื่นๆ ยังตกเป็นเป้าหมายการสอดแนมข้อมูล การควบคุมตัวโดยพลการ การทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายอื่นๆ ตลอดจนการสังหารโดยมิชอบด้วยกฎหมาย การละเมิดสิทธิมนุษยชนเหล่านี้เกิดขึ้นได้อย่างต่อเนื่องจนเกิดการลอยนวลพันผิดถึงแม้จะมีคำตัดสินของศาลและมีข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการตรวจสอบและค้นหาความจริงที่ได้ให้ความหวังว่าจะมีการเยียวยาและชดเชยให้แก่เหยื่อของการละเมิดใน**ญี่ปุ่นและเกาหลีใต้**

สภาพอากาศสุดขั้ว การเพิ่มขึ้นของระดับน้ำทะเล และปรากฏการณ์อื่นๆ ที่ค่อยๆ เกิดขึ้น ส่งผลให้เกิดการทำลายสิ่งแวดล้อมที่เพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม รัฐบาลต่างๆ ยังคงล้มเหลวในการดำเนินการมาตรการเร่งด่วนที่จำเป็นในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการปรับตัวต่อผลกระทบที่เกี่ยวข้องได้

การขัดแย้งกันด้วยอาวุธใน**เมียนมา**มีความรุนแรงเพิ่มขึ้นอย่างมาก ส่งผลให้เกิดการละเมิดกฎหมายระหว่างประเทศที่ร้ายแรงมากขึ้น ทั้งยังมีการจำกัดสิทธิของประชาชนมากขึ้น โดยเฉพาะต่อกลุ่มผู้หญิงและเด็กหญิง ภายใต้ระบอบการปกครองของกลุ่มตาสีบันใน**อัฟกานิสถาน** อีกทั้งการปราบปรามผู้เห็นต่างอย่างรุนแรงยังคงดำเนินต่อไปใน**จีนและเกาหลีเหนือ**

แม้ในบางประเทศจะมีความก้าวหน้าในแง่การรับรองสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ แต่การเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งเพศและความรุนแรงอย่างเป็นระบบต่อผู้หญิง เด็กหญิง และผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศยังคงเกิดขึ้นอย่างแพร่หลาย สิทธิของชนเผ่าพื้นเมือง ชนกลุ่มน้อยชาติพันธุ์และชนกลุ่มน้อยที่สืบเชื้อสายกันมา มักถูกละเลยอย่างสม่ำเสมอในระหว่างที่มีโครงการการขุดเจาะเหมืองแร่และพัฒนาเชิงทรัพยากร ขณะเดียวกัน การละเมิดสิทธิทางเศรษฐกิจและสังคม โดยเฉพาะสิทธิในที่อยู่อาศัยและการศึกษา ยังคงอยู่ในระดับสูง ประชาชนที่หลบหนีจากความขัดแย้งและการปราบปรามมักตกอยู่ในความเสี่ยงจากการถูกบังคับส่งกลับหรือถูกควบคุมตัวโดยพลการเป็นระยะเวลานานโดยไม่มีกำหนด

สิทธิในเสรีภาพการแสดงออก

พื้นที่ของสิทธิในเสรีภาพการแสดงออกยังคงถูกจำกัดมากขึ้นทั่วทั้งภูมิภาค ในหลายประเทศ เช่น **อินโดนีเซีย** **เนปาล** และ **ปาปัวนิวกินี** คนทำงานด้านสื่อต้องเผชิญกับความรุนแรงและการข่มขู่คุกคาม ใน **อัฟกานิสถาน** มีการออกคำสั่งปิดสำนักงานของสื่อเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งสถานีโทรทัศน์เอกชนสองแห่งซึ่งถูกระงับการออกอากาศเนื่องจากวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาล ตาลีบัน ขณะนี้นักข่าวหลายคนในเมียนมาถูกศาลตัดสินจำคุกเป็นระยะเวลานาน ใน **ปากีสถาน** มีนักข่าวอย่างน้อยเจ็ดคนถูกสังหารจากการโจมตีที่มีเป้าหมายชัดเจน และอีกหลายสิบคนถูกจับกุมและดำเนินคดีตามพระราชบัญญัติการป้องกันอาชญากรรมอิเล็กทรอนิกส์

มีการออกกฎหมายใหม่ที่จำกัดสิทธิในเสรีภาพการแสดงออกในหลายประเทศ ได้แก่ **บังกลาเทศ** **มาเลเซีย** **ปากีสถาน** และ **เวียดนาม** ขณะที่ใน **ศรีลังกา** พระราชบัญญัติความปลอดภัยออนไลน์ฉบับใหม่ได้บัญญัติความผิดไว้โดยใช้ถ้อยคำที่คลุมเครือ และให้อำนาจรัฐอย่างกว้างขวาง ส่งผลให้เกิดความกังวลว่าอาจถูกนำไปใช้เพื่อควบคุมและจำกัดเสรีภาพในการแสดงออกมากยิ่งขึ้น ใน **อินเดีย** มีการออกกฎหมายใหม่เพื่อใช้แทนกฎหมายตั้งแต่สมัยล่าอาณานิคม แต่กฎหมายใหม่ที่ออกมากดแทนก็มีลักษณะที่จำกัดสิทธิเช่นกัน และทางการยังคงปล่อยให้กฎหมายข้อหาข่มขู่ปลุกปั่นได้ถูกใช้เพื่อปราบปรามผู้วิพากษ์วิจารณ์รัฐบาลต่อไป รัฐบาล **จีน** ออกมาตรการใหม่เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในจีนแผ่นดินใหญ่ใช้คำสแลงหรือ “ถ้อยคำกำกวม” เพื่อหลีกเลี่ยงการเซ็นเซอร์ออนไลน์ ใน **ฮ่องกง** ทางการได้ผ่านกฎหมายความมั่นคงแห่งชาติ (Safe-guarding National Security Ordinance) ซึ่งกำหนดนิยามคำว่า “ความมั่นคงของชาติ” และ “ความลับทางราชการ” อย่างกว้างขวาง ตามแบบเดียวกับกฎหมายที่ใช้ในจีนแผ่นดินใหญ่ พร้อมทั้งเพิ่มอำนาจบังคับใช้กฎหมายและบทลงโทษที่รุนแรงยิ่งขึ้น

ผู้วิพากษ์วิจารณ์รัฐบาลในหลายประเทศถูกดำเนินคดีทางกฎหมาย ใน **ไทย** ยังคงมีการพิจารณาคดีและการจำคุกนักกิจกรรมเพื่อประชาธิปไตยในข้อหาหมิ่นประมาทกษัตริย์ และตามกฎหมายที่จำกัดสิทธิอื่นๆ ต่อไป ใน **กัมพูชา** นักข่าวคนหนึ่งซึ่งได้รับการยอมรับในจากการเปิดโปงการละเมิดสิทธิมนุษยชนในขบวนการหลอกลวงทางไซเบอร์หรือพวกสแกมเมอร์ ถูกจับกุมและตั้งข้อหาข่มขู่ปลุกปั่น ใน **สิงคโปร์** ผู้วิพากษ์วิจารณ์รัฐบาลรวมทั้งผู้คัดค้านโทษประหารชีวิต ถูกบังคับให้ต้องโพสต์ข้อความ “แก้ไขข้อมูล” เนื่องจากการเผยแพร่ “ข้อมูลเท็จทางออนไลน์” ใน **ลาว** ศิลปินสองคนถูกควบคุมตัวจากการโพสต์โซเชียลมีเดียเพื่อล้อเลียนและวิพากษ์วิจารณ์สภาพถนนที่เลวร้าย ส่วนใน **จีน** ศิลปินชื่อดังคนหนึ่งถูกควบคุมตัวเนื่องจากผลงานที่เขาทำขึ้นหลายสิบปีก่อนแสดงถึงการวิพากษ์วิจารณ์ผู้นำพรรคคอมมิวนิสต์

การควบคุมการสื่อสารทั้งในออนไลน์และออฟไลน์อย่างเข้มงวดในบางประเทศ ยิ่งทำให้การเข้าถึงข้อมูลถูกจำกัด และเป็นการละเมิดสิทธิในเสรีภาพการแสดงออกอย่างรุนแรง รัฐบาล **เกาหลีเหนือ** ยังคงสั่งห้ามไม่ให้ประชาชนติดต่อกับโลกภายนอกโดยสิ้นเชิง ใน **ปากีสถาน** มีการจำกัดการใช้อินเทอร์เน็ตโดยพลการ ส่วนใน **บังกลาเทศ** และ **อินเดีย** ทางการสั่งตัดอินเทอร์เน็ตเป็นการชั่วคราว โดยอ้างว่าเพื่อรักษากฎหมายและการรักษาความสงบเรียบร้อย แต่ในทางปฏิบัติเป็นการใช้เพื่อปราบปรามผู้เห็นต่าง ใน **มาเลเซีย** ผู้สร้างภาพยนตร์สองรายซึ่งเคยผลิตภาพยนตร์ที่ถูกสั่งห้ามฉาย ถูกดำเนินคดีในข้อหา “สร้างความกระทบกระเทือนต่อความรู้สึกด้านศาสนา”

ยังคงมีความกังวลต่อไปเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสอดแนมข้อมูล ใน **อินโดนีเซีย** แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลบันทึกข้อมูลการขายและการติดตั้งสปายแวร์ที่ล่วงล้ำความเป็นส่วนตัวอย่างมากโดยหน่วยงานของรัฐและบริษัทเอกชน ใน **ไทย** ศาลได้มีคำสั่งยกฟ้องคดีที่นักกิจกรรมเพื่อประชาธิปไตยฟ้องบริษัท เอ็นเอสไอ กรุ๊ป ที่ขายผลิตภัณฑ์สอดแนมข้อมูลเนื่องจากมีบทบาทในการสนับสนุนการใช้งาน

สพายแวร์เพกาศของบริษักรเพื่อเจาะระบบโทรศัพทมือถือของเขา

ความพยายามของรัฐบาลบางประเทศในการปิดปากผู้วิพากษัวิจารณ์ที่อยู่ในต่างแดนทวิความรุนแรงและแพร่หลายมากยิ่งขึ้น นักศึกษาจากจีนแผ่นดินใหญ่และฮ่องกงที่กำลังศึกษาอยู่ในต่างประเทศยังคงถูกสอดส่องและติดตามพฤติกรรมอย่างต่อเนื่องทางการฮ่องกงได้ออกหมายจับเพิ่มเติมและได้ยกเลิกหนังสือเดินทางของนักกิจกรรมเพื่อประชาธิปไตยที่อาศัยอยู่ต่างประเทศ พร้อมทั้งตั้งรางวัลนำจับสำหรับผู้ให้เบาะแสรที่นำไปสู่การจับกุมพวกเขา นอกจากนี้กนายความสิทธิมนุษยชนซึ่งเคยคำคดีการเมือง และถูกบังคับส่งกลับจากลาวไปจีนเมื่อปี 2566 ยังคงถูกควบคุมตัวระหว่างรอการพิจารณาคดี

รัฐบาลทั้งหลายต้องยกเลิกหรือแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายที่ละเมิดสิทธิในเสรีภาพการแสดงออก และมีมาตรการเพื่อคุ้มครองการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองและด้านอื่นๆ รวมถึงการคุ้มครองเสรีภาพของสื่อมวลชนด้วย

สิทธิในเสรีภาพการชุมนุมประท้วงและการสมาคม

หลายรัฐบาลในภูมิภาคนี้ใช้แนวทางที่มุ่งปราบปรามการชุมนุมประท้วง ใน**บังกลาเทศ** การชุมนุมประท้วงของนักศึกษาที่เกิดขึ้นจากการกลับมาใช้กฎหมายที่กำหนดโควตาตำแหน่งข้าราชการให้กับลูกหลานของทหารผ่านศึกจากสงครามประกาศอิสรภาพ ถูกปราบปรามด้วยกำลังโดยมิชอบด้วยกฎหมาย เมื่อการชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลขยายวงกว้างมากขึ้น มีการส่งกำลังทหารเข้ามา และมีการออกคำสั่ง “**ยังได้กันก็เมื่อพบผู้ก่อเหตุ**” ส่งผลให้มีผู้เสียชีวิตเกือบหนึ่งพันคน และได้รับบาดเจ็บเป็นจำนวนมาก ใน**อินโดนีเซีย** ตำรวจใช้กำลังจนเกินขอบเขตและไม่จำเป็น เพื่อปราบปรามกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่ต่อต้านการแก้ไขกฎหมายเลือกตั้ง แม้ว่าต่อมามีการถอนร่างกฎหมายแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าว แต่ผู้ชุมนุม

ประท้วงจำนวนมากต่างได้รับบาดเจ็บ และอีกหลายร้อยคนถูกจับกุมโดยพลการ

ใน**เนปาล** มีการใช้กำลังสลายการชุมนุมประท้วงโดยสงบ รวมถึงการควบคุมตัวผู้ชุมนุมประท้วง ตำรวจที่กรุงกาฐมาณฑุซึ่งเป็นเมืองหลวง ใช้แก๊สน้ำตาและปืนฉีดน้ำแรงดันสูงเพื่อสลายการชุมนุมในหลายครั้งด้วยกัน ใน**อินเดีย** การใช้กำลังจนเกินขอบเขตของตำรวจต่อการชุมนุมประท้วงของชาวนา ส่งผลให้มีผู้เสียชีวิตอย่างน้อยหนึ่งคน ทาง**การฮ่องกง** ได้ใช้กำลังตำรวจเพื่อขัดขวางไม่ให้มีการจัดพิธีรำลึกการปราบปรามที่จัตุรัสเทียนอันเหมินเมื่อปี 2532 เช่นเดียวกับในหลายปีก่อนหน้า มีผู้ถูกจับกุมหลายคนจากการเข้าร่วมในกิจกรรมดังกล่าว ใน**ปาปัวนิวกินี** ตำรวจจับกุมและดำเนินคดีกับผู้ชายหลายคนประท้วงคำสั่งขับไล่ผู้ที่อยู่อาศัยอย่างไม่เป็นทางการในกรุงพอร์ตมอร์สบีที่เป็นเมืองหลวง ภายหลังการประกาศกฎอัยการศึกโดยประธานาธิบดี**เกาหลี่ใต้** ส่งผลให้มีการระงับสิทธิขั้นพื้นฐาน รวมถึงสิทธิในเสรีภาพการชุมนุมประท้วง ซึ่งต่อมารัฐสภาได้ลงมติเพื่อยกเลิกการประกาศเช่นนั้นอย่างรวดเร็ว ประธานาธิบดีต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่เป็นการชั่วคราว มีการออกหมายจับเขาในช่วงปลายเดือนธันวาคม

ผู้รณรงค์ให้ยุติสงครามในกาซาและรณรงค์เพื่อสิทธิของชาวปาเลสไตน์ ตกเป็นเป้าการคุกคามและการจับกุม ใน**ฟิลิปปินส์** ตำรวจมีคำสั่งห้ามผู้ชุมนุมไม่ให้ถือธงชาติอิสราเอลและปาเลสไตน์ และมีการข่มขู่ผู้ชุมนุมประท้วงโดยสงบ ทาง**การในสิงคโปร์** ได้เริ่มการสอบสวนหลายคนชุมนุมประท้วงต่อต้านการขายอาวุธให้กับอิสราเอล และดำเนินคดีกับสามคนที่พยายามยื่นจดหมายคัดค้านการกำสงครามดังกล่าว ต่อทำเนียบประธานาธิบดี ใน**มัลดีฟส์** ผู้หญิงสองคนถูกจับกุมระหว่างการชุมนุมประท้วงเรียกร้องให้มีการคว่ำบาตรสินค้าของอิสราเอล ใน**มาเลเซีย** ตำรวจควบคุมตัวผู้ชุมนุมประท้วงที่สนับสนุนชาวปาเลสไตน์ ด้านนอกสถานเอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกา ในกรุงกัวลาลัมเปอร์ที่เป็นเมืองหลวง

สิทธิในเสรีภาพการสมาคมถูกโจมตีอย่างต่อเนื่อง ในหลายประเทศ ใน**ไทย** ศาลมีคำสั่งให้ยุบพรรค ก้าวไกล ซึ่งเป็นพรรคฝ่ายค้านที่ได้รับคะแนนเสียง มากที่สุดในการเลือกตั้งทั่วไปเมื่อปี 2566 พร้อมทั้ง ตัดสิทธิทางการเมืองของกรรมการบริหารพรรค จำนวน 11 คน ไม่ให้ลงสมัครรับเลือกตั้งในอนาคต ใน**ฟิลิปปินส์** รัฐบาลยังคงมีปฏิบัติการโจมตีกลุ่ม นักกิจกรรมและองค์กร “**ที่ถูกขึ้นบัญชีแดง**” โดย ถูกกล่าวหาว่ามีความเชื่อมโยงกับกลุ่มคอมมิวนิสต์ ที่ถูกสั่งปิดไปแล้ว และมีการดำเนินคดีกับพวกเขาใน ความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย ใน**บังกลาเทศ อินเดีย ปากีสถาน และศรีลังกา** พนักงานโรงงานทอผ้า ถูกขัดขวางไม่ให้ใช้สิทธิในการรวมตัวและการสมาคม เพื่อเรียกร้องค่าจ้างที่เป็นธรรมและการขยายตัวของ แรงงานนอกระบบจนสุดโต่ง ใน**บังกลาเทศ** พนักงาน โรงงานทอผ้าอย่างน้อยหนึ่งคนถูกสังหาร และอีก หลายสิบคนได้รับบาดเจ็บ เมื่อตำรวจยิงปืนใส่ผู้ชุมนุม ประท้วงที่เรียกร้องให้เพิ่มค่าแรง

รัฐบาลควรประกันว่าจะคุ้มครองสิทธิในเสรีภาพ การชุมนุมประท้วงโดยสงบและการสมาคม ต้อง มีการป้องกันไม่ให้มีการใช้กำลังโดยมิชอบด้วย กฎหมายต่อผู้ชุมนุมประท้วง และต้องมีการทบทวน และแก้ไขกฎหมาย นโยบาย และแนวปฏิบัติใดๆ ที่ ละเมิดต่อสิทธิในเสรีภาพการชุมนุมประท้วงโดยสงบ และการสมาคม

สิทธิในสิ่งแวดล้อมที่ดี

สภาพอากาศสุดขั้ว ปรากฏการณ์อื่นๆ ที่ค่อยๆ เกิดขึ้น และมลพิษทางอากาศที่รุนแรงขึ้นเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ส่งผลกระทบต่อ ร้ายแรงตลอดทั้งภูมิภาค โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อกลุ่ม ประชากรที่ยากจนและอยู่ชายขอบมากที่สุด ประเทศ ที่มีรายได้สูงและมีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในระดับสูง ในภูมิภาค ได้ร่วมมือกับประเทศที่มีรายได้สูงใน ภูมิภาคอื่น เพื่อขัดขวางไม่ให้มีความตกลงในที่ประชุม รัฐภาคีกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการ เปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ 29 (COP29) เกี่ยวกับระบบบริหารเงินทุนสนับสนุนการจัดการ

การเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศตามข้อเรียกร้อง ของประเทศที่มีรายได้ต่ำหลายแห่ง

เอเชียใต้ได้รับผลกระทบอีกครั้งหนึ่งจากภาวะร้อน สุดขั้ว และน้ำท่วมอย่างรุนแรง ซึ่งส่งผลกระทบต่อ ชีวิตของประชาชนหลายล้านคน ในรัฐอัสสัมของ **อินเดีย** อุทกภัยส่งผลให้มีผู้เสียชีวิตอย่างน้อย 113 คน ใน**บังกลาเทศ** ประชาชน 500,000 คนต้องพลัด ตื่นฐาน ภาวะน้ำท่วมและดินถล่มใน**อัฟกานิสถาน ปากีสถาน และเนปาล** ส่งผลให้มีผู้เสียชีวิตหลาย ร้อยคนและมีผู้พลัดถิ่นฐานอีกหลายพันคน มลพิษ ทางอากาศในกรุงเดลี เมืองหลวงของ**อินเดีย** และตาม เมืองต่างๆ ใน**ปากีสถาน** เพิ่มถึงระดับสูงสุดทำให้มี ผู้เสียชีวิตในทั้งสองประเทศ โดยเฉพาะคนที่มาจาก ชุมชนชายขอบ

มีความก้าวหน้าอยู่บ้างในการลดการปล่อยคาร์บอน และการส่งเสริมการคุ้มครองด้านสิ่งแวดล้อม แต่ โดยภาพรวมแล้ว ยังมีการดำเนินงานระดับภูมิภาค ไม่เพียงพอ เพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศและความเสื่อมโทรมด้านสิ่งแวดล้อม ในจีน พลังงานที่ผลิตได้จากเชื้อเพลิงที่ไม่ใช่ฟอสซิล เพิ่ม จำนวนมากกว่าพลังงานจากเชื้อเพลิงฟอสซิลเป็น ครั้งแรก อย่างไรก็ตาม อัตราการก่อสร้างโรงไฟฟ้า พลังงานถ่านหินของจีนในต่างประเทศยังคงเพิ่มขึ้น ในระดับที่น่ากังวล ใน**ปาปัวนิวกินี** มีการจัดสรรที่ดิน 30% เพื่อการอนุรักษ์ แม้ว่ายังคงเป็นประเทศที่ต้อง พึ่งพาเชื้อเพลิงฟอสซิลเป็นอย่างมาก คำตัดสินครั้ง สำคัญของศาล**เกาหลีใต้** กำหนดให้รัฐบาลต้องแก้ไข เป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เพื่อคุ้มครอง สิทธิของคนรุ่นต่อไป ประเทศในหมู่เกาะแปซิฟิก สนับสนุนให้ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ รับพิจารณา คดีเกี่ยวกับพันธกรณีและความรับผิดชอบของรัฐที่มี ต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

รัฐบาลอีกหลายแห่งยังคงไม่สามารถบรรลุเป้าหมาย การลดการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิล และเป้าหมายอื่นๆ ได้ แม้ว่าจะมีการให้พันธสัญญาไว้ก็ตาม การลงทุน ของ**ญี่ปุ่น**ในโครงการก๊าซธรรมชาติเหลวยังคงเป็น อุปสรรคต่อความพยายามระดับโลกที่จะลดการใช้

เชื้อเพลิงฟอสซิล **ออสเตรเลีย** ได้ขัดขวางความก้าวหน้านี้ โดยเสนอแผนที่จะขยาย แทนที่จะลดการผลิตถ่านหินและก๊าซภายในปี 2573 กฎหมายใหม่ใน **นิวซีแลนด์** ทำให้มาตรการคุ้มครองด้านสิ่งแวดล้อมอ่อนแอลง และร่างกฎหมายและระเบียบเกี่ยวกับพลังงานใน **อินโดนีเซีย** ถูกวิพากษ์วิจารณ์ว่าไม่ส่งเสริมการเปลี่ยนผ่านไปสู่การปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ แม้จะได้รับผลกระทบอย่างมากจากอันตรายที่เกิดจากภาวะภูมิอากาศที่รุนแรง แต่เป้าหมายเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของ **อินเดีย** ยังคงถูกระบุว่า “บกพร่องเป็นอย่างยิ่ง”

นักปกป้องสิทธิมนุษยชนด้านสิ่งแวดล้อมยังคงตกเป็นเป้าหมายจากการทำงานของพวกเขา ทั้งนี้รวมถึงแกนนำขบวนการการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่ถูกคุมขังในเวียดนาม ซึ่งเขาได้เริ่มอดอาหารประท้วงเป็นครั้งที่สาม เพื่อประท้วงสภาพการคุมขังที่เลวร้ายใน **กัมพูชา** นักกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม 10 คนที่เชื่อมโยงกับขบวนการ Mother Nature ถูกศาลตัดสินว่ามีความผิดฐาน “วางแผนเพื่อก่อการ” และ “ดูหมิ่นกษัตริย์”

รัฐบาลต้องเพิ่มการลงทุนในด้านการเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติและการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับการคุ้มครองกลุ่มคนชายขอบและกลุ่มอื่นๆ ซึ่งจะได้รับผลกระทบอย่างมากจากวิกฤตสภาพภูมิอากาศโดยอาจรวมถึงการขอรับความช่วยเหลือระหว่างประเทศและการเข้าถึงแหล่งเงินทุนด้านสภาพภูมิอากาศ หากมีความจำเป็นต้องทำเช่นนั้น ประเทศที่มีรายได้สูงและประเทศที่มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในระดับสูงต้องเป็นผู้นำในการดำเนินมาตรการผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ซึ่งรวมถึงการยุติการขยายการผลิตเชื้อเพลิงฟอสซิล ยุติการให้ทุนสนับสนุนเชื้อเพลิงฟอสซิล และการกำหนดนโยบายด้านสภาพภูมิอากาศให้สอดคล้องกับเป้าหมายในการจำกัดอุณหภูมิโลกไม่ให้เกิน 1.5 องศาเซลเซียส

การจับกุมและควบคุมตัวโดยพลการและการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายอื่นๆ

ในหลายประเทศของภูมิภาคนี้ นักปกป้องสิทธิมนุษยชน นักกิจกรรมทางการเมือง และบุคคลอื่นๆ ตกเป็นเป้าหมายของการจับกุมและควบคุมตัวโดยพลการ โดยผู้ที่ถูกควบคุมตัวต้องเผชิญกับการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายอื่นๆ

ใน **อัฟกานิสถาน** มีรายงานว่า มีผู้ถูกคุมขังมากกว่า 20,000 คน รวมถึงผู้หญิงกว่า 1,500 คน ทั้งนี้รวมถึงผู้ที่รัฐมองว่าเป็นฝ่ายตรงข้ามทางการเมือง และผู้ที่ถูกกล่าวหาว่าละเมิดกฎศีลธรรมของกลุ่มตาลีบัน ผู้ถูกคุมขังจำนวนมากตกอยู่ในความเสี่ยงที่จะถูกทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายอื่นๆ ทั้งนี้มีรายงานเกี่ยวกับการสังหารนอกกระบวนการยุติธรรมต่อผู้ถูกควบคุมตัว ทาง **การเกาหลีเหนือ** ยังคงควบคุมตัวประชาชนหลายพันคนในค่ายกักกันนักโทษทางการเมือง โดยผู้ต้องขังเหล่านี้ต้องเผชิญกับสภาพความเป็นอยู่ที่ไร้มนุษยธรรม และอาจตกเป็นเหยื่อของการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้าย รวมทั้งความรุนแรงทางเพศ

ใน **จีน** นักกิจกรรมด้านสิทธิแรงงานและนักข่าวภาคพลเมือง เป็นส่วนหนึ่งของบุคคลที่ถูกศาลตัดสินจำคุกเนื่องจากการทำงานสนับสนุนสิทธิมนุษยชน ใน **ฮ่องกง** นักกิจกรรมเพื่อประชาธิปไตย 45 คน ถูกศาลตัดสินจำคุกถึง 10 ปี หลังถูกตัดสินว่ามีความผิดฐาน “วางแผนเพื่อล้มล้างการปกครอง” จากการจัดการเลือกตั้งขึ้นต้นอย่างไม่เป็นทางการ นักโทษการเมืองใน **เวียดนาม** ถูกศาลสั่งจำคุกเป็นเวลานานเนื่องจากต่อต้านรัฐบาล พวกเขาไม่มีความสุขที่เลวร้ายและไม่สามารถเข้าถึงการดูแลสุขภาพ ใน **ปากีสถาน** มีการควบคุมตัวพลเรือนกว่า 100 คนในค่ายทหาร หลังจากเข้าร่วมการประชุมประท้วงต่อต้านการจับกุมอิหร่าน ช่าน อดีตนายกรัฐมนตรีเมื่อปี 2566 ต่อมาศาลทหารได้ตัดสินจำคุกพวกเขา 85 คน โดยแกนนำฝ่ายค้านอาวุโสยังคงถูกควบคุมตัวระหว่างรอการพิจารณาคดี มาตรการปราบปรามยาเสพติด

ที่ละเมิดสิทธิและถูกวิจารณ์อย่างมากของรัฐบาล **ศรีลังกา** ยังคงเกิดขึ้นต่อไป ส่งผลให้มีการควบคุมตัวประชาชนโดยพลการหลายพันคน ซึ่งส่วนใหญ่มาจากกลุ่มคนชายขอบด้านสังคมและเศรษฐกิจ

ทางการต้องยุติการใช้ระบบกระบวนการยุติธรรมโดยมิชอบเพื่อปราบปรามฝ่ายตรงข้ามทางการเมืองและบุคคลอื่นๆ ที่ใช้สิทธิในเสรีภาพการแสดงออก การชุมนุมประท้วงโดยสงบ และสิทธิมนุษยชนอื่นๆ อย่างชอบธรรม รัฐต้องปล่อยตัวและชดเชยให้กับผู้ที่ถูกควบคุมตัวโดยพลการ และต้องบัญญัติกฎหมายห้ามและเอาผิดทางอาญากับการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายอื่นๆ

การลายนวลพันผิดและสิทธิในการเข้าถึงความจริง ความยุติธรรม และการเยียวยา

แม้จะมีความก้าวหน้าอยู่บ้างเกี่ยวกับความยุติธรรมของเหยื่อจากการละเมิดสิทธิมนุษยชนในหลายประเทศ แต่การลายนวลพันผิดยังคงเกิดขึ้นอย่างกว้างขวางในภูมิภาคนี้ และเป็นปัจจัยกระตุ้นให้เกิดการละเมิดต่อไป

ใน**ปากีสถาน**และ**ฟิลิปปินส์** ซึ่งแทบไม่มีความรับผิดชอบจากการบังคับให้สูญหายที่เกิดขึ้นมาอย่างยาวนาน ส่งผลให้นักกิจกรรมด้านสิทธิแรงงานและที่ดิน ฝ่ายตรงข้ามทางการเมืองและนักข่าว ต้องตกเป็นเหยื่อการบังคับให้สูญหายในช่วงปีที่ผ่านมา การไม่สามารถเข้าถึงความยุติธรรมใน**อัฟกานิสถาน**ยังสนับสนุนให้เกิดวัฒนธรรมการลายนวลพันผิด และการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อไป รัฐบาล**จีน**ไม่ได้ดำเนินการใดๆ เพื่อให้เกิดความรับผิดชอบต่ออาชญากรรมต่อมนุษยชาติที่กระทำต่อชาวอุยกูร์ และกลุ่มมุสลิมส่วนใหญ่ที่อาศัยอยู่ในเขตปกครองตนเองซินเจียงอุยกูร์ รัฐบาล**อินเดีย** ไม่เพียงล้มเหลวในการแทรกแซงเพื่อยุติความรุนแรงด้านชาติพันธุ์ในรัฐมณีปุระ หากยังไม่ดำเนินคดีกับกลุ่มประชาชนทั่วไปที่ติดอาวุธและใช้อำนาจแบบศาลเตี้ย ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบต่อการปฏิบัติมิชอบด้านสิทธิมนุษยชนระหว่างที่เกิดความรุนแรงเหล่านี้

ใน**ปาปัว นิวกินี** การสังหารพลเรือนโดยมิชอบด้วยกฎหมายยังคงเกิดขึ้นต่อไปโดยไม่มีผู้ต้องรับโทษท่ามกลางการต่อสู้ของกลุ่มแบ่งแยกดินแดนติดอาวุธ

มีช่วงเวลาแห่งความหวังเกิดขึ้นอยู่บ้างเช่นกัน ใน**ญี่ปุ่น** ศาลฎีกาวินิจฉัยว่าเหยื่อของกฎหมายสุพันธุศาสตร์ (Eugenics Protection Law) ในอดีต ซึ่งเป็นเหตุให้มีการบังคับทำหมันประชาชนกว่า 16,000 คนที่เป็นผู้พิการหรือป่วยด้วยโรคเรื้อรัง ควรได้รับค่าสินไหมทดแทน รายงานที่เผยแพร่โดยคณะกรรมการตรวจสอบและค้นหาความจริงของ**เกาหลีใต้**เกี่ยวกับการบังคับให้มีการรับบุตรบุญธรรมหลายพันคนระหว่างปี 2504 ถึง 2530 มีข้อเสนอแนะว่ารัฐควรจ่ายค่าเยียวยาให้กับผู้เสียหาย ใน**บังกลาเทศ** รัฐบาลใหม่ที่ตั้งขึ้นมาเป็นการชั่วคราว ได้จัดตั้งคณะกรรมการเพื่อไต่สวนการบังคับให้สูญหายของนักกิจกรรมนักการเมืองฝ่ายค้าน และบุคคลอื่นๆ ระหว่างปี 2552 ถึง 2567

อย่างไรก็ดี ความพยายามเพื่อให้เกิดความยุติธรรมล้มเหลวในที่อื่นๆ ใน**เนปาล** กฎหมายที่ประกาศใช้ใหม่เพื่อส่งเสริมความยุติธรรมให้กับความทารุณที่เกิดขึ้นในยุคของการขัดแย้งกันด้วยอาวุธ กลับมีเนื้อหาไม่สอดคล้องอย่างเต็มที่กับมาตรฐานระหว่างประเทศ และอาจถูกใช้เพื่อปกป้องผู้ละเมิดทำให้ไม่ต้องถูกดำเนินคดี ใน**ศรีลังกา** ภาคประชาสังคมปฏิเสธร่างกฎหมายเพื่อจัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบและค้นหาความจริงและสมานฉันท์ชุดใหม่ เพราะเห็นว่าไม่ได้ผ่านการปรึกษาหารืออย่างจริงจังกับผู้เสียหาย และรัฐบาลไม่สามารถปฏิบัติตามข้อเสนอแนะของหน่วยงานสอบสวนก่อนหน้านี้ได้

รัฐบาลต้องเพิ่มการดำเนินงานเพื่อจัดการกับการลายนวลพันผิด โดยทำการสอบสวนโดยทันที อย่างเป็นอิสระ ไม่ลำเอียง และมีประสิทธิภาพ ต่อความผิดตามกฎหมายระหว่างประเทศและการปฏิบัติมิชอบด้านสิทธิมนุษยชนที่ร้ายแรงอื่นๆ ให้นำตัวผู้ต้องสงสัยเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม และประกันให้มีการเยียวยาอย่างมีประสิทธิภาพกับผู้เสียหาย

การละเมิดกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ

ในขณะที่การขัดแย้งกันด้วยอาวุธใน**เมียนมา**รุนแรงขึ้น กองทัพและกลุ่มติดอาวุธต่อต้านรัฐบาลบางกลุ่ม ถูกกล่าวหาว่าได้ก่ออาชญากรรมสงคราม และการละเมิดที่ร้ายแรงอื่นๆ ต่อกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ ปฏิบัติการของกองทัพซึ่งรวมถึงการโจมตีอย่างไม่เลือกเป้าหมายและโดยตรงที่เข้มข้นมากขึ้น ต่อพลเรือนและโครงสร้างพื้นฐานของพลเรือน ส่งผลให้มีผู้เสียชีวิตกว่า 6,000 คนนับแต่การก่อรัฐประหารปี 2564 ยังคงมีการส่งเชื้อเพลิงอากาศยานให้กับกองทัพต่อไป แม้จะมีมาตรการระหว่างประเทศเพื่อยุติการจัดส่งดังกล่าว กองทัพอาระกันซึ่งเป็นกลุ่มติดอาวุธต่อต้านรัฐบาล ถูกกล่าวหาว่าเผาทำลายบ้านและสังหารพลเรือนชาวโรฮิงญา ส่งผลให้หลายคนต้องหลบหนีจากถิ่นฐานบ้านเกิดในรัฐยะไข่

ใน**อัฟกานิสถาน** การโจมตีของกลุ่มติดอาวุธ รวมทั้งกลุ่มรัฐอิสลามแห่งแคว้นโคราซาน ซึ่งส่วนใหญ่มุ่งโจมตีชุมชนชาวฮাজারที่เป็นเชื้อหะยี ส่งผลให้เกิดการบาดเจ็บล้มตายของพลเรือนมากขึ้น ทั้งยังมีรายงานการบาดเจ็บล้มตายของพลเรือนหลังจากกองทัพปากีสถานได้ทิ้งระเบิดทางอากาศใส่เป้าหมายของกลุ่มตาลีบันตามแนวพรมแดน

ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการขัดแย้งกันด้วยอาวุธ ต้องเคารพกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ รวมทั้งต้องยุติการโจมตีโดยตรงต่อพลเรือนและโครงสร้างพื้นฐานของพลเรือน และการโจมตีโดยไม่เลือกเป้าหมาย

สิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

วิกฤตด้านมนุษยธรรมใน**อัฟกานิสถาน**เลวร้ายลงตามข้อมูลขององค์การสหประชาชาติ กว่าครึ่งหนึ่งของประชากรต้องพึ่งพาความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม โดยประชากร 85% ดำรงชีพด้วยเงินน้อยกว่าหนึ่งดอลลาร์สหรัฐต่อวัน การเข้าถึงการดูแล

ด้านสุขภาพยังคงเป็นปัญหาของทุกคน โดยเฉพาะผู้หญิงและเด็กหญิง ซึ่งทางสหภาพยุโรปเตือนว่ามีเพียง 10% ที่เข้าถึงบริการสุขภาพขั้นพื้นฐาน ใน**เกาหลีเหนือ** มีรายงานว่า 40% ของประชากรอยู่ในสภาพที่ขาดสารอาหาร นโยบายและการปฏิบัติของรัฐบาลตาลีบันและเกาหลีเหนือ เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้เกิดสถานการณ์ด้านมนุษยธรรมที่เลวร้ายเหล่านี้

ทางการในหลายประเทศยังคงบังคับไล่รื้อ และทำลายบ้านเรือนของประชาชน ซึ่งเป็นการละเมิดสิทธิด้านที่อยู่อาศัย ใน**อินเดีย** ศาลฎีกาวิวินิจฉัยว่า การบังคับทำลายทรัพย์สินเป็นสิ่งผิดกฎหมาย แต่ก็มีคำวินิจฉัยหลังจากมีการทำลายบ้านเรือนไปแล้วหลายพันหลังในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ในระหว่างที่รัฐบาลมีปฏิบัติการอย่างต่อเนื่องเพื่อ “**ลงโทษ**” ชาวมุสลิม เนื่องจากความรุนแรงในชุมชน ใน**มองโกเลีย** ทางการได้บังคับไล่รื้อเกือบ 2,000 ครอบครัวออกจากที่ดินในกรุงอูลานบาตอร์ที่เป็นเมืองหลวง ใน**เนปาล** ครอบครัวที่มีคนมาจากชุมชนชายขอบของชาวดาลิตและการู ซึ่งมีที่อยู่อาศัยอย่างไม่เป็นทางการได้ถูกบังคับไล่รื้อ ไม่มีการจ่ายค่าชดเชยให้กับประชาชนหลายพันคนซึ่งถูกบังคับขับไล่ออกมาจากเขตพระนครวัดซึ่งเป็นเขตมรดกโลกใน**กัมพูชา** ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา แต่อีกหลายคนยังคงพำนักอาศัยอยู่ต่อไป แม้ว่าเสี่ยงที่จะถูกบังคับขับไล่ก็ตาม

เด็กหลายสิบล้านคนในภูมิภาคยังคงถูกปฏิเสธไม่ให้ได้รับสิทธิด้านการศึกษา กลุ่มตาลีบันยังคงมีคำสั่งห้ามไม่ให้เด็กหญิงเข้ารับการศึกษากว่าล้านคน เด็กหลายล้านคนใน**เมียนมา**ไม่สามารถไปโรงเรียนได้ เนื่องจากการขัดแย้งกันด้วยอาวุธ และการโจมตีอย่างมีเป้าหมายโดยกองทัพต่อโรงเรียน การสั่งปิดโรงเรียนมากขึ้นโดยรัฐบาล**จีน** เป็นภัยคุกคามต่อวัฒนธรรมและภาษาของชาวทิเบต การตัดลดงบประมาณด้านการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของข้อกีดขวางของข้าหลวงใหญ่ด้านสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ เกี่ยวกับการตัดลดงบประมาณด้านบริการสังคมใน**ลาว**

ยังคงมีรายงานเรื่องการบังคับใช้แรงงานและสภาพการทำงานที่เลวร้ายเกิดขึ้นต่อไป องค์การสหประชาชาติระบุว่า การบังคับใช้แรงงานใน**เกาหลีเหนือ**เกิดขึ้นอย่างกว้างขวางและเป็นระบบ และระบุว่า การบังคับใช้แรงงานอย่างเป็นระบบในเรือนจำ อาจถือได้ว่าเป็นอาชญากรรมต่อมนุษยชาติในส่วนของ การเอาคนลงเป็นทาส คนงานชาวเกาหลี ในสวนชามาลียา กล่าวหาว่า รัฐบาล**ศรีลังกา**ไม่ให้ความคุ้มครองคนงานจนตกเป็นเหยื่อการบังคับใช้แรงงาน การเป็นแรงงานขัดหนี้ และการปฏิบัติมิชอบด้านสิทธิมนุษยชนอื่นๆ

รัฐบาลต้องดำเนินการเพื่อประกันการเข้าถึงสิทธิทางเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งรวมถึงสิทธิในการมีอาหารอย่างเพียงพอ การเข้าถึงบริการสุขภาพที่อยู่อาศัย และการศึกษา ทั้งนี้ ต้องยุติการใช้แรงงานบังคับในทุกรูปแบบ

สิทธิของผู้หญิงและเด็กหญิง

การเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งเพศ และความรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็กหญิง ยังเกิดขึ้นอย่างแพร่หลายตลอดทั่วทั้งภูมิภาค ใน**อัฟกานิสถาน** ผู้หญิงและเด็กหญิงต้องเผชิญกับการตกเป็นเหยื่อของอาชญากรรมต่อมนุษยชาติเกี่ยวกับการประหารชีวิตประหารด้านเพศสภาพอยู่แล้ว กลุ่มตาลีบันยังจำกัดสิทธิเพิ่มเติม ซึ่งครอบคลุมทุกมิติของชีวิตพวกเขาอีก มีหลายคนถูกจับกุมเนื่องจากไม่สามารถแต่งกายตามระเบียบที่กำหนดได้ และมีรายงานการข่มขืนกระทำชำเราและการใช้ความรุนแรงทางเพศในรูปแบบอื่นต่อผู้หญิงและเด็กหญิงที่ถูกควบคุมตัว ความรุนแรงด้วยเหตุแห่งเพศเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เป็นเหตุให้กลุ่มสิทธิผู้หญิงรายงานว่า ผู้หญิงและเด็กหญิงกว่า 300 คน ถูกสังหารในปีที่ผ่านมา

ในหลายประเทศ รัฐบาลยังล้มเหลวในการดำเนินมาตรการที่เหมาะสมเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว การข่มขืน การล่วงละเมิด การคุกคามทางเพศ และความรุนแรงในรูปแบบอื่นที่เกิดขึ้นกับผู้หญิงและเด็กหญิงอย่างกว้างขวาง ใน**เกาหลีใต้** กลุ่มผู้หญิงกล่าวหาว่าปัญหาการเผยแพร่ภาพและวิดีโอปลอม (Deep-

fake) อย่างกว้างขวาง โดยไม่ได้รับความยินยอมของผู้หญิง ถือได้ว่าเป็น **“ภาวะฉุกเฉินระดับชาติ”** ใน**มัลดีฟส์** รัฐบาลไม่สามารถปฏิบัติตามข้อเสนอแนะของหน่วยงานตามสนธิสัญญาแห่งสหประชาชาติ รวมทั้งการออกกฎหมายกำหนดให้การขมิบอวัยวะเพศหญิงและความรุนแรงในครอบครัวเป็นความผิดอาญาโดยเฉพาะเจาะจง

ใน**อินเดีย** การข่มขืนกระทำชำเราและการสังหารแพทย์ฝึกหัดในที่ทำงาน ทำให้เกิดการชุมนุมประท้วงทั่วประเทศ การเลือกปฏิบัติตามวรรณะในอินเดีย ยังคงเป็นสาเหตุกระตุ้นให้เกิดการใช้ความรุนแรงทางเพศและความรุนแรงแบบอื่นๆ ต่อผู้หญิงดalit หรือจัณฑาล โดยมีผู้หญิงคนหนึ่งที่ถูกเผาทั้งเป็นหลังจากที่เธอแจ้งความว่าถูกคุกคามทางเพศในรัฐมัตถยาประเทศ การลายนวลฟันผิดจากการท้อความรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็กหญิงชาวดาลิตยังคงเกิดขึ้นต่อไปใน**เนปาล**เช่นกัน

รัฐบาลต้องใช้มาตรการที่ครอบคลุมเพื่อแก้ไขปัญหาการเลือกปฏิบัติและความรุนแรงด้วยเหตุแห่งเพศต่อผู้หญิงและเด็กหญิง รวมถึงการจัดการกับต้นตอของการเลือกปฏิบัติแบบกับซ้อน การประกันให้ผู้รอดชีวิตสามารถเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม มาตรการคุ้มครอง และการสนับสนุนในรูปแบบต่างๆ และยุติการลายนวลฟันผิดของผู้กระทำผิด

สิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ

ไทยเป็นประเทศแรกในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่ทำให้ผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศเข้าถึงความเท่าเทียมในการสมรส และคำวินิจฉัยของศาลในประเทศอื่นๆ ได้สนับสนุนสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศเช่นกัน ใน**เกาหลีใต้** ศาลฎีกาวินิจฉัยว่าคู่รักเพศเดียวกันมีสิทธิได้รับบริการด้านสุขภาพเช่นเดียวกับคู่รักต่างเพศ ใน**จีน** ศาลมีคำสั่งให้ผู้หญิงที่มีคู่รักเพศเดียวกันมีสิทธิในการเข้าเยี่ยมบุตร ใน**ญี่ปุ่น** ศาลสูงมีคำวินิจฉัยสองครั้งว่า คำสั่งห้ามไม่ให้มีการสมรสของเพศเดียวกันไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ

ใน**เนปาล** ศาลฎีกาวิวินิจฉัยรับรองสิทธิของหญิงข้ามเพศที่จะได้รับการรับรองอัตลักษณ์ทางเพศในเอกสารอย่างเป็นทางการ

อย่างไรก็ตาม ผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศยังคงตกเป็นเหยื่อของความรุนแรง การเลือกปฏิบัติ และในบางประเทศยังตกเป็นเหยื่อของการเอาผิดทางอาญา ใน**อัฟกานิสถาน** การมีเพศสัมพันธ์ของเพศเดียวกันโดยสมัครใจยังเป็นความผิดที่มีโทษถึงประหารชีวิต และ**จีน** นักกิจกรรมผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศเสี่ยงที่จะตกเป็นเหยื่อของการควบคุมตัวโดยพลการ คนข้ามเพศยังมีความเสี่ยงอย่างมากที่จะต้องเผชิญกับความรุนแรง ใน**พิจิ** กลุ่มสิทธิมนุษยชนได้ออกมาวิพากษ์วิจารณ์ เนื่องจากทางการไม่ทำการสอบสวนอย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อเกิดการเสียชีวิตของพนักงานบริการข้ามเพศ หลังจากเธอได้ถูกลักพาตัวและต่อมาถูกทำร้ายอย่างรุนแรง

รัฐบาลควรส่งเสริมการคุ้มครองผู้มีความหลากหลายทางเพศ รวมทั้งการลดการเอาผิดทางอาญาต่อการมีความสัมพันธ์ทางเพศของเพศเดียวกันด้วยความยินยอม การประกาศใช้กฎหมายต่อต้านการเลือกปฏิบัติที่ครอบคลุม และการประกันการเข้าถึงการรับรองอัตลักษณ์ทางเพศ รายงานการใช้ความรุนแรงและการปฏิบัติมิชอบต่อผู้มีความหลากหลายทางเพศควรได้รับการสอบสวนและนำตัวผู้กระทำผิดมาเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม

สิทธิของชนเผ่าพื้นเมืองและการเลือกปฏิบัติต่อกลุ่มชาติพันธุ์และผู้ที่ยึดถือศาสนา

เกิดความตึงเครียดของสิทธิของชนเผ่าพื้นเมืองในหลายประเทศ ชนกลุ่มน้อยด้านชาติพันธุ์และผู้ที่ยึดถือศาสนากันมา ยังคงได้รับผลกระทบอย่างต่อเนื่องจากการถูกพลัดให้อยู่ชายขอบและการเลือกปฏิบัติตลอดทั่วทั้งภูมิภาค

สำหรับตัวอย่างในทางบวก ชนเผ่าพื้นเมืองใน**ไต้หวัน** ขณะคดีและได้รับสิทธิที่จะใช้ชื่อพื้นเมืองของตน แทนที่

จะต้องใช้ชื่อที่เป็นภาษาจีนกลางในเอกสารอย่างเป็นทางการ ในทางตรงกันข้าม รัฐบาล**นิวซีแลนด์** ประกาศใช้กฎหมายใหม่ และเสนอกฎหมายอื่น ซึ่งทำลายสิทธิของชนเผ่าเมารี ทำให้เกิดการชุมนุมประท้วงทั่วประเทศ ในประเทศอื่นๆ รวมทั้ง**อินโดนีเซีย** และ**มาเลเซีย** ยังคงมีโครงการพัฒนาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ของชนเผ่าพื้นเมืองต่อไป โดยไม่ได้รับความยินยอม ที่ได้รับการบอกกล่าวล่วงหน้าและเป็นอิสระ ใน**มองโกเลีย** ผู้รายงานพิเศษแห่งสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิของชนเผ่าพื้นเมือง แสดงความกังวลเกี่ยวกับผลกระทบด้านลบของการทำเหมืองแร่ที่มีต่อชีวิตและสภาพความเป็นอยู่ของชุมชนที่เสี่ยงสัตว์

ใน**ออสเตรเลีย** และ**นิวซีแลนด์** ชนเผ่าพื้นเมืองถือเป็นประชากรกลุ่มใหญ่ในระบบยุติธรรมทางอาญา ในออสเตรเลีย ชนเผ่าพื้นเมืองอะบอริจินและชนเผ่าพื้นเมืองที่อาศัยอยู่ตามหมู่เกาะบริเวณช่องแคบทอเรส มีอัตราการถูกจำคุกในระดับสูง มีรายงานว่า เด็กชาวพื้นเมืองอะบอริจินสามคนเสียชีวิตระหว่างถูกควบคุมตัวในออสเตรเลียตะวันตก ใน**เวียดนาม** ชนเผ่าพื้นเมืองชาวมองตาดยังคงต้องเผชิญกับการเลือกปฏิบัติ และกว่า 100 คนถูกศาลตัดสินว่ามีความผิดในข้อหาก่อการร้ายหลังการพิจารณาคดีที่ไม่เป็นธรรม ในเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการโจมตีบอมบ์ตำรวจเมื่อปี 2566

รัฐบาล**จีน** ยังคงปราบปรามกลุ่มชาติพันธุ์ที่ไม่มีเชื้อสายฮั่นต่อไป รวมทั้งการควบคุมตัวโดยพลการต่อผู้นำทางวัฒนธรรมและศาสนา มีรายงานการก่ออาชญากรรมด้วยความเกลียดชังหลายร้อยครั้งต่อชาวมุสลิม และชนกลุ่มน้อยทางศาสนาอื่นๆ ใน**อินเดีย** และศาลได้พิพากษาให้บุคคลกว่า 100 คนมีความผิดฐานวางเพลิงบ้านของชาวดาลิตในปี 2557

ทางการต้องใช้มาตรการอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรมเพื่อประกันสิทธิของชนเผ่าพื้นเมือง ชนกลุ่มน้อยด้านชาติพันธุ์และผู้ที่ยึดถือศาสนากันมา รวมทั้งยกเลิกหรือแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายและนโยบายที่เลือกปฏิบัติต่อพวกเขา ให้ความสำคัญกับนโยบายและแผนงานเพื่อจัดการเลือกปฏิบัติทางโครงสร้าง

ในระบบยุติธรรมทางอาญาและอื่นๆ การประกันให้ มีการปรึกษาหารืออย่างจริงจังและมีการขอความ ยินยอมที่ได้รับการบอกกล่าวล่วงหน้าและเป็นอิสระ ก่อนจะมีการพัฒนาหรือมีการทำโครงการและการ ตัดสินใจใดๆ ที่ส่งผลกระทบต่อพวกเขา

สิทธิของผู้ลี้ภัยและผู้ย้ายถิ่นฐาน

ออสเตรเลีย ญี่ปุ่น มาเลเซีย และไทย เป็นส่วนหนึ่งของประเทศที่ยังคงอนุญาตให้มีการกักตัวผู้ลี้ภัยและผู้ย้ายถิ่นฐานโดยพลการและไม่มีกำหนดระยะเวลา ใน มาเลเซีย มีการแสดงความกังวลเกี่ยวกับการกักตัว เด็กอย่างต่อเนื่อง และมีรายงานอย่างต่อเนื่องถึง สภาพที่เลวร้ายและการปฏิบัติมิชอบในสถานกักตัว คนต่างชาติ ในไทย องค์การสหประชาชาติพบว่า มีสภาพการควบคุมตัวที่เลวร้ายของกลุ่มผู้อพยพชาวยุโรปกว่า 40 คน ซึ่งถูกกักตัวมาแล้วกว่า 10 ปี และอาจถึงขั้นที่เป็นการทรมานหรือการปฏิบัติที่ โหดร้ายอื่นๆ

บุคคลที่หลบหนีมาจากการขัดแย้งกันด้วยอาวุธ และถูกการปราบปรามเสี่ยงที่จะถูกบังคับส่งกลับ เจ้าหน้าที่ด่านพรมแดนในบังกลาเทศได้ดำเนินการ โดยมีขอบด้วยกฎหมาย เพื่อส่งกลับชาวโรฮิงญาที่ หลบหนีมาจากการขัดแย้งกันด้วยอาวุธในรัฐยะไข่ของ เมียนมา ผู้ลี้ภัยชาวโรฮิงญาในค่ายผู้ย้ายถิ่นฐานใน บังกลาเทศ ยังคงต้องทุกขุทรมานกับสภาพชีวิตที่ เลวร้าย มีผู้สงสัยว่าทางการไทยร่วมมือกับรัฐบาล เวียดนาม เพื่อจับกุมผู้ลี้ภัยชาวมองตาดานญาต หลายคน รวมทั้งนักปกป้องสิทธิมนุษยชนหนึ่งคน ที่ปัจจุบันเสี่ยงจะถูกเนรเทศกลับไปยังเวียดนาม และเสี่ยงจะถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนที่นั่น ทาง การ ปากีสถานยังคงใช้นโยบายเนรเทศ และได้บังคับ ส่งกลับผู้ลี้ภัยหลายหมื่นคนกลับไปอัฟกานิสถาน แม้จะมีเสียงเรียกร้องเพื่อให้ความคุ้มครองระหว่าง ประเทศกับชาวอัฟกันซึ่งหลบหนีมาจากการเลือก ปฏิบัติอย่างเป็นระบบและการกดขี่ที่นั่น

แรงงานข้ามชาติในหลายประเทศดำรงชีวิตและ ทำงานในสภาพที่ไม่ปลอดภัย การค้ามนุษย์ยังคงเป็น

ข้อกังวลในภูมิภาคนี้ ในเกาหลีใต้ เพลิงไหม้ในโรงงาน เป็นเหตุให้มีผู้เสียชีวิต 23 คน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นแรงงาน ข้ามชาติ ในไต้หวัน มีผู้พบคนงานชาวอินโดนีเซีย ที่ทำงานในเรือประมงเป็นเวลากว่าหนึ่งปี โดยไม่ได้รับ ค่าจ้างหรือไม่ได้รับอนุญาตให้ติดต่อกับโลกภายนอก ก่อนที่ทางการจะเข้าให้ความช่วยเหลือ ในกัมพูชา มีความกังวลอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับปัญหาการค้า มนุษย์และการบังคับใช้แรงงานในที่ทำการของกลุ่ม สแกมเมอร์ ในขณะที่หน่วยงานตามสนธิสัญญาแห่ง สหประชาชาติได้แสดงความกังวลเกี่ยวกับการค้า ประเวณีในลาว

รัฐบาลต้องยุติการกักตัวผู้ขอลี้ภัย เพียงเพราะ สถานะการเข้าเมืองของพวกเขา และอนุญาตให้ พวกเขาแสวงหาความคุ้มครองระหว่างประเทศ ควรยุติการเนรเทศโดยมิชอบด้วยกฎหมายทันที และควรเคารพต่อหลักการไม่ส่งกลับ ทั้งยังควร สนับสนุนการดำเนินการเพื่อคุ้มครองให้ปลอดภัย จากการค้ามนุษย์ และการช่วยให้ผู้รอดชีวิตจากการ ค้ามนุษย์ได้รับความสนับสนุนด้านกฎหมายและอื่นๆ

โทษประหารชีวิต

มีแรงกดดันมากขึ้นให้ยกเลิกโทษประหารชีวิตในญี่ปุ่น หลังจากศาลได้พิพากษายกเลิกโทษประหารชีวิตของ ชายอายุ 88 ปี ซึ่งก่อนหน้านี้เคยเป็นนักโทษประหาร ชีวิตนานถึง 45 ปี เนื่องจากผู้พิพากษาพบว่ามีการ ตบแต่งพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีกับเขา ในข้อหาฆ่าคนตายโดยเจตนา ยังคงมีการประหารชีวิต ในที่สาธารณะต่อไปในอัฟกานิสถาน และมีรายงานว่า กลุ่มตาลีบันอาจริ่ฟื้นการประหารชีวิตด้วยการ ขว้างก้อนหินโดยจะนำมาใช้กับผู้หญิงที่ถูกกล่าวหา ว่า “มีชู้”

การประหารชีวิตบุคคลในข้อหาฆ่าเสพติดยังเกิดขึ้น ต่อไปในหลายประเทศรวมทั้งในจีนและสิงคโปร์ ทั้งนี้ ข้อมูลเกี่ยวกับขอบเขตการใช้โทษประหารชีวิตในจีน เกาหลีเหนือ และเวียดนามยังคงไม่ปรากฏชัด แต่ เชื่อว่ามีการใช้อย่างกว้างขวาง กฎหมายฉบับใหม่ ในจีนได้กำหนดข้อจำกัดเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเปิดเผย

ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้โทษประหารชีวิต และแนวทาง
ปฏิบัติทางตุลาการใหม่ยังสนับสนุนให้มีการใช้
โทษประหารชีวิตกับบุคคลที่สนับสนุนเอกราชของ
ไต้หวัน

**รัฐบาลของประเทศที่ยังคงใช้โทษประหารชีวิตต้อง
ดำเนินการอย่างเร่งด่วนเพื่อยุติโทษดังกล่าว และ
ในระหว่างนี้ ควรมีข้อตกลงชั่วคราวเพื่อพักใช้
การประหารชีวิตอย่างเป็นทางการ**

เมียนมา

สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา

การขัดแย้งกันด้วยอาวุธในประเทศทวีความรุนแรงมากขึ้น ในขณะที่การโจมตีทางอากาศของกองทัพก็เพิ่มขึ้นเช่นกัน โดยมีเป้าหมายเป็นโรงเรียน โรงพยาบาล และโครงสร้างพื้นฐานของพลเรือน ความขัดแย้งและการปราบปรามของกองทัพปิดกั้นสิทธิด้านการศึกษาของประชาชน ชาวโรฮิงญาต้องเผชิญกับความรุนแรงที่เลวร้ายที่สุดนับตั้งแต่ปี 2560 การจับกุมโดยพลการยังเกิดขึ้นต่อไป รวมทั้งการพิจารณาคดีที่ไม่เป็นธรรม และการบุกเข้าจับกุมเป้าหมายที่เป็นนักกิจกรรม นักข่าวยังคงถูกศาลสั่งจำคุกเป็นเวลานาน ทำให้เกิดบรรยากาศของความหวาดกลัว และยังเป็นการจำกัดสิทธิในเสรีภาพการแสดงออกมากขึ้น แม้จะมีการคว่ำบาตรและการรณรงค์ระดับโลกให้ยุติห่วงโซ่อุปทานเชื้อเพลิงอากาศยาน เพื่อขัดขวางไม่ให้เกิดการโจมตีทางอากาศ แต่ก็ยังคงมีการจัดส่งเชื้อเพลิงเข้าสู่ประเทศอย่างต่อเนื่อง

ข้อมูลพื้นฐาน

การปกครองโดยรัฐบาลทหารยังคงดำเนินต่อไป ภายหลังจากโค่นล้มรัฐบาลจากการเลือกตั้งที่เป็นประชาธิปไตยเมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2564 พลเอกอาวุโสและหัวหน้าคณะรัฐประหาร **มิน อ่อง หล่าย** ยังคงเป็นผู้นำบริหารแห่งรัฐ (the State Administration Council - SAC) ซึ่งเป็นชื่อเรียกอย่างเป็นทางการของรัฐบาลทหาร เขายังเข้าดำรงตำแหน่งหน้าที่ประธานาธิบดีต่อจาก**มินต์ ส่วย** ซึ่งคาดว่าจะมีปัญหาด้านสุขภาพ เกือบสี่ปีหลังรัฐประหาร สถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนในเมียนมาได้เข้าสู่ระยะใหม่ที่ร้ายแรง โดยพื้นที่ชายแดนด้านตะวันตกด้านเหนือ และตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศได้รับผลกระทบอย่างมากจากการขัดแย้งกันด้วยอาวุธในประเทศ

กองกำลังกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีอำนาจหลายกลุ่ม ยังคงร่วมมือกับกองกำลังพิทักษ์ประชาชน ซึ่งเป็นกลุ่มติดอาวุธของรัฐบาลเอกภาพแห่งชาติ (National Unity Government - NUG) ที่จัดตั้งขึ้นหลังการกำรัฐประหาร แม้ว่าจะเริ่มมีความขัดแย้งในระหว่างกลุ่มต่างๆ เหล่านี้อยู่บ้าง กองทัพยังคงพยายามที่จะ

รักษาดินแดนของตนเอาไว้ แม้จะต้องสูญเสียฐานที่มั่นในบางเมือง ฐานทัพและสถานีตำรวจบางแห่ง เมืองที่มีประชากรจำนวนมาก รวมทั้งมณฑลทะเลย์ ซึ่งเป็นจังหวัดใหญ่สุดอันดับสองของเมียนมา ได้รับผลกระทบจากการสู้รบ ความเสี่ยงต่อพลเรือนเพิ่มขึ้น ในขณะที่กองทัพเมียนมาตอบโต้ด้วยการใช้กำลังรุนแรงมากขึ้น การโจมตีทางอากาศเพิ่มจำนวนมากขึ้น เป็นประวัติการณ์ โดยเพิ่มขึ้นถึงห้าเท่าในช่วงหกเดือนแรกของปีเมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อนหน้า จำนวนผู้พลัดถิ่นภายในประเทศมีมากกว่าสามล้านคน มีประชาชนกว่า 20,000 คนที่ถูกคุมขัง และประชาชนที่ถูกกองทัพสังหารในปีที่ผ่านมา มีจำนวนมากกว่า 6,000 คน

การโจมตีทางอากาศของกองทัพขยายตัวมากขึ้นอย่างไม่เคยมีมาก่อน โดยส่วนใหญ่เป็นการตอบโต้ปฏิบัติการ 1027 ซึ่งตั้งชื่อตามวันที่เริ่มปฏิบัติการนี้ คือวันที่ 27 ตุลาคม 2566 ปฏิบัติการ 1027 เป็นการเปิดฉากการโจมตีเพื่อต่อต้านกองทัพที่นำโดยกองกำลังกลุ่มชาติพันธุ์สามกลุ่ม ได้แก่ กองทัพอาระกัน (Arakan Army - AA) กองทัพปลดปล่อยแห่งชาติตะอาง (Ta'ang National Liberation Army - TNLA) และกองทัพพันธมิตรประชาธิปไตย

แห่งชาติเมียนมา (Myanmar National Democratic Alliance Army - MNDA) โดยเริ่มจากในรัฐฉาน และยุติลงชั่วคราวในช่วงกลางปี 2567 หลังจากบรรลุข้อตกลงหยุดยิงที่ผ่านการเจรจาโดย**มีจิ้น**เป็นคนกลาง ปฏิบัติการดังกล่าวเริ่มต้นอีกครั้งหลังจากนั้น และขยายไปยังพื้นที่อื่นๆ อีกหลายแห่งในประเทศ จากการรวมกำลังกับกองกำลังพิทักษ์ประชาชน กองกำลังในปฏิบัติการ 1027 สามารถยึดเมืองได้หลายแห่ง ยึดถนนยุทธศาสตร์และสนามบิน รวมทั้งกองบัญชาการระดับภูมิภาคอีกสองแห่งจากทั้งหมด 14 แห่ง

ในเดือนพฤศจิกายน สำนักงานอัยการของศาลอาญาระหว่างประเทศ (International Criminal Court – ICC) ได้ออกหมายจับพลเอกอาวุโส มิน อ่อง หล่าย ในข้อหาอาชญากรรมต่อมนุษยชาติ เนื่องจากการเนรเทศและการประหารชีวิตชาวโรฮิงญา ระหว่างปฏิบัติการทางทหารในปี 2560

การโจมตีและสังหาร โดยมีขอบด้วยกฎหมาย

ลักษณะการโจมตีเพื่อตอบโต้ของกองทัพคล้ายคลึงกับอดีตที่ผ่านมา โดยเป็นการโจมตีอย่างไม่เลือกเป้าหมายและไม่ได้สัดส่วน ควบคู่กับการบุกภาคพื้นดินที่มีเป้าหมายสังหาร การโจมตีทางอากาศของกองทัพได้ทำลายศาสนสถาน โรงเรียน โรงพยาบาล และสถานที่หลบภัยของผู้พลัดถิ่นในประเทศ รวมทั้งในค่ายผู้ย้ายถิ่นฐานและวัด มีการกล่าวหาเช่นกันว่ากองกำลังในปฏิบัติการ 1027 ได้ทำการละเมิด รวมทั้งการบังคับเกณฑ์พลเรือนให้เข้ามาสู้รบ

ในเดือนมกราคม การโจมตีทางอากาศของกองทัพเมียนมาส่งผลให้พลเรือนเสียชีวิต 17 คน ซึ่งเป็นเด็กเก้าคน ระหว่างที่ไปรวมตัวอยู่ที่โบสถ์ในหมู่บ้านคานันที่ภูมิภาคสะกาย ใกล้กับพรมแดนด้านตะวันตกที่ติดกับอินเดีย¹

วันที่ 9 พฤษภาคม กองทัพเมียนมาเปิดฉากโจมตีวัดที่หมู่บ้านอาจีปานปะโลน (Ah Kyi Pan Pa Lon)

เมืองซอ (Saw) ในภูมิภาคมะกเว ตอนกลางของเมียนมา ภายหลังจากโจมตีทางอากาศสองครั้งแรก พยานบอกว่าเครื่องบินรบได้บินวนกลับมา และได้ระดมยิงอย่างหนักใส่คนที่หลบหนีจากการระเบิดในการโจมตีครั้งแรก ส่งผลให้พลเรือนเสียชีวิต 12 คน และได้รับบาดเจ็บ 26 คน ทั้งยังทำลายวัดซึ่งเชื่อว่ามียุวกว่ 100 ปี² ในเดือนพฤษภาคมเช่นกัน กองทัพได้บุกเข้ามาในหมู่บ้านเปียงพยู (Byaing Phyu) ใกล้กับเขตที่เป็นเมืองหลวงของรัฐยะไข่ โดยมีเป้าหมายที่จะโจมตีพลเรือนจากกลุ่มชาติพันธุ์ชาวยะไข่ เนื่องจากเชื่อว่าคนเหล่านี้มีความเชื่อมโยงกับกองทัพอาระกัน ส่งผลให้มีผู้เสียชีวิตอย่างน้อย 50 คน

วันที่ 19 มิถุนายน **ภัตกันตะ มุณินทากิวิมสา** พระชั้นผู้ใหญ่ของชุมชนชาวพุทธในเมียนมา ถูกยิงสังหารระหว่างเดินทางด้วยรถยนต์ในเมืองงะซุน (Ngazun) ภูมิภาคมณฑลทะเลย์ พระสงฆ์ซึ่งมีอายุ 78 ปี เป็นเจ้าอาวาสของวัดวินเนนมีตายนในภูมิภาคพะโค ท่านกำลังเดินทางพร้อมกับพระสงฆ์อีกรูปหนึ่งซึ่งได้รับบาดเจ็บ พร้อมทั้งคนขับ มีรายงานในเวลาต่อมาว่าทหารได้เปิดฉากยิงพระสงฆ์หลังจากที่รถยนต์พยายามที่จะแซงรถบรรทุกทหารในพื้นที่ที่มีความขัดแย้ง

วันที่ 5 สิงหาคม มีการใช้โดรนและปืนครกเพื่อโจมตีชาวโรฮิงญาที่หลบหนีจากการสู้รบในเมืองเปกน (Pakon) ทางตอนเหนือของรัฐยะไข่ ส่งผลให้มีผู้เสียชีวิตประมาณ 200 คน ซึ่งรวมทั้งผู้ชาย ผู้หญิง และเด็ก เป็นการโจมตีที่ร้ายแรงที่สุดต่อชาวโรฮิงญานับแต่ปี 2560³ สมาชิกในชุมชนกล่าวหาว่าเป็นการโจมตีของกองทัพอาระกัน หนึ่งในสามกองกำลังที่เข้าร่วมในปฏิบัติการ 1027 เพื่อต่อต้านกองทัพ แต่ในจดหมายอย่างเป็นทางการที่ตอบกลับแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล กองทัพอาระกันปฏิเสธข้อกล่าวหาดังกล่าว

วันที่ 5 กันยายน กองทัพทำการโจมตีทางอากาศต่อค่ายของผู้พลัดถิ่นภายในประเทศ ในเมืองเปกนตอนใต้ของรัฐฉาน ทำให้พลเรือนเสียชีวิตประมาณแปดคน รวมทั้งเด็กหกคน ชาวบ้านคนหนึ่งบอกว่า

ไม่มีการสู้รบในบริเวณใกล้เคียงเลย และสถานที่ดังกล่าวเป็นที่พักพิงของ “ผู้หญิงและเด็กที่ช่วยตัวเองไม่ได้” ซึ่งอพยพหลบหนีมาจากการขัดแย้งกันด้วยอาวุธ

สิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

กองทัพได้โจมตีโดยมิชอบด้วยกฎหมายต่อโรงเรียน ทำให้นักเรียนและครูเสียชีวิตและได้รับบาดเจ็บ ซึ่งเป็นการซ้ำเติมต่อการละเมิดสิทธิด้านการศึกษา รวมทั้งสิทธิด้านอื่นๆ ถึงแม้ว่าจะมีความพยายามพัฒนาระบบการศึกษาในพื้นที่ใต้การควบคุมของฝ่ายต่อต้านรัฐบาลทหารเพื่อให้นักเรียนสามารถเรียนหนังสือต่อไปได้ แต่การโจมตีของกองทัพและการขัดแย้งกันด้วยอาวุธที่รุนแรงขึ้น กลายเป็นอุปสรรคมากขึ้นต่อผู้ที่ทำหน้าที่ให้การศึกษา หลายแห่งถูกบีบบังคับให้ต้องสร้างหลุมหลบภัยในบริเวณโรงเรียน สร้างโรงเรียนขึ้นใหม่หลังถูกโจมตี หรือต้องเปลี่ยนเป็นโรงเรียนแบบเคลื่อนที่ เพื่อหลีกเลี่ยงต่อการตกเป็นเป้าโจมตี

วันที่ 6 กุมภาพันธ์ มีการโจมตีทางอากาศใส่โรงเรียนที่หมู่บ้านดอเซอี (Daw Sei Ei) ในรัฐคะยา ทำให้เด็กเสียชีวิตไปสี่คน การทิ้งระเบิดใส่ค่ายผู้พลัดถิ่นในประเทศทางใต้ของรัฐบาลเมื่อวันที่ 5 กันยายน ทำให้นักเรียนเสียชีวิตและต้องพลัดถิ่น จนถึงสิ้นปีแล้วมีเด็กกว่า 750 คนที่ถูกสังหารหรือได้รับบาดเจ็บทั่วประเทศเมียนมา

ผลกระทบอย่างต่อเนื่องต่อระบบการศึกษา ซึ่งเริ่มขึ้นตั้งแต่ช่วงการระบาดของโรคโควิด-19 ส่งผลให้เด็กหลายคนต้องละทิ้งการเรียนหนังสือ การทำรัฐประหารและเหตุการณ์หลังจากนั้น ทำให้เกิดผลกระทบอันร้ายแรงต่อการเข้าถึงการศึกษาในประเทศ เด็กหลายล้านคนไม่สามารถเข้าเรียนในระบบโรงเรียนอย่างเป็นทางการได้ และมีรายงานว่าโรงเรียนกว่า 13,000 แห่งถูกบังคับให้ต้องปิดไปเนื่องจากการขัดแย้งกันด้วยอาวุธ พ่อแม่ของเด็กบางส่วนตัดสินใจให้ลูกลาออก

และหลบหนีไปยังประเทศไทย เนื่องจากหวาดกลัวว่าตนเองจะไม่ปลอดภัย

การจับกุมโดยพลการ และการพิจารณาคดีอย่างไม่เป็นธรรม

กองทัพยังคงใช้ศาลเป็นเครื่องมือปราบปรามผู้เห็นต่างอย่างต่อเนื่อง โดยมีบุคคลที่ถูกควบคุมตัวโดยพลการอยู่ในศูนย์สอบสวนและไม่มีการตั้งข้อหา มีการใช้การพิจารณาคดีลับกับคนจำนวนมาก โดยจำเลยแทบไม่สามารถเข้าถึงความช่วยเหลือด้านกฎหมาย ทั้งยังมีการใช้กฎหมายที่มีบทลงโทษรุนแรงมากขึ้น รวมถึงกฎหมายต่อต้านการก่อการร้าย

เมียว มินต์ อู (Myo Myint Oo) นักข่าวจากสำนักข่าวทวาย วอช (Dawei Watch) ถูกศาลตัดสินจำคุกตลอดชีวิตในข้อหาเกี่ยวกับการต่อต้านการก่อการร้าย **ออง ซาน อู** (Aung San Oo) เพื่อนร่วมงานของเขาก็ถูกศาลตัดสินว่ามีความผิดและถูกจำคุก 20 ปี

การทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายอื่นๆ

กองทัพยังคงใช้ศูนย์สอบสวนเพื่อขู่เข็ญบุคคลให้ยอมบอกข้อมูล ก่อนจะดำเนินคดีกับพวกเขา วันที่ 9 ตุลาคม **ปาย ฟโย มิน** (Paing Phyto Min) และ **เชน ไว อ่อง** (Shein Wai Aung) นักกิจกรรมเพื่อประชาธิปไตย ถูกจับกุมและส่งตัวไปที่ศูนย์สอบสวนภายหลังการบุกเข้าจับกุมของเจ้าหน้าที่⁴

สภาพการควบคุมตัว รวมถึงอาหารและความช่วยเหลือด้านการแพทย์ ยังอยู่ในสภาพที่เลวร้ายมาก ผู้คุมมักทุบตีผู้หญิงหลายสิบคนระหว่างที่ถูกควบคุมตัวโดยพลการในเรือนจำดาก-อู (Daik-U) ในภูมิภาคพะโค ตอนกลางของเมียนมา วันที่ 19 สิงหาคม **เป หม่อง เซน** (Pe Maung Sein) ผู้กำกับภาพยนตร์วัย 50 ปีเสียชีวิต หลังจากได้รับการปล่อยตัวจากเรือนจำเพียงสามวัน โดยเขาได้รับบาดเจ็บระหว่าง “การสอบปากคำ” และไม่ได้รับ

การรักษาพยาบาลอย่างเหมาะสมเป็นเวลาสองปี **ซอ มินต์ หม่อง** (Zaw Myint Maung) อดีต มุขมนตรีของภูมิภาคมณฑลทะเลย์ วัย 73 ปี ซึ่งเคย รับราชการในรัฐบาลพลเรือนแต่ถูกโค่นล้มจาก ตำแหน่งหลังรัฐประหาร เสียชีวิตลงในเดือนตุลาคม หลังถูกคุมขังเป็นเวลาเกือบสี่ปีในเรือนจำ มีการส่งตัว เขาไปที่โรงพยาบาลมณฑลทะเลย์ แต่เขาก็เสียชีวิตไม่นาน หลังจากนั้นด้วยโรคหลอดเลือด

ความรับผิดชอบของบรรษัท

ยังคงมีการจัดส่งเชื้อเพลิงอากาศยานครั้งใหม่ไปยัง เมียนมา แม้จะมีเสียงเรียกร้องจากนานาชาติให้ตัด ช่องทางทรัพยากรที่กองทัพใช้ในการปฏิบัติการโจมตี ทางอากาศโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ในเดือนมกราคม แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลเปิดโปงวิธีการที่กองทัพ ใช้เพื่อหลีกเลี่ยงการคว่ำบาตรและนำเข้าเชื้อเพลิง อากาศยานตลอดทั้งปี 2566 หลังจากมีมาตรการ คว่ำบาตรเพื่อปิดกั้นห่วงโซ่อุปทานของเชื้อเพลิง⁵ มีการจัดส่งเชื้อเพลิงอากาศยานอีกอย่างน้อยสองครั้ง เข้าไปในประเทศระหว่างเดือนมกราคมและมิถุนายน 2567

การเปลี่ยนเส้นทางจัดส่งเชื้อเพลิงเมื่อเร็ว ๆ นี้ ส่งผลให้ มีการซื้อและขายเชื้อเพลิงหลายทอด ก่อนที่จะนำเข้า **เวียดนาม** และมีการจัดส่งต่อไปยังเมียนมา ในสอง ครั้งก่อน เรือบรรทุกน้ำมันของประเทศจีนได้ขนส่ง เชื้อเพลิงจากเวียดนามไปยังเมียนมา และคาดว่ามีการ จัดส่งเชื้อเพลิงเป็นครั้งที่สามไปยังเมียนมา โดย เป็นการขนส่งมาจาก**สหรัฐอเมริกา**ในเดือน พฤษภาคม ยังไม่เป็นที่ชัดเจนว่ามีการนำเชื้อเพลิง ไปใช้อย่างไรหลังจากจัดส่งถึงในประเทศ แต่เนื่องจาก กองทัพมีอำนาจควบคุมเหนือท่าเรือ จึงทำให้เกิด ความกังวลอย่างมากว่าจะมีการนำเชื้อเพลิงไปใช้เพื่อ ประโยชน์ที่ไม่เกี่ยวข้องกับพลเรือน

ในเดือนเมษายน คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่ง สหประชาชาติลงมติเกี่ยวกับเมียนมา โดยนับเป็น ครั้งแรกที่มีการเรียกร้องให้รัฐภาคีสหประชาชาติ งดเว้นจากการส่งออก การขาย และการส่งมอบ เชื้อเพลิงอากาศยานให้กับกองทัพเมียนมา ใน

เดือนตุลาคม **สหราชอาณาจักร สหภาพยุโรป และ แคนาดา**ได้ประกาศใช้มาตรการคว่ำบาตรเพิ่มเติม โดยมีเป้าหมายที่จะปิดกั้นการเข้าถึงแหล่งทุนของ กองทัพเมียนมา ปิดกั้นการเข้าถึงอุปกรณ์ และวัสดุ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเชื้อเพลิงอากาศยาน

ผู้รายงานพิเศษแห่งสหประชาชาติด้านสถานการณ์ สิทธิมนุษยชนในเมียนมายังมีข้อกังวลเกี่ยวกับ แบบแผนที่เปลี่ยนแปลงไปของการจัดส่งอาวุธให้กับ เมียนมาจากในภูมิภาค โดยพบว่าการจัดซื้อเพิ่ม มากขึ้นจาก**ไทย** และมีข้อสังเกตถึงการจัดซื้อที่น้อยลง อย่างมากจากหน่วยงานในสิงคโปร์

การปฏิบัติโดยมิชอบของกลุ่มติดอาวุธ

มีข้อกล่าวหาเพิ่มขึ้นเกี่ยวกับการปฏิบัติโดยมิชอบ ของกลุ่มติดอาวุธฝ่ายต่อต้านรัฐบาล ผู้ลี้ภัยชาว โรฮิงญาที่หลบหนีจากเมียนมาบอกกับแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลว่า กองทัพอาระกันได้เผาทำลาย บ้านเรือนของพวกเขา ขับไล่พวกเขาออกจากพื้นที่ สหหารพลเรือน และขโมยทรัพย์สินของพวกเขาไป กองทัพอาระกันปฏิเสธว่าไม่ได้กระทำการละเมิด ดังกล่าวในระหว่างการสู้รบกับกองทัพ ซึ่งมีการ ทิ้งระเบิดในวงกว้างใส่ฐานที่มั่นสำคัญของกองทัพ อาระกันในรัฐยะไข่ นอกจากนี้ กลุ่มติดอาวุธชาว โรฮิงญายังถูกกล่าวหาว่าบังคับให้เด็กเกณฑ์ทหาร ในเดือนเมษายน กองทัพพันธมิตรประชาธิปไตย แห่งชาติเมียนมา รวมทั้งกองทัพอาระกันซึ่งเป็น ส่วนหนึ่งของกองกำลังสามพี่น้องที่เปิดฉากปฏิบัติการ 1027 ได้ทำการสังหารนอกกระบวนการยุติธรรมต่อ เจ้าหน้าที่ของตนเอง

ในอีกด้านหนึ่ง สำนักงานข้าหลวงใหญ่แห่ง สหประชาชาติว่าด้วยสิทธิมนุษยชน สามารถบันทึก ข้อมูลการสังหารพลเรือนโดยกลุ่มต่อต้านกองทัพ อื่นๆ ในเดือนกันยายน ทางหน่วยงานระบุว่าในช่วง ครั้งแรกของปี มีรายงานการสังหารเจ้าหน้าที่ฝ่าย ปกครอง ข้าราชการ ผู้ทำงานเป็นสายให้กองทัพ และ สมาชิกในครัวเรือนของพวกเขาเอง รวมทั้งสิ้น 124 กรณี

เชิงอรรถ

- ¹ “เมียนมา: การโจมตีทางอากาศของกองทัพสังหารพลเรือน 17 คน ‘ต้องได้รับการสอบสวนฐานที่เป็นอาชญากรรมสงคราม’” (“Myanmar: Military air strikes that killed 17 civilians ‘must be investigated as war crimes’”), 8 กุมภาพันธ์
- ² “เมียนมา: การจัดส่งเชื้อเพลิงอากาศยานโดยปราศจากการไตร่ตรองยังคงดำเนินต่อไป ในขณะที่การโจมตีทางอากาศเพิ่มสูงขึ้น” (“Myanmar: ‘Reckless’ shipments of jet fuel continue as air strikes multiply”), 8 กรกฎาคม
- ³ “เมียนมา: การโจมตีครั้งใหม่ต่อชาวโรฮิงญา ภาพสะท้อนที่น่ากลัวของความรุนแรงอย่างกว้างขวางในปี 2560” (Myanmar: New attacks against Rohingya a disturbing echo of 2017 mass violence”), 21 สิงหาคม
- ⁴ “เมียนมา: นักกิจกรรมสองคนเสี่ยงที่จะถูกทรมานหลังถูกจับกุม” (“Myanmar: Two activists at grave risk of torture after arrests”), 10 ตุลาคม
- ⁵ “เมียนมา: ข้อมูลใหม่ชี้ว่ากองทัพยังคงนำเข้าเชื้อเพลิงที่ใช้ในการโจมตีทางอากาศ แม้จะมีการคว่ำบาตร” (“Myanmar: New data suggests military still importing fuel for deadly air strikes despite sanctions”), 31 มกราคม

เวียดนาม

สารานุกรมรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

นักปกป้องสิทธิมนุษยชน สื่อมวลชน และผู้ที่ถูกควบคุมตัวด้วยเหตุผลทางการเมือง ยังคงเผชิญกับทรมานและสภาพเรือนจำที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรม รัฐบาลใช้กฎหมายต่อต้านการก่อการร้ายเพื่อเป็นเครื่องมือในการปราบปรามนักกิจกรรมชาวมองตานญาด (Montagnard) ในจังหวัดดักลัก (Dak Lak) นำไปสู่การจับกุมและคุมขังโดยพลการ รัฐบาลได้มีการออกกฎหมายใหม่เพื่อควบคุมโซเชียลมีเดียและปิดปากผู้เห็นต่างอย่างต่อเนื่อง ในขณะเดียวกัน เวียดนามยังคงมีลพิษในประเทศอยู่ในระดับสูง โทษประหารชีวิตยังคงถูกบังคับใช้อย่างต่อเนื่อง และยังคงมีความกังวลเพิ่มมากขึ้นเกี่ยวกับการปราบปรามภาคประชาสังคมที่ทวีความรุนแรงมากขึ้น

ข้อมูลพื้นฐาน

การเปลี่ยนตัวประธานาธิบดีถึงสี่คนภายในปีเดียว สะท้อนถึงความวุ่นวายภายในพรรคคอมมิวนิสต์ที่ปกครองประเทศ ขณะเดียวกัน รัฐบาลยังเดินหน้าขับเคลื่อนนโยบายปราบปรามการทุจริต ที่พุ่งเป้าไปยังผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงทั้งในแวดวงการเมืองและธุรกิจ สถานการณ์สิทธิมนุษยชนของเวียดนามถูกทบทวนโดยองค์การสหประชาชาติในปี 2567 ขณะเดียวกัน เหตุโจมตีที่รุนแรงต่อสถานีตำรวจสองแห่งในจังหวัดดักลักเมื่อเดือนมิถุนายน 2566 ส่งผลให้เกิดการปราบปรามอย่างรุนแรงจากรัฐบาลในเดือนมีนาคมปีถัดมา จนเผ่าพื้นเมืองชาวมองตานญาด ยังคงต้องเผชิญกับการเลือกปฏิบัติและการกดขี่ที่เป็นระบบมาอย่างยาวนาน ซึ่งมีรากฐานจากประวัติศาสตร์ความขัดแย้งซับซ้อน และการไม่เคารพสิทธิในที่ดินดั้งเดิมและเสรีภาพทางศาสนา

การทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายอื่นๆ

นักปกป้องสิทธิมนุษยชน นักข่าว และนักกิจกรรมที่ถูกคุมขัง ยังคงเผชิญกับการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายอื่นๆ รวมทั้งการปฏิเสธไม่ให้ได้รับการรักษาพยาบาลอย่างเหมาะสม

ในเดือนตุลาคม **เจิ่นห์ บา เต็น** (Trinh Bá Tu) และ **บ๋วย วัน ดวน** (Bùi Văn Thuận) นักปกป้องสิทธิมนุษยชน ถูกศาลสั่งจำคุกแปดปีในข้อหา **“โฆษณาชวนเชื่อเพื่อต่อต้านรัฐ”** พวกเขาได้เริ่มประท้วงด้วยการอดอาหารในเรือนจำหมายเลข 6 จังหวัดเหงะอาน (Nghe An) เต็น นักปกป้องสิทธิที่ดิน เคยรายงานเกี่ยวกับสภาพเรือนจำในระหว่างที่เขาถูกคุมขัง มารดาและพี่ชายของเขาถูกควบคุมตัวในเรือนจำคนละแห่ง โดยเผชิญกับสภาพการคุมขังที่คล้ายคลึงกัน ดวน อดีตครูและสมาชิกกลุ่มชาติพันธุ์เหมื่อง (Muong) ในจังหวัดฮวาบิญ (Hòa Bình) เคยออกมาเคลื่อนไหวเรื่องสิทธิมนุษยชนและประเด็นสิ่งแวดล้อม

หลังจากอดอาหารประท้วงเป็นเวลา 21 วัน เต็นและดวนได้ยุติการประท้วงดังกล่าว เนื่องจากเจ้าหน้าที่ยอมที่จะปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ รวมถึงการเปิด **“กรงเสือ”** ซึ่งเป็นที่คุมขังเดี่ยวสำหรับนักกิจกรรมในจังหวัดเหงะอาน “กรงเสือ” เป็นเครื่องมือทรมานที่สร้างจากลูกกรงเหล็ก โดยภายในมีพื้นที่กว้างเพียง 1 เมตร ให้ผู้ต้องขังเคลื่อนไหวได้อย่างจำกัด มีรายงานว่า นักโทษบางคนถูกขังในกรงลักษณะนี้นานนับเดือน

ผู้สื่อข่าว

ในเดือนพฤศจิกายน ครอบครัวของ **เล แหว มิงห์ ตวน** (Lê Hữn Minh Tuấn) นักข่าวอิสระ แสดงความกังวลต่อสุขภาพของเขาก่อนที่ทรูทโอมลงอย่างรวดเร็ว และเกรงว่าจะไม่มีการรักษาโรคมะเร็งให้กับเขา ตวนเป็นสมาชิกของสมาคมนักข่าวอิสระเวียดนาม (Vietnam Independent Journalists' Association - IJAVN) ซึ่งกำลังรับโทษจำคุก 11 ปีในข้อหาจัดทำเก็บ และเผยแพร่ข้อมูล “เพื่อเป้าประสงค์ที่จะต่อต้านสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม” ตามมาตรา 117 แห่งประมวลกฎหมายอาญา ส่วนอีกสองคนที่ถูกคุมขังและมาจาก IJAVN ได้แก่ **ฟาม ชี ดิ่ง** (Phạm Chí Dũng) ซึ่งถูกตัดสินจำคุก 15 ปี และ **เหงวียน เตื่อง ถุ่ย** (Nguyễn Thuýng Thụy) จำคุก 11 ปี ต่างก็รายงานว่าสุขภาพของตนเองทรูทโอมลงเช่นกัน

ในเดือนตุลาคม **ดิ่ง วัน ไต้** (Đặng Văn Thái) บล็อกเกอร์และยูทูปเบอร์ ถูกศาลประชาชนกรุงฮานอยลงโทษจำคุก 12 ปี เนื่องจากถูกกล่าวหาว่าจัดทำและเผยแพร่ข้อมูลที่มีเป้าหมายเพื่อต่อต้านสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม หลังจากที่เขาได้รับสถานะผู้ลี้ภัยในประเทศไทยเมื่อปี 2562 เขาได้หายตัวไประหว่างอยู่ที่กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 13 เมษายน 2566 จากการหายตัวของเขากำหนดให้สันนิษฐานได้ว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลเวียดนามอาจมีส่วนเกี่ยวข้องในการจับตัว และนำตัวเขากลับไปเวียดนาม ตามคำให้การของพยาน และไฟล์บันทึกเสียงที่แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลได้รับมา

สิทธิในเสรีภาพการแสดงออก

ในเดือนกันยายน เวียดนามปฏิเสธไม่รับข้อเสนอแนะจำนวนมากเกี่ยวกับสิทธิในเสรีภาพการแสดงออก ซึ่งได้ถูกเสนอผ่านกระบวนการทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชน (UPR) ขององค์การสหประชาชาติ ตามข้อมูลของแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล มีนักข่าว นักปกป้องสิทธิมนุษยชน และพลเรือนอย่างน้อย 45 คนที่ถูกจับกุม โดยมักเป็นการดำเนินคดีในข้อหาที่ไม่มีความจริง นับแต่เดือนเมษายน

2566 สถานการณ์ของภาคประชาสังคมเลวร้ายลงท่ามกลางความเข้มงวดทางการเมืองที่เพิ่มขึ้นของคิร Civicus ซึ่งเป็นเอ็นจีโอที่ติดตามสถานการณ์เสรีภาพพลเมืองทั่วโลก จัดอันดับเวียดนามว่าเป็นพื้นที่อยู่ในสถานะ “ปิด” ซึ่งเป็นระดับต่ำสุดในดัชนีวัดพื้นที่พลเมือง

การสอดแนมข้อมูลทางดิจิทัล

ในวันที่ 9 พฤศจิกายน รัฐบาลออกกฤษฎีกาซึ่งมีเป้าหมายเป็นผู้ให้บริการโซเชียลมีเดีย รวมทั้ง Facebook ของ Meta และ Google ของ Alphabet โดยกำหนดให้ผู้ใช้งานในเวียดนามต้องยืนยันตัวตนด้วยหมายเลขโทรศัพท์มือถือหรือหมายเลขประจำตัวส่วนบุคคล ทั้งยังกำหนดให้ผู้ให้บริการต้องส่งข้อมูลผู้ใช้งานชาวเวียดนามให้กับกระทรวงสารสนเทศและการสื่อสาร และกระทรวงความมั่นคงสาธารณะ พร้อมทั้งต้องลบเนื้อหาตามคำร้องขอจากกระทรวงเหล่านี้

กฤษฎีกาดังกล่าวถือเป็นการดำเนินมาตรการควบคุมเสรีภาพในการแสดงออกทางออนไลน์อย่างเข้มงวด โดยเฉพาะจากกระทรวงความมั่นคงสาธารณะ

สิทธิของชนเผ่าพื้นเมือง

ในเดือนมกราคม ชาวมองตานญาดกว่า 100 คน ถูกศาลตัดสินว่ามีความผิดในข้อหาก่อการร้าย จากเหตุการณ์โจมตีป้อมตำรวจในปี 2566 องค์การสหประชาชาติได้ประณามการใช้กฎหมายต่อต้านการก่อการร้ายกับชาวมองตานญาด

ในเดือนสิงหาคม ผู้รายงานพิเศษแห่งสหประชาชาติกล่าวหาว่ารัฐบาล “ปลุกปั่นให้ประชาชนในกลุ่มชาติพันธุ์ส่วนใหญ่ลุกขึ้นมาไล่ล่าผู้ต้องสงสัย ซึ่งเชื่อว่าเป็นชนเผ่าพื้นเมืองชาวมองตานญาด” หลังเหตุการณ์โจมตีดังกล่าวในปี **เบกัม บยูน** (Bokkâm Byân) หนึ่งในผู้ถูกจับกุม เสียชีวิตระหว่างการควบคุมตัวเมื่อวันที่ 8 มีนาคม โดยมีรายงานว่าเขาถูกทรมาน ชาวมองตานญาดสองคนให้ข้อมูลกับแอมเนสตี้ อินเตอร์

แนชั้นแนลว่า พวกเขาถูกเจ้าหน้าที่ที่ทรمانเพื่อบังคับให้รับสารภาพ หลังถูกจับกุมโดยพลการภายหลังเหตุการณ์การโจมตี

สิทธิในสิ่งแวดล้อมที่ดี

ในเดือนมิถุนายน ผู้แทนองค์การสหประชาชาติจากองค์การอนามัยโลก (WHO) โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) และกองทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (UNICEF) เรียกร้องให้เวียดนามดำเนินการมาตรฐานที่เข้มข้นยิ่งขึ้นในการแก้ปัญหามลพิษก่อนหน้านั้น ในเดือนมีนาคม รายงานสำรวจคุณภาพอากาศประจำปีของ IQAir ระบุว่า เวียดนามเป็นประเทศที่มีมลพิษมากที่สุดเป็นอันดับสองในภูมิภาคอาเซียน และอยู่ในอันดับที่ 22 ของประเทศที่มีคุณภาพอากาศแย่ที่สุดในระดับโลก ตามข้อมูลของ Ember หน่วยงานวิชาการด้านพลังงานระดับโลก เวียดนามผลิตกระแสไฟฟ้า 42% จากแหล่งพลังงานที่ไม่ใช้ฟอสซิล ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของโลกที่ 39% อย่างไรก็ตาม การนำเข้า การใช้ถ่านหิน และการปล่อยก๊าซจากโรงไฟฟ้าถ่านหินยังคงเพิ่มขึ้นจนถึงระดับสูงสุดเป็นประวัติการณ์

ตั้ง ดินห์ แบ๊ก (Đặng Đình Bách) นักกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมที่มีบทบาทนำในการเคลื่อนไหวเรื่องการเปลี่ยนผ่านที่เป็นธรรมจากพลังงานฟอสซิลในเวียดนาม ได้เริ่มอดอาหารประท้วงเป็นครั้งที่สามในช่วงต้นปี โดยประท้วงต่อสภาพการควบคุมตัวของเขา ซึ่งองค์การสหประชาชาติได้ระบุไว้ในเดือนกุมภาพันธ์ว่า มีสภาพที่ “**ย่ำแย่ถึงขีดสุด**” เขาถูกจับกุมเมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2564 และต่อมาถูกศาลสั่งจำคุกห้าปีในข้อหา “**หลีกเลียงภายี**” และถูกควบคุมตัวในเรือนจำในแดนที่ใช้เฉพาะควบคุมตัวนักกิจกรรมในจังหวัดเหงะอาน คณะทำงานแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการควบคุมตัวโดยพลการมีความเห็นว่า การควบคุมตัวเขาเกิดขึ้นโดยพลการ

โทษประหารชีวิต

รัฐบาลเวียดนามยังไม่มีความคืบหน้าที่เห็นได้ชัดในการยุติการใช้โทษประหารชีวิต ซึ่งยังคงถูกนำมาใช้กับความผิดเกี่ยวกับเศรษฐกิจและคดียาเสพติด โดยรายละเอียดเกี่ยวกับการบังคับใช้โทษนี้ยังคงถูกปกปิดเป็นความลับ

เจื่อง เมีย ลาน (Truong Mỹ Lan) นักธุรกิจชื่อดังและประธานกรรมการบริษัทก่อสร้างริมทรพย์ยักษ์ใหญ่ **เวิน แด่ง ฟาด** (Vạn Thịnh Phát) ถูกศาลตัดสินเมื่อเดือนเมษายนว่ามีความผิดฐานฉ้อโกงและยักยอกเงินหลายพันล้านดอลลาร์จากระบบการชำระเงินออนไลน์ (Saigon Commercial Bank) โดยเธอถูกตัดสินลงโทษประหารชีวิต แม้ว่าจะมีความเป็นไปได้ว่าอาจหลีกเลี่ยงโทษดังกล่าวได้หากสามารถคืนทรัพย์สินที่ยักยอกไปบางส่วนได้ คดีของเธอมีความสำคัญอย่างมากที่สุดในการรณรงค์ต่อต้านทุจริตที่เรียกว่า “เตาหลอมที่ลุกโชน (blazing furnace)”

กัมพูชา

ราชอาณาจักรกัมพูชา

การละเมิดสิทธิมนุษยชนยังคงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง หลายพันครอบครัวในเขตนครวัดยังคงเผชิญกับความเสี่ยงว่าจะถูกบังคับไล่อื้อ ในขณะที่อีกหลายพันครอบครัวที่ถูกขับไล่ออกไปแล้ว ไม่ได้รับการเยียวยา และต้องใช้ชีวิตในที่อยู่อาศัยที่ขาดความเหมาะสม โดยต้องต่อสู้ดิ้นรนกับปัญหาหนี้สินและการไม่มีงานทำ มีผู้ถูกจับกุมจากการแสดงความเห็นโดยสงบจำนวน 97 คนซึ่งมีเด็กรวมอยู่ด้วย และต่อมาถูกดำเนินคดีในข้อหาข่มขู่ ปลุกปั่นและวางแผนเพื่อก่อเหตุสะทอนให้เห็นถึงการเสื่อมถอยของพื้นที่ภาคประชาสังคมอย่างรุนแรง นักข่าวที่มีชื่อเสียงระดับสากลถูกจับกุม หลังจากรายงานข่าวเจาะลึกเกี่ยวกับอุตสาหกรรมสแกมเมอร์ ซึ่งยังคงดำเนินต่อไปโดยไม่มีผู้รับโทษ

ข้อมูลพื้นฐาน

ฮุน มาแนต นายกรัฐมนตรี และ ผู้นำพรรคการเมืองฝ่ายรัฐบาลและพรรคประชาชนกัมพูชา ยังคงใช้นโยบายแบบเดียวกับในสมัยของฮุน เซน พ่อของเขา และนายกรัฐมนตรีคนก่อนหน้า

สิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

ประชาชนยังคงเสี่ยงที่จะถูกบังคับไล่อื้อออกจากเขตนครวัดซึ่งเป็นแหล่งมรดกโลกขององค์การยูเนสโก การบังคับไล่อื้อในวงกว้างที่เกิดขึ้นก่อนหน้านี้เป็นการละเมิดต่อกฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ และหน่วยงานของรัฐไม่ได้แจ้งข้อมูลให้ประชาชนทราบอย่างเพียงพอ หรือไม่มีการปรึกษาหารือกับพวกเขาอย่างจริงจังก่อนการบังคับไล่อื้อทางการยังได้ข่มขู่และคุกคามบุคคลจำนวนมากเพื่อไม่ให้ตั้งคำถามกับการบังคับไล่อื้อ ส่งผลให้พวกเขาถูกย้ายไปอยู่ในสถานที่ซึ่งไม่มีที่อยู่อาศัย ไม่มีน้ำอย่างเพียงพอ ขาดสิ่งอำนวยความสะดวกด้านสุขอนามัย หรือไม่สามารถประกอบอาชีพได้

ยูเนสโกได้ขอให้ทางการกัมพูชาส่งมอบรายงานเกี่ยวกับการแก้ปัญหา “**กรณีที่น่าจะเป็นการบังคับให้ประชาชนต้องพลัดถิ่นฐาน**” และ “**ตอบคำถามตามข้อกล่าวหาของแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล**” ในเดือนกุมภาพันธ์ รัฐบาลเผยแพร่รายงานสถานการณ์ด้านการอนุรักษ์ ซึ่งไม่ได้ให้ข้อมูลที่ตรวจสอบได้ว่ามีกระบวนการคัดเลือกครอบครัวที่จะถูกโยกย้ายอย่างไรบ้าง ทางการเพียงแต่ยืนยันโดยไม่มีการเสนอหลักฐานสนับสนุนว่า “**ผู้อยู่อาศัยโดยไม่ได้รับอนุญาต**” ได้ถูกโยกย้ายออกไปแล้ว รายงานนี้ยังไม่ได้ให้ข้อมูลที่เชื่อมโยงกับงานวิจัยก่อนหน้านี้ หรือข้อมูลเกี่ยวกับแผนที่ หรือการสำรวจที่ดินที่แสดงให้เห็นว่า รัฐบาลได้ดำเนินการเพื่อประเมิน “**สถานะที่ผิดกฎหมาย**” ของครัวเรือนที่อยู่ในเขตนครวัดแล้ว

พื้นที่รันทาเอกซึ่งจัดสรรไว้สำหรับครอบครัวที่ถูกโยกย้าย ยังคงขาดแคลนโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นรวมทั้งถนนและทางระบายน้ำ และบ้านหลายหลังไม่สามารถเข้าถึงน้ำประปาได้ ชาวบ้านหลายคนมีหนี้สินจำนวนมากโดยเป็นการกู้ยืมจากสถาบันการเงินขนาดเล็กที่มุ่งแสวงหากำไร และระบุว่าจะต้องเอาบัตรสวัสดิการและโฉนดที่ดินของตนไปวางไว้เป็นหลักประกันเพื่อกู้ยืมเงินดังกล่าว

มัติที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการมรดกโลก (the World Heritage Committee) ไม่ได้เรียกร้องให้รัฐบาลต้องแสดงพันธกิจอย่างชัดเจนว่าจะไม่ดำเนินการบังคับไล่รื้อในเขตนครวัด แต่มีการร้องขอให้มีกลไกเพื่อติดตามผลการดำเนินงาน¹

สิทธิในเสรีภาพการแสดงออก และการชุมนุมประท้วง

การจับกุมและควบคุมตัวโดยพลการ

ทางการได้จับกุมบุคคลอย่างน้อย 94 คนโดยพลการ รวมทั้งเด็กหลายคน ระหว่างเดือนกรกฎาคมและตุลาคม เนื่องจากได้ออกมาวิพากษ์วิจารณ์อย่างเปิดเผยต่อโครงการ “เขตสามเหลี่ยมเพื่อการพัฒนา กับพูชา-ลาว-เวียดนาม” (Cambodia-Laos-Vietnam Development Triangle Area - CLV) โดยโครงการเขตสามเหลี่ยมเพื่อการพัฒนาเป็นแผนการพัฒนาร่วมกัน ระหว่างรัฐบาลประเทศกับพูชา ลาว และเวียดนาม ซึ่งจัดทำขึ้นตั้งแต่ปี 2547 เพื่อสนับสนุนความร่วมมือด้านการค้าและการโยกย้ายถิ่นฐาน มีผู้ถูกจับกุมอย่างน้อย 59 คน ซึ่งรวมทั้งนักกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสิทธิมนุษยชนและประเด็นอื่นๆ ถูกควบคุมตัวโดยมิชอบด้วยกฎหมาย และถูกดำเนินคดีเนื่องจากการแสดงความคิดเห็นของตนโดยสงบ ทางการได้ดำเนินคดีกับบุคคลอย่างน้อย 21 คน ในข้อหาขู่งให้มีการกระทำความผิดอาชญากรรมร้ายแรง ซึ่งในข้อหาที่มีการใช้อย่างแพร่หลายกับนักเคลื่อนไหวด้านสิทธิมนุษยชน ผู้รายงานพิเศษแห่งสหประชาชาติว่าด้วยสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนในกัมพูชา ได้เคยแสดงความกังวลเกี่ยวกับการใช้ข้อหาขู่งอย่างไม่เหมาะสมมาแล้ว และมีผู้ถูกดำเนินคดีอย่างน้อย 33 คนในข้อหาวางแผนก่อการละเมิดต่อรัฐ รวมทั้งสมาชิกสี่คนของสมาคมสันนิบาตนักศึกษา เขมรผู้ทรงปัญญา (Khmer Student Intelligent League Association) ข้อหาขู่งปลุกปั่นมีระวางโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี ในขณะที่ข้อหาวางแผนก่อเหตุ มีระวางโทษจำคุกไม่เกิน 10 ปี

ในการกล่าวปราศรัยเมื่อวันที่ 12 สิงหาคม ฮุน เซน อดีตนายกรัฐมนตรีและประธานวุฒิสภาคนปัจจุบัน ได้ข่มขู่อย่างเปิดเผยต่อผู้ที่วิพากษ์วิจารณ์โครงการเขตสามเหลี่ยมเพื่อการพัฒนา รวมทั้งการข่มขู่ **เฮย์ วานนา** (Hay Vanna) นักกิจกรรมต่อต้านรัฐบาลที่อาศัยอยู่ในญี่ปุ่น ต่อมาวันที่ 16 สิงหาคม ทางการกับพูชาได้จับกุม **เฮย์ วรรณนิท** (Hay Vannith) น้องชายของเฮย์ วานนา ซึ่งเป็นข้าราชการกระทรวงสาธารณสุข โดยไม่เปิดเผยสถานที่ควบคุมตัวจนถึงวันที่ 20 สิงหาคม ทำให้เกิดความกังวลว่าเขาได้ตกเป็นเหยื่อของการบังคับให้สูญหาย ครอบครัวทราบว่าเขาถูกควบคุมตัวไว้ หลังจากมีการเผยแพร่คลิปเสียงสารภาพความผิดของเฮย์ วรรณนิทว่า ได้ร่วมกันวางแผนล้มล้างรัฐบาล ผ่านเพจเฟซบุ๊กของโฆษกรัฐบาลในวันที่ 21 สิงหาคม

วันที่ 20 กันยายน ฮุน เซน เปิดเผยว่ากัมพูชาจะถอนตัวจากโครงการเขตสามเหลี่ยมเพื่อการพัฒนา แต่ถึงอย่างนั้นก็ไม่มีการยุติการดำเนินคดีอาชญากรรมกับผู้วิพากษ์วิจารณ์โครงการเขตสามเหลี่ยมเพื่อการพัฒนาจนถึงสิ้นปีที่ผ่านมา²

นักกิจกรรมทางการเมืองและสมาชิกพรรคฝ่ายค้าน 39 คนยังคงถูกคุมขัง โดยมักถูกดำเนินคดีในข้อหาที่กำกวมและมีการพิจารณาคดีที่ไม่เป็นธรรมในความผิดเกี่ยวกับการขู่งปลุกปั่นให้กระทำความผิดอาชญากรรมร้ายแรง สมคบคิดล้มล้างรัฐ และการดูหมิ่นกษัตริย์ หลายคนถูกควบคุมตัวเป็นเวลาหลายเดือนระหว่างรอการพิจารณา **เขม โสกา** นักโทษทางความคิดและหัวหน้าอดีตพรรคฝ่ายค้าน ถูกดำเนินคดีฐานสมรู้ร่วมคิดกับอำนาจจากต่างชาติ และถูกศาลตัดสินจำคุก 27 ปี

นักปกป้องสิ่งแวดล้อมและสิทธิในการอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี

วันที่ 5 มิถุนายนนักกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมห้าคนจาก **ขบวนการ Mother Nature** ปฏิเสธที่จะเข้าไปในห้องพิจารณา เนื่องจากทางการใช้อำนาจโดยพลการ ขัดขวางไม่ให้สื่อมวลชนและผู้สนับสนุน

เข้าร่วมสังเกตการณ์ระหว่างการเดินทางไต่สวนคดี ซึ่งการไต่สวนยังคงดำเนินต่อไปแม้จะไม่มีส่วนร่วมของนักกิจกรรมที่ถูกดำเนินคดีก็ตาม³

วันที่ 2 กรกฎาคม นักกิจกรรม 10 คนที่มีความเชื่อมโยงกับขบวนการนี้ ถูกศาลตัดสินว่ามีความผิดฐานวางแผนเพื่อก่อเหตุและดูหมิ่นกษัตริย์ โดยเป็นข้อหาที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนไหวของขบวนการ Mother Nature ตั้งแต่ปี 2555

นักข่าว

แมจ ดารา (Mech Dara) นักข่าวที่เคยได้รับรางวัล ถูกเจ้าหน้าที่ทหารจับกุมเมื่อวันที่ 30 กันยายน ต่อมาในวันที่ 1 ตุลาคมเขาถูกดำเนินคดีในข้อหาข่มขู่ปลุกปั่นตามมาตรา 494 และ 495 ของประมวลกฎหมายอาญากัมพูชา แมจมีชื่อเสียงจากการทำงานข่าวให้กับสำนักข่าวชั้นนำหลายแห่งของกัมพูชา ซึ่งในเวลาต่อมาได้ถูกสั่งปิดโดยรัฐบาลหรือพันธมิตรของรัฐบาล

ส่งผลให้สื่ออิสระภายในประเทศถูกปิดปากเกือบทั้งหมด เขาเคยได้รับรางวัลจากผลงานสืบสวนด้านการทุจริตและการรายงานเกี่ยวกับ “แคมป์สแกมเมอร์” ในกัมพูชา ซึ่งเป็นสถานที่ที่มีรายงานการค้ำมนุษย์และการทรมานเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง⁴

การค้ำมนุษย์และการบังคับใช้แรงงาน

การค้ำมนุษย์ แรงงานบังคับ การเป็นทาส การทรมาน และแรงงานเด็ก ยังคงเกิดขึ้นทั่วประเทศ โดยเฉพาะในสถานที่ปิดล้อมที่ใช้ดำเนินกลไกผ่านระบบออนไลน์ เช่น การพนัน เกม และคริปโทเคอร์เรนซี⁵

เชิงอรรถ

- ¹ “กัมพูชา: คณะกรรมการมรดกโลกต้องประกันว่ามติของยูเนสโกจะแก้ปัญหาการบังคับไล่รื้อในเขตพระนครวัด” (“Cambodia: World Heritage Committee must ensure UNESCO decision addresses Angkor forced evictions”), 19 กรกฎาคม
- ² “กัมพูชา: การจับกุมผู้สื่อข่าวที่ผู้วิจารณ์เขตพัฒนาภูมิภาค” (“Cambodia: Arrests target critics of regional development zone”), 28 สิงหาคม
- ³ “กัมพูชา: การตัดสินให้เยาวชนนักกิจกรรมมีความผิด สร้างผลกระทบรุนแรงมากขึ้นต่อขบวนการสิ่งแวดล้อมของกัมพูชา” (“Cambodia: Conviction of youth activists a further blow to Cambodia’s environmental movement”), 2 กรกฎาคม
- ⁴ “กัมพูชา: การดำเนินคดีกับผู้สื่อข่าวเน้นให้เห็นการปราบปรามเสรีภาพสื่อ” (“Cambodia: Charges against journalist highlight clampdown on press freedom”), 2 ตุลาคม
- ⁵ “กัมพูชา: การทบทวนกระบวนการทบทวนสิทธิมนุษยชนตามวาระในการประชุมสมัยที่ 57 ของคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ” (“Cambodia: Review of the Universal Periodic Review at 57th session of the UN Human Rights Council”), 1 ตุลาคม

ลาว

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

สิทธิในเสรีภาพการแสดงออกและการชุมนุมประท้วงโดยสงบยังถูกจำกัด ชาวคริสต์ต้องเผชิญกับการประทัดประหารจากการปฏิบัติตามหลักศาสนาของตน งบประมาณด้านการบริการสังคมของรัฐลดน้อยลงไปเรื่อยๆ พลเมืองชาวเมียนมาที่เดินทางเข้ามาในประเทศถูกจับกุมและส่งตัวกลับให้กับกองทัพเมียนมา ซึ่งทำให้พวกเขาเสี่ยงต่อการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างร้ายแรง มาตรการรับมือต่อการค้ามนุษย์ของรัฐบาลยังคงไม่เพียงพอ

ข้อมูลพื้นฐาน

ท่ามกลางวิกฤตเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง อัตราหนี้สาธารณะรวมยังคงอยู่ในระดับสูงที่ร้อยละ 108.3 ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ในขณะที่อัตราเงินเฟ้อเพิ่มสูงขึ้นถึงร้อยละ 26.15 ในเดือนมิถุนายน

ในเดือนมิถุนายน ข้าหลวงใหญ่ด้านสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติได้เดินทางเยือนลาวเป็นเวลาหนึ่งวัน และได้แสดงความกังวลเกี่ยวกับผลกระทบเชิงลบเนื่องจากการที่ไม่มี “พื้นที่ภาคประชาสังคมที่เข้มแข็ง” เพื่อทำงานในประเด็นทางสังคม สิ่งแวดล้อม และสิทธิมนุษยชน

คาดว่าจะมีประชาชน 204,500 คนที่ต้องการความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม หลังเกิดภาวะน้ำท่วมหนักและแผ่นดินถล่มเนื่องจากได้พุนยาจ (Yagi) ที่พัดผ่านตอนเหนือและตอนกลางของประเทศเมื่อเดือนกันยายน

สิทธิในเสรีภาพการแสดงออกและการชุมนุมประท้วง

บุคคลที่เข้าร่วมในการชุมนุมประท้วงโดยสงบตกเป็นเป้าหมายของการจับกุมและควบคุมตัวโดยพลการ วันที่ 23 มกราคม ตำรวจได้จับชาวบ้านสี่คนจากบ้านซาง แขวงเชียงขวาง เนื่องจากทั้งสี่คนได้เข้าร่วม

ในการชุมนุมประท้วงโดยสงบเพื่อต่อต้านการกดขี่เบียดเบียนสิทธิในที่ดินตามกฎหมายของบริษัททำไม้แปรรูปแห่งหนึ่ง ชาวบ้านคัดค้านเรื่องดังกล่าวเนื่องจากพวกเขาเองก็เรียกร้องให้ทางการรับรองสิทธิในที่ดินของชุมชนเช่นกัน ต่อมาตำรวจได้จับกุมผู้หญิงสองคนซึ่งไปเยี่ยมผู้ที่ถูกควบคุมตัว

เมื่อวันที่ 28 สิงหาคม ตำรวจควบคุมตัวนักวาดภาพกราฟิกสองคนในแขวงบ่อแก้วที่โพสต์วิดีโอในเฟซบุ๊ก ล้อเลียนเกี่ยวกับสภาพของถนนที่บ้านเกิดของพวกเขา ศิลปินคนหนึ่งได้รับการปล่อยตัวในวันเดียวกันโดยไม่มีข้อหา ส่วนอีกคนหนึ่งถูกบังคับให้ต้องเข้ารับการปรับทัศนคติ (re-education) และต้องประกาศขอโทษต่อสาธารณะ ก่อนจะได้รับการปล่อยตัวในอีกห้าวันต่อมา

เสรีภาพในการนับถือศาสนาหรือความเชื่อ

กลุ่มชาวคริสต์ที่ไม่ได้จดทะเบียนยังคงต้องเผชิญกับการประทัดประหาร แม้กฎหมายจะให้ความคุ้มครองสิทธิในเสรีภาพการนับถือศาสนาตามรัฐธรรมนูญ เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ ทางการท้องถิ่นในหมู่บ้านกะสิม แขวงสะหวันนะเขต ได้ทำลายโบสถ์คริสต์หลังหนึ่งและเผาหนังสือศาสนา ก่อนจะมีการโจมตี มีรายงานว่าหน่วยงานของหมู่บ้านได้มีคำสั่งเรียกตัวครอบครัวชาวคริสต์ให้มาพบ และแจ้งให้ยุติการปฏิบัติศาสนกิจ

วันที่ 2 กรกฎาคม **ทองคำ พิลาวัน** ศิษยาภิบาลที่เป็นชนพื้นเมืองเผ่าขมุ ถูกชายไม่ทราบชื่อสองคนยิงจนเสียชีวิตที่เมืองไซ แขวงอุดมไซ ตำรวจระบุว่าอยู่ระหว่างสอบสวนการสังหารครั้งนี้ แต่จนถึงสิ้นปียังคงไม่มีความคืบหน้าใดๆ

สิทธิด้านประกันสังคม

ระหว่างการเยือนประเทศลาว ข้าหลวงใหญ่ด้านสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติได้แสดงความกังวลเกี่ยวกับการลดลงงบประมาณด้านการคุ้มครองทางสังคม ด้านสุขภาพ การศึกษา และบริการทางสังคมอื่นๆ ตามข้อมูลของธนาคารพัฒนาเอเชียงบประมาณด้านการคุ้มครองทางสังคมคิดเป็นเพียงร้อยละ 0.7 ของ GDP ไม่มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อการคุ้มครองแรงงานนอกระบบ รวมทั้งเงินช่วยเหลือในขณะว่างงานและหลักประกันอื่นๆ สำหรับอุบัติเหตุที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน และโรคจากการประกอบอาชีพซึ่งคิดเป็น 86.4% ของแรงงานทั้งหมด

สิทธิของผู้ลี้ภัยและผู้ย้ายถิ่นฐาน

วันที่ 13 เมษายน ตำรวจจับกุมพลเมืองชาวเมียนมา 17 คนที่เมืองตันฝิ่ง แขวงบ่อแก้ว ก่อนจะส่งตัวพวกเขากลับไปเมียนมาในวันที่ 3 พฤษภาคม ทำให้พวกเขาเสี่ยงต่อการถูกทรมานและถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนอื่นๆ ตามการรายงานของสื่อมวลชน การจับกุมดังกล่าวเกิดขึ้นตามคำร้องขอของกองทัพเมียนมา ซึ่งกล่าวหาว่าทั้ง 17 คนเป็นผู้สนับสนุนกองกำลังพิทักษ์ประชาชนที่เป็นกลุ่มติดอาวุธต่อต้านรัฐบาล (the People's Defence Forces) แหล่งข่าวอื่นระบุว่า ผู้ถูกควบคุมตัวอยู่ระหว่างระดมทุนเพื่อช่วยเหลือคนที่พลัดถิ่นเนื่องจากความขัดแย้งในเมียนมา

การคำมขุขุขุ

ในเดือนตุลาคม คณะกรรมการอนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ (CEDAW) แสดงความกังวลว่าลาว “กำลังเป็นประเทศที่เป็น

ทางผ่านและเป็นจุดหมายของการแสวงหาประโยชน์ทางเพศและการคำมขุขุขุ” การคำมขุขุขุที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสแกมเมอร์ออนไลน์ขององค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ยังคงเกิดขึ้นอย่างแพร่หลายในเขตเศรษฐกิจพิเศษสามเหลี่ยมทองคำ ทางภาคตะวันตกเฉียงเหนือของลาว ตำรวจลาวและจีนได้ร่วมมือกันในปฏิบัติการเพื่อจับกุมและส่งกลับพลเมืองจีนหลายร้อยคน ซึ่งคาดว่าเกี่ยวข้องกับกิจการสแกมเมอร์ ยังไม่มีข้อมูลว่ามีการฟ้องคดีต่อบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการคำมขุขุขุครั้งนี้

มีรายงานที่น่าเชื่อถือได้ระบุว่า ยังคงมีการใช้ช่องทางการรับสมัครงานและการคำมขุขุขุทางออนไลน์เพื่อแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากผู้หญิงวัยรุ่น โดยเฉพาะเหยื่อที่ถูกส่งไปยังประเทศจีนและย่านธุรกิจบันเทิงในเขตเศรษฐกิจพิเศษสามเหลี่ยมทองคำ

ประเทศไทย

ราชอาณาจักรไทย

รัฐสภาผ่านกฎหมายสมรสเท่าเทียมเพื่อรับรองความเท่าเทียมในการสมรสสำหรับคู่รักที่มีความหลากหลายทางเพศ ขณะเดียวกันทางการยังคงปราบปรามเสรีภาพในการแสดงออก การชุมนุมประท้วงโดยสงบ และการสมาคม ผู้ชุมนุมประท้วงโดยสงบและผู้วิพากษ์วิจารณ์รัฐบาลยังคงถูกดำเนินคดี และแกนนำพรรคการเมืองฝ่ายประชาธิปไตยถูกตัดสิทธิทางการเมือง ขณะที่นักปกป้องสิทธิมนุษยชนหญิงและผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศยังคงตกเป็นเป้าหมายการสอดแนมข้อมูลและความรุนแรงด้วยเหตุแห่งเพศผ่านการใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือ การลอบวางเพลิงยังคงฝังรากลึกยิ่งขึ้น เมื่อคดีการสังหารโดยมิชอบด้วยกฎหมายในอำเภอตากใบเมื่อปี 2547 สิ้นสุดอายุความ ขณะเดียวกัน สิทธิของชนเผ่าพื้นเมืองก็ตกอยู่ในความเสี่ยงจากร่างพระราชบัญญัติการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่อยู่ระหว่างการเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

ข้อมูลพื้นฐาน

เมื่อเดือนสิงหาคม ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย มีคำสั่งให้ถอดถอนนายกรัฐมนตรีเศรษฐา ทวีสิน และคณะรัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่ง โดยระบุว่า **“มีพฤติกรรมอันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานจริยธรรมอย่างร้ายแรง”** คำสั่งศาลมีขึ้นหลังจากนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งบุคคลซึ่งเคยต้องโทษจำคุกจากข้อกล่าวหาเกี่ยวกับการรับสินบนให้ดำรงตำแหน่งในคณะรัฐมนตรี

สิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ

เมื่อวันที่ 18 มิถุนายน รัฐสภามีมติเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติสมรสเท่าเทียม ทำให้ประเทศไทยกลายเป็นประเทศแรกในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่รับรองการสมรสของคู่รักที่มีความหลากหลายทางเพศ¹

สิทธิในเสรีภาพการแสดงออก การสมาคม และการชุมนุมประท้วง

ทางการยังคงปราบปรามผู้ชุมนุมประท้วงโดยสงบและผู้วิพากษ์วิจารณ์รัฐบาลอย่างต่อเนื่อง ยังคงมีการ

ดำเนินคดีกับผู้ที่ถูกกล่าวหาในข้อหาที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุมประท้วงเรียกร้องประชาธิปไตยโดยสงบ ในช่วงปี 2563 ถึง 2566 อย่างต่อเนื่อง มีผู้ถูกดำเนินคดีอย่างน้อย 22 คน จากการทำกิจกรรมทางการเมืองทั้งออนไลน์และออฟไลน์ ขณะที่ ณ สิ้นปี มีผู้ถูกดำเนินคดีอยู่จำนวน 1,256 คน บุคคลเหล่านี้ส่วนใหญ่ถูกดำเนินคดีข้อหาในความผิดฐานหมิ่นประมาท กษัตริย์ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 112 ฐานยุยงปลุกปั่นตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 116 ความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 รวมถึงข้อหาฝ่าฝืนข้อกำหนดตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 ซึ่งห้ามการชุมนุมสาธารณะในช่วงการระบาดของโรคโควิด-19 (คำสั่งดังกล่าวได้สิ้นสุดลงในปลายปี 2565)

ณ สิ้นปี มีบุคคลอย่างน้อย 33 คนที่ยังถูกควบคุมตัว รวมทั้งผู้ที่คดีถึงที่สุดแล้ว และผู้ที่รอการพิจารณาคดี ที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุมประท้วง หรือการใช้สิทธิในเสรีภาพการแสดงออก

ตามข้อมูลของคุณีทนายความเพื่อสิทธิมนุษยชน ซึ่งเป็นองค์กรไม่แสวงหาผลกำไรในประเทศ ตั้งแต่ปี

2563 พบว่ามีผู้ถูกดำเนินคดีอย่างน้อย 1,960 คน เนื่องจากเข้าร่วมการประชุมประท้วง หรือวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาล

ในเดือนมกราคม ศาลอุทธรณ์ตัดสินจำคุก**มงคล ติระโคตร** นักกิจกรรมทางการเมืองเป็นเวลา 22 ปี ในข้อหาหมิ่นประมาทกษัตริย์ ซึ่งเป็นการเพิ่มโทษจากคำพิพากษาของศาลชั้นต้นเมื่อปี 2566 ที่ตัดสินจำคุกเขา 28 ปี จากข้อหาเดียวกัน ในเดือนมีนาคม ผู้เชี่ยวชาญแห่งสหประชาชาติสามคนเขียนจดหมายถึงรัฐบาล แสดงความกังวลเกี่ยวกับโทษจำคุกที่ยาวนาน ซึ่งนับเป็นโทษสูงสุดที่เคยมีมาในข้อหาหมิ่นประมาทกษัตริย์ อาจเป็นการตอบโต้ต่อบทบาททางการเมืองและการวิพากษ์วิจารณ์สถาบันกษัตริย์ของมงคล ทั้งนี้ ในเดือนกันยายน ศาลอุทธรณ์พิพากษาจำคุกเขาเพิ่มเติมอีกสี่ปีและหกเดือน ในข้อหาเดิม

วันที่ 14 พฤษภาคม **เนติพร เสน่ห์สังคม** หรือ “**บ๊อง**” นักกิจกรรมเพื่อประชาธิปไตยเสียชีวิตในกักตขนาโรงพยาบาลราชภัฏ หลังอดอาหารประท้วงเป็นเวลา 110 วัน เพื่อประท้วงการควบคุมตัวเธอและบุคคลอื่นๆ โดยผลการ เนติพรซึ่งมีอายุ 28 ปี และถูกตั้งข้อหาหมิ่นประมาทกษัตริย์ และยุยงปลุกปั่นเมื่อปี 2565 จากการสำรวจความเห็นประชาชนเกี่ยวกับมาตรการควบคุมการจราจรในระหว่างที่มีขบวนเสด็จ เนติพรเสียชีวิตในช่วงที่อยู่ระหว่างการพิจารณาคดีของศาล²

อานนท์ นำภา ทนายความสิทธิมนุษยชนที่มีชื่อเสียงถูกศาลอาญารุงเทพฯ พิพากษาว่ามีความผิดในข้อหาหมิ่นประมาทกษัตริย์ 5 คดีภายในปีเดียว โดยได้รับโทษจำคุกรวม 14 ปี 8 เดือน เพิ่มเติมจาก 4 ปี 2 เดือน ที่เขากำลังรับโทษอยู่ นอกจากนี้ อานนท์ยังถูกดำเนินคดีในข้อหาหมิ่นประมาทกษัตริย์และข้อหาอื่นๆ อีก 37 คดี อันเป็นผลมาจากการเคลื่อนไหวทางการเมืองของเขา

วันที่ 7 สิงหาคม ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคก้าวไกลซึ่งเป็นพรรคการเมืองฝ่ายประชาธิปไตย และตัดสิทธิทางการเมืองของผู้บริหารพรรค 11 คน

ศาลมีความเห็นว่าการรณรงค์เพื่อปฏิรูปกฎหมายหมิ่นประมาทกษัตริย์ของพรรค เป็นภัยคุกคามต่อระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขของประเทศไทย

นักปกป้องสิทธิมนุษยชน

นักปกป้องสิทธิมนุษยชนต้องเผชิญกับการคุกคามและการสอดแนมข้อมูลโดยมิชอบด้วยกฎหมาย งานวิจัยของแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลเผยให้เห็นรูปแบบของความรุนแรงด้วยเหตุแห่งเพศ ผ่านการใช้เทคโนโลยี ที่ถูกใช้กับนักปกป้องสิทธิมนุษยชนหญิง และผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ รวมถึงการพุ่งเป้าสอดแนมทางดิจิทัล และการคุกคามออนไลน์ ทั้งโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐและบุคคลที่ไม่ได้เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ³

ในเดือนมิถุนายน ผู้เชี่ยวชาญแห่งสหประชาชาติห้าคนเขียนจดหมายถึงรัฐบาล แสดงความกังวลเกี่ยวกับกรณีการสอดแนมข้อมูลโดยกองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) เผ่าติดตามนักปกป้องสิทธิมนุษยชนสองคน ได้แก่ **อังคณา นีละไพจิตร** และ **ปรานม สมวงศ์** เหตุการณ์ดังกล่าวเชื่อมโยงกับงานรำลึกถึงเหยื่อของการบังคับให้สูญหายที่จัดขึ้นในเดือนมีนาคม

ในเดือนพฤศจิกายน ศาลแพ่งกรุงเทพฯ ยกฟ้องคดีที่ **จตุภัทร์ บุญภัทรรักษา** นักกิจกรรมเพื่อประชาธิปไตยฟ้องเอาผิดบริษัท เอ็นเอสโอ กรุ๊ป (NSO Group) เนื่องจากบกพร่องในการป้องกันไม่ให้มีการนำสปายแวร์เพกาซัสไปใช้เพื่อเจาะระบบโทรศัพท์มือถือของเขา⁴ ศาลเห็นว่ามิพยานหลักฐานไม่เพียงพอที่จะพิสูจน์ว่า โทรศัพท์มือถือของจตุภัทร์ติดสปายแวร์ ซึ่งขัดแย้งกับผลจากการสอบสวนด้านนิติวิทยาศาสตร์โดยสถาบัน Citizen Lab ซึ่งเป็นหน่วยงานวิจัย และแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล⁵

การสังหารโดยมิชอบด้วยกฎหมาย

วันที่ 25 มิถุนายน **รอนิง ดอเลาะ** ถูกยิงจนเสียชีวิตโดยชายไม่ทราบชื่อสองคนที่อำเภอยะรัง จังหวัด

ปีตตานี รอเนิงทำงานกับองค์กรภาคประชาสังคมในพื้นที่ชายแดนใต้ ที่ให้ความช่วยเหลือเหยื่อจากการถูกรุมข่มขืน⁶ จนถึงสิ้นปีไม่มีความคืบหน้าในการสอบสวนคดีการสังหารดังกล่าว

การลายนวลพันผิด

ทางการไม่สามารถนำตัวจำเลยเข้ารับการพิจารณาในคดี “ตากใบ” ได้ ก่อนที่คดีหมดอายุความไปเมื่อวันที่ 25 ตุลาคม คดีนี้เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์เมื่อปี 2547 ในอำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส ซึ่งมีผู้เสียชีวิต 85 ราย ในระหว่างและหลังการสลายการชุมนุม ศาลได้ออกหมายจับช่วงต้นเดือนตุลาคม 2567 เป็นหมายจับเจ้าหน้าที่ 15 คน รวมทั้งเจ้าหน้าที่ทหาร ตำรวจ และฝ่ายปกครอง การที่ไม่สามารถเริ่มต้นพิจารณาคดีนี้ได้ เสี่ยงจะทำให้การลายนวลพันผิดอยู่ในสภาพที่เลวร้ายลงไปอีก⁷

การทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายอื่นๆ

ในเดือนพฤศจิกายน คณะกรรมการต่อต้านการทรมานแห่งสหประชาชาติได้เผยแพร่ข้อสังเกตเชิงสรุปจากรายงานทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชนตามวาระฉบับที่สองของประเทศไทย และได้แสดงความกังวลเกี่ยวกับเนื้อหาของพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นुकคสูญหาย พ.ศ.2565 ซึ่งยังไม่สอดคล้องกับมาตรฐานระหว่างประเทศ คณะกรรมการยังแสดงความกังวลเกี่ยวกับการใช้กำลังจนเกินขอบเขตต่อผู้ชุมนุมประท้วงโดยสงบ รวมทั้งการใช้ความรุนแรงทั้งทางกายภาพและดิจิทัลต่อนักปกป้องสิทธิมนุษยชน

ในเดือนกุมภาพันธ์ ผู้เชี่ยวชาญแห่งสหประชาชาติแปดคนเขียนจดหมายถึงรัฐบาล แสดงความกังวลเกี่ยวกับสภาพการควบคุมตัวผู้ขอลี้ภัยชาวอุยกูร์ 43 คนที่สถานกักตัวคนต่างชาตินอชองพลู ซึ่งอาจมีลักษณะเป็นการปฏิบัติที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือย่ำยีศักดิ์ศรี หรืออาจถึงขั้นเป็นการทรมาน โดยทั้ง 43 คนเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มชาวอุยกูร์จากเขตปกครองตนเองซินเจียงอุยกูร์ ประเทศจีน ซึ่งได้ถูก

ควบคุมตัวตั้งแต่เดินทางมาถึงประเทศไทยในปี 2557 มีรายงานว่าผู้ถูกคุมขังอย่างน้อยห้าคน รวมทั้งเด็กสองคน เสียชีวิตระหว่างการควบคุมตัว

สิทธิของผู้ลี้ภัยและผู้ย้ายถิ่นฐาน

มีความกังวลเกี่ยวกับบทบาทของทางการไทย ในการจำแนกตัวและบังคับส่งกลับผู้ลี้ภัยชาวมองตาดินญาตไปเวียดนาม ทำให้พวกเขาเสี่ยงที่จะถูกการทรมานหรือการปฏิบัติที่โหดร้ายอื่นๆ เมื่อวันที่ 11 มิถุนายน ตำรวจไทยจับกุม **อี ควิน เบตตี** (Y Quynh Bết) นักปกป้องสิทธิมนุษยชนชาวมองตาดินญาตจากที่พักของเขาในกรุงเทพฯ หลังจากทางการเวียดนามได้ร้องขอให้ส่งตัวเป็นผู้ร้ายข้ามแดน ในเดือนมกราคม อี ควิน เบตตี ผู้ลี้ภัยซึ่งได้รับสถานะจากสำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ (UNHCR) ถูกศาลเวียดนามตัดสินพิพากษาลงโทษในข้อหาก่อการร้าย โดยเป็นการพิจารณาคดีลับหลังจำเลย⁸ เขายังคงถูกควบคุมตัวในประเทศไทยจนถึงสิ้นปีที่ผ่านมา

สิทธิของชนเผ่าพื้นเมือง

ในเดือนกุมภาพันธ์ รัฐบาลจัดให้มีการรับฟังความเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ซึ่งกำหนดมาตรการที่มีผลผูกพันตามกฎหมาย เพื่อให้ประเทศไทยบรรลุเป้าหมายด้านสภาพภูมิอากาศตามความตกลงปารีส อย่างไรก็ตาม กลุ่มภาคประชาสังคมคัดค้านร่างกฎหมายดังกล่าว โดยเฉพาะในประเด็นที่เปิดทางให้หน่วยงานธุรกิจที่ก่อมลพิษสามารถซื้อคาร์บอนเครดิตผ่านการสนับสนุนทุนให้กับโครงการปลูกหรืออนุรักษ์ป่าได้ มีความกังวลว่ามาตรการเหล่านี้อาจนำไปสู่การบังคับขับไล่ชนเผ่าพื้นเมืองและชุมชนอื่นๆ ซึ่งอาศัยอยู่ที่ดินที่จะใช้ทำโครงการเหล่านี้ จนถึงสิ้นปีที่ผ่านมา ยังคงไม่มีการออกเสียงรับรองร่างกฎหมายดังกล่าว

เชิงอรรถ

- ¹ “ประเทศไทย: ผ่านร่างกฎหมายสมรสเท่าเทียม เป็นชัยชนะสำคัญของสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ” (“Thailand: Passing of marriage equality bill a triumphant moment for LGBTI rights”), 18 มิถุนายน
- ² “ประเทศไทย: การเสียชีวิตที่น่าเสียใจของนักกิจกรรมระหว่างถูกควบคุมตัว ต้องเป็น ‘สัญญาณเตือน’” (“Thailand: Tragic death of detained activist must be ‘wake-up call’”), 14 พฤษภาคม
- ³ ประเทศไทย: “อันตรายเกินกว่าจะเป็นตัวเอง” ความรุนแรงในโลกดิจิทัลและการปิดปากนักกิจกรรมผู้หญิงและผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศในประเทศไทย (Thailand: “Being ourselves is too dangerous”: Digital violence and the silencing of women and LGBTI activists in Thailand), 16 พฤษภาคม
- ⁴ ประเทศไทย: ข้อมูลจากแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลที่เสนอต่อศาลแพ่ง กรุงเทพฯ ในคดีระหว่างจตุภัทร์ บุญภัทรรักษา กับบริษัท เอ็นเอสไอ กรุ๊ป (Thailand: Amicus curiae submitted by Amnesty International to the Bangkok Civil Court in the case of Jatupat Boonpattaraksa vs. NSO Group Technologies Ltd), 3 กันยายน
- ⁵ “ประเทศไทย: การยกฟ้องคดีสำคัญนับเป็นความล้มเหลวครั้งใหญ่ในความพยายามต่อต้านการใช้สปายแวร์โดยมิชอบ” (“Thailand: Dismissal of landmark case a critical and alarming setback in fight against unlawful use of spyware”), 21 พฤศจิกายน
- ⁶ “ประเทศไทย: การสังหารนักปกป้องสิทธิมนุษยชนชาวมลายูมุสลิมต้องได้รับการสอบสวน” (“Thailand: Killing of Malay Muslim human rights defender must be investigated”), 26 มิถุนายน
- ⁷ “ประเทศไทย: ทางการต้องจับกุมจำเลยคดีตากใบตามหมายจับอย่างเร่งด่วน” (“Thailand: Authorities must urgently enforce arrest warrants for Tak Bai suspects”), 18 ตุลาคม
- ⁸ “ประเทศไทย: นักกิจกรรมชนเผ่าพื้นเมืองมองตามณฑลต้องไม่ถูกส่งตัวเป็นผู้ร้ายข้ามแดน เพื่อไปเผชิญกับการทรมานในเวียดนาม” (“Thailand: Montagnard Indigenous activist must not be extradited to face torture in Viet Nam”), 10 กรกฎาคม

ข้อเสนอแนะของแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ต่อรัฐบาลไทย

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ติดตามข้อมูลสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยตลอดทั้งปี 2567 โดยเฉพาะในประเด็นสิทธิในเสรีภาพการแสดงออก การสมาคม และการชุมนุมประท้วง นักปกป้องสิทธิมนุษยชน การสังหารโดยมิชอบด้วยกฎหมาย การลอบยิงฉ้อฉล การทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายอื่นๆ สิทธิของผู้ลี้ภัยและผู้ย้ายถิ่นฐาน และสิทธิของชนเผ่าพื้นเมือง สิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลพบความก้าวหน้าในความพยายามพัฒนาด้านสิทธิมนุษยชนของรัฐบาลไทย รวมทั้งการประกาศใช้กฎหมายสมรสเท่าเทียม ซึ่งถือว่าเป็นประเทศแรกในอาเซียน และประเทศที่ 38 ของโลก ให้สัตยาบันเข้าร่วมเป็นภาคีอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครอง บุคคลทุกคนจากการหายสาบสูญ โดยผูกมัดบังคับ เมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม 2567 อย่างไรก็ตาม ยังคงมีอีกหลายประเด็นที่รัฐบาลไทยต้องดำเนินการ เพื่อปรับปรุงสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนให้สอดคล้องกับกฎหมายและมาตรฐานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ ด้วยเหตุดังกล่าว เราจึงมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

สิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ

- ผ่านร่างกฎหมายอื่นๆ ที่สำคัญเกี่ยวกับความเสมอภาคทางเพศและสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ เช่น ร่างพระราชบัญญัติการรับรองเพศ คำนำหน้านาม และการคุ้มครองบุคคลผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ ร่างพระราชบัญญัติจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลและร่างพระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี เป็นต้น โดยรับประกันให้ร่างกฎหมายเหล่านี้สอดคล้องกับกฎหมายและมาตรฐานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ
- ดำเนินการผ่านการปรับปรุงกฎหมาย นโยบายทางสังคม และแผนงานด้านการศึกษา เพื่อขจัดอคติที่เกี่ยวข้องกับเพศและอัตลักษณ์กับข้ออื่น ๆ ขจัดบรรทัดฐานทางสังคมในเชิงลบ และทัศนคติที่เลือกปฏิบัติต่อผู้หญิง เด็กหญิง และผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ ทั้งนี้ ทางภาครัฐให้ความสำคัญเป็นพิเศษต่อสถานการณ์ของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศในจังหวัดชายแดนใต้
- แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ ปี 2558 โดยยกเลิกข้อยกเว้น ซึ่งอนุญาตให้มีการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งเพศ ด้วยเหตุผลตามหลักศาสนาและความมั่นคงของรัฐตามมาตรา 17(2) ของกฎหมายดังกล่าว เพื่อให้ผู้ถูกเลือกปฏิบัติทางเพศด้วยเหตุอันเกี่ยวข้องกับศาสนาและความมั่นคงของรัฐสามารถเข้าถึงกลไกการร้องเรียนได้

สิทธิในเสรีภาพการแสดงออก การสมาคม และการชุมนุมประท้วง

ดำเนินการดังต่อไปนี้ เพื่อยุติการใช้กระบวนการยุติธรรมเป็นเครื่องมือในการลิดรอนสิทธิในเสรีภาพการแสดงออก และการชุมนุมประท้วง

- ยกเลิกข้อกล่าวหา สิ่งไม่พึงคดี และงดเว้นจากการดำเนินคดีเพิ่มเติม ต่อบุคคลใดๆ ที่ใช้สิทธิในเสรีภาพการชุมนุมประท้วงโดยสงบและเสรีภาพในการแสดงออก รวมทั้งบุคคลที่ถูกดำเนินคดีตามข้อกำหนดห้ามการชุมนุมสาธารณะ ที่ประกาศใช้ตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน
- แก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิกบทบัญญัติในกฎหมาย ซึ่งถูกนำมาใช้เพื่อปราบปรามผู้ที่ใช้สิทธิในเสรีภาพการชุมนุมประท้วงโดยสงบและเสรีภาพในการแสดงออก รวมทั้งกฎหมายความผิดฐานหมิ่นประมาทกษัตริย์ (มาตรา 112 ของประมวลกฎหมายอาญา) กฎหมายยุยงปลุกปั่น (มาตรา 116 ของประมวลกฎหมายอาญา) กฎหมายหมิ่นประมาททางอาญา (มาตรา 326 และ 328 ของประมวลกฎหมายอาญา) พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ และกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
- พิจารณากฎหมายดูหมิ่นศาล (มาตรา 198 ตามประมวลกฎหมายอาญา) และกฎหมายละเมิดอำนาจศาล (มาตรา 30-33 ของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง) ให้มีโทษที่สัดส่วน มีความอิสระ และเป็นกลาง
- จัดให้มีมาตรการเยียวยาอย่างเป็นผลสำหรับผู้ใช้สิทธิในเสรีภาพการชุมนุมประท้วงโดยสงบและเสรีภาพในการแสดงออก ซึ่งได้รับความเสียหายจากการใช้กำลังโดยมิชอบด้วยกฎหมาย หรือจากการคุกคาม ข่มขู่ และการสอดแนมข้อมูลโดยเจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมาย
- สร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและเอื้ออำนวย เพื่อส่งเสริมให้นักปกป้องสิทธิมนุษยชน สื่อมวลชน และผู้ชุมนุมโดยสงบ รวมถึงเด็ก สามารถใช้สิทธิในเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและเสรีภาพในการแสดงออก โดยปราศจากการข่มขู่ คุกคาม หรือการดำเนินคดี

ดำเนินการต่อไปนี้ เพื่อขจัดปัญหาการควบคุมโดยพลการต่อนักกิจกรรมและผู้ชุมนุมประท้วง

- ปล่อยตัวบุคคลที่ถูกควบคุมตัวโดยพลการ เพียงเพราะใช้สิทธิในเสรีภาพการแสดงออกและการชุมนุมประท้วงโดยสงบ โดยทันทีอย่างไม่มีเงื่อนไข
- ทบทวนกระบวนการอนุญาตปล่อยตัวชั่วคราวโดยละเอียดถี่ถ้วน โดยดำเนินการให้สอดคล้องกับกฎหมายและมาตรฐานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ ทั้งนี้ ให้คำนึงว่า การควบคุมตัวบุคคลจากการใช้สิทธิมนุษยชนนั้น ถือว่าเป็นการควบคุมตัวโดยพลการและมีชอบด้วยกฎหมาย และการควบคุมตัวก่อนหรือระหว่างการพิจารณาคดี ควรใช้โดยจำกัดในกรณีเฉพาะที่มีความจำเป็นอย่างแท้จริงเท่านั้น มิใช่นำมาใช้เป็นปกติ
- ในกรณีการเสียชีวิตในการควบคุมตัวของนักกิจกรรม บัง เนติพร เสน่ห์สังคม ให้ทางการดำเนินการสอบสวนโดยพลัน อย่างเป็นอิสระ ไม่ลำเอียง มีประสิทธิภาพ และโปร่งใส ให้สอดคล้องกับกฎหมายและมาตรฐานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ โดยยึดถือหลักการในพิธีสารมินนิโซตาว่าด้วยการสืบสวนสอบสวนกรณีที่ต้องสงสัยว่าเป็นการเสียชีวิตที่มีชอบด้วยกฎหมาย เพื่อให้เกิดความรับผิดชอบและป้องกันการเกิดเหตุซ้ำ
- ประกันสิทธิด้านสุขภาพของผู้ถูกควบคุมตัวทุกคนให้สอดคล้องกับมาตรฐานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ ตามข้อกำหนดเนลสันแมนเดลลา รวมถึงในประเด็นการเข้าถึงการรักษาพยาบาลโดยพลัน และการรักษาพยาบาลเฉพาะทางหรือการผ่าตัดที่จำเป็นตามความต้องการ

นักปกป้องสิทธิมนุษยชน

ดำเนินการต่อไปนี้ เพื่อยุติความรุนแรงในโลกดิจิทัลต่อนักปกป้องสิทธิมนุษยชน รวมถึงนักปกป้องสิทธิมนุษยชนหญิงและผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ

- ประกาศคำมั่นในการยุติการใช้ความรุนแรงในโลกดิจิทัล รวมถึงการพุ่งเป้าสอดแนม และการใช้ปฏิบัติการใส่ร้ายป้ายสีต่อนักกิจกรรมและนักปกป้องสิทธิมนุษยชน
- ดำเนินการให้มีการสอบสวนโดยพลัน เป็นอิสระ ไม่ลำเอียง มีประสิทธิภาพ และโปร่งใส ต่อกกรณีการพุ่งเป้าสอดแนมทางดิจิทัล การคุกคามทางออนไลน์ต่อนักกิจกรรมและนักปกป้องสิทธิ โดยคำนึงถึงผลกระทบพิเศษต่อผู้หญิงและผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ และดำเนินการทางกฎหมายต่อผู้กระทำความผิด
- จัดให้มีแนวทางการสื่อสารสาธารณะสำหรับเจ้าหน้าที่รัฐ เพื่อให้ทางการหลีกเลี่ยงการคุกคามในโลกออนไลน์ต่อนักปกป้องสิทธิมนุษยชน รวมถึงการใช้ข่าวปลอมโจมตีนักปกป้องสิทธิมนุษยชน

ดำเนินการต่อไปนี้ เพื่อยุติการใช้สปายแวร์กับนักปกป้องสิทธิมนุษยชน

- ทำงานเชิงรุกในการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสัญญาณที่รัฐบาลและหน่วยงานภาครัฐทั้งหมด ในปัจจุบันและอดีต รวมถึงหน่วยงานความมั่นคง ซึ่งได้เคยจัดทำไว้กับบริษัทเอกชนที่ขายสินค้าและบริการด้านการสอดส่องข้อมูล
- บังคับห้ามใช้สปายแวร์ที่รุกรานความเป็นส่วนตัวสูง อย่างเช่น เพกาซัส เนื่องจากสปายแวร์ลักษณะนี้ไม่สามารถจำกัดฟังก์ชันการทำงานไว้เฉพาะส่วนที่จำเป็นได้ และไม่สามารถดำเนินการตรวจสอบการทำงานได้อย่างอิสระ
- กำกับดูแลการใช้สปายแวร์ ให้สอดคล้องกับหลักการสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ หากยังไม่มีกฎหมายหรือระเบียบดังกล่าว ทางการต้องประกาศพักการซื้อ การขาย การโอน และการใช้งานสปายแวร์ทั้งหมดไว้ก่อน

ดำเนินการต่อไปนี้ เพื่อสร้างพื้นที่ปลอดภัยและเอื้ออำนวยต่อการทำงานด้านสิทธิมนุษยชน

- ดำเนินการด้านกฎหมาย นโยบายทางสังคมและแผนงานด้านการศึกษาเพื่อรับรอง อำนวยความสะดวกและสนับสนุนการทำงานของนักปกป้องสิทธิมนุษยชนอย่างเปิดเผยเพื่อให้ตระหนักถึงบทบาทของนักปกป้องสิทธิ รวมถึงทบทวนแนวทางการกำหนดนโยบายของรัฐในแผนปฏิบัติการต่างๆ เช่น แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และแผนปฏิบัติการระดับชาติด้านธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน เพื่อกำหนดมาตรการคุ้มครองนักปกป้องสิทธิมนุษยชน
- พิจารณาออกกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองนักปกป้องสิทธิมนุษยชน รวมถึงกฎหมายต่อต้านการดำเนินคดีเชิงยุทธศาสตร์เพื่อปิดกั้นการมีส่วนร่วมทางสาธารณะ (SLAPPs) ที่มีประสิทธิภาพในการคุ้มครองนักปกป้องสิทธิมนุษยชน
- สร้างพื้นที่ให้มีการปรึกษาหารืออย่างจริงจังกับองค์กรภาคประชาสังคม นักปกป้องสิทธิมนุษยชน และนักกิจกรรมที่ทำงานเกี่ยวกับสิทธิผู้หญิง สิทธิผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ สิทธิในที่ดินและสิ่งแวดล้อม สิทธิชนเผ่าพื้นเมือง และสิทธิเด็ก ในกระบวนการจัดทำนโยบาย การดำเนินงานและการติดตามผล ให้สามารถใช้สิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานทั้งตามอนุสัญญาระหว่างประเทศ

การสังหารโดยมิชอบด้วยกฎหมาย

- ดำเนินการสอบสวนโดยพลัน เป็นอิสระ มีประสิทธิภาพ และโปร่งใส ต่อการสังหารนอกกระบวนการกฎหมาย ในทุกกรณี รวมถึงกรณีการเสียชีวิตของนายรอนิง ต่อมา นายปกป้องสิทธิมนุษยชนชาวมลายูมุสลิม เพื่อนำตัวผู้กระทำผิดเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม โดยให้ดำเนินการอย่างสอดคล้องกับมาตรฐานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิในการได้รับการพิจารณาคดีอย่างเป็นธรรม
- กำหนดมาตรการที่จำเป็นเพื่อป้องกันความรุนแรงและคุ้มครองชีวิตและบูรณภาพทางกายของนักปกป้องสิทธิมนุษยชน

การลายนวลพันผิด

- กำหนดให้ความผิดที่เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างร้ายแรง รวมถึงการทรมานและการบังคับให้สูญหาย ไม่มีอายุความ โดยแก้ไขมาตรา 95 ของประมวลกฎหมายอาญา
- ยอมรับอย่างเป็นทางการถึงความจริงเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์ตากใบ และพิจารณาทบทวนการเยียวยาเพิ่มเติมที่เหมาะสมแก่ผู้รอดชีวิตและครอบครัว
- แก้ไขหรือยกเลิกกฎหมายความมั่นคง ซึ่งส่งผลให้เกิดการลายนวลพันผิด รวมถึงพระราชบัญญัติกฎอัยการศึก พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน และพระราชบัญญัติความมั่นคงภายในราชอาณาจักร เพื่อให้การคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อแก้ไขปัญหากลลายนวลพันผิด

การทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายอื่นๆ

ดำเนินการต่อไปนี้ เพื่อปรับปรุงโครงสร้างด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้าย

- ดำเนินการแก้ไขพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำทำให้บุคคลสูญหายโดยทันที เพื่อให้สอดคล้องกับอนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการทรมานแห่งสหประชาชาติ ยกตัวอย่างเช่น
- ปรับปรุงนิยามการทรมานและการบังคับให้บุคคลสูญหาย ให้สอดคล้องกับกฎหมายระหว่างประเทศ โดยนิยามของการทรมาน ต้องครอบคลุมเป้าหมายของการทรมานมากกว่า 4 ข้อซึ่งระบุไว้ในกฎหมาย และนิยามของการบังคับสูญหาย ต้องเปิดกว้างให้รวมถึงกรณีเจ้าหน้าที่รัฐที่ 'ปฏิเสธที่จะยอมรับ' ว่ามีการควบคุมตัว เช่น ให้คำตอบอย่างกำกวมหรือไม่ตอบรับเมื่อถูกถาม โดยไม่จำเป็นต้องมีการปฏิเสธโดยตรง
- เปลี่ยนโครงสร้างและบทบาทคณะกรรมการป้องกันการทรมานฯ เพื่อให้สามารถดำเนินการสืบสวนการละเมิดกฎหมายฉบับนี้ได้เป็นอย่างดีและมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยให้ปลดเจ้าหน้าที่รัฐที่มีความเกี่ยวข้องกับการตรวจหรือทหาร รวมทั้งเพิ่มการมีส่วนร่วมของผู้เสียหายและภาคประชาสังคม
- ระบุในบทบัญญัติอย่างชัดเจนว่าไม่สามารถยอมรับข้อมูลที่ได้มาจากการทรมาน เป็นหลักฐานในกระบวนการยุติธรรมได้
- แก้ไขกฎหมายและนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการอำนวยความสะดวกให้การชุมนุมสาธารณะ เพื่อยุติการใช้ความรุนแรงและการใช้กำลังต่อผู้ชุมนุมประท้วงโดยสงบ โดยให้เป็นไปตามหลักการพื้นฐานว่าด้วยการใช้กำลังและอาวุธปืนของเจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมาย แนวปฏิบัติด้านสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการใช้อาวุธที่

มีความร้ายแรงต่ำในการบังคับใช้กฎหมาย และต้นแบบการปฏิบัติของเจ้าพนักงานผู้บังคับใช้กฎหมายในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในบริบทของการชุมนุมประท้วงโดยสงบ

ดำเนินการต่อไป นี้ เพื่อปกป้องคุ้มครองผู้เสียหายจากการทรมาน

- ปกป้องและช่วยเหลือผู้รอดชีวิตจากการทรมานและการกระทำที่โหดร้ายอื่นๆ รวมถึงสมาชิกในครอบครัวและผู้เปิดโปงการกระทำผิด โดยยุติการข่มขู่คุกคามใดๆ และดำเนินการสอบสวนกรณีที่มีรายงานการข่มขู่คุกคามอย่างเป็นระบบ
- ดำเนินการตรวจสอบกรณีการใช้กำลังกับผู้ชุมนุมประท้วง รวมถึงการใช้กระสุนยางในการสลายการชุมนุม จนนำไปสู่อาการบาดเจ็บสาหัสสำหรับผู้ชุมนุมประท้วงโดยสงบ และรับประกันว่าเจ้าหน้าที่รัฐผู้กระทำผิดต้องรับผิดชอบทางแพ่ง อาญา และปกครอง
- กำหนดให้มีการเยียวยาอย่างเหมาะสมและรวดเร็ว รวมถึงการดูแลทางการแพทย์ การรักษาพยาบาล การฟื้นฟู การชดใช้ และค่าชดเชยทางการเงินที่เป็นธรรมและเพียงพอต่อผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการทรมาน และการปฏิบัติที่โหดร้ายอื่นๆ ผู้ชุมนุมประท้วงที่ตกเป็นเหยื่อการใช้กำลังโดยมิชอบระหว่างการสลายการชุมนุม รวมถึงนักปกป้องสิทธิที่ได้รับผลกระทบจากความรุนแรงทั้งทางกายภาพและจิตใจ
- เพิ่มความพยายามและทรัพยากรในการสร้างความตระหนักและเสริมศักยภาพให้กับกลุ่มภาคประชาสังคม รวมถึงสมาชิกของชุมชนชายขอบในทุกภูมิภาคของประเทศ เพื่อให้สามารถมีส่วนร่วมในการบังคับใช้กฎหมายนี้
- ให้สัตยาบันพิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการทรมาน และการกระทำอื่นๆ ที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี และดำเนินการทันทีเพื่อจัดตั้งกลไกป้องกันระดับชาติที่มีประสิทธิภาพ โดยมี ส่วนร่วมของภาคประชาสังคม รวมถึงผู้เสียหายจากการทรมาน การกระทำที่โหดร้าย และการบังคับให้สูญหาย

ดำเนินการต่อไป นี้ ในกรณีของผู้ลี้ภัยชาวจู๋กู๋ในประเศไทย

- อนุญาตให้ชาวจู๋กู๋ที่ยังอยู่ในประเทศไทย สามารถเข้าถึงกระบวนการยื่นลี้ภัยอย่างเต็มที่และเป็นอิสระ และให้สามารถเข้าถึงการรักษาพยาบาลอย่างเหมาะสมและเพียงพอ พร้อมให้สามารถเข้าถึงทนายโดยเลือกได้อย่างอิสระ
- ประกาศคำมั่นในการไม่ส่งชาวจู๋กู๋กลับไปเผชิญการประหัตประหารในประเทศจีนอีกต่อไป
- สืบสวนสอบสวนการส่งตัวชาวจู๋กู๋ 40 คนกลับไปยังประเทศจีน และให้เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมจากการละเมิดกฎหมายพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการบังคับให้สูญหาย
- ยุติการควบคุมตัวผู้ลี้ภัยโดยพลการ และปรับปรุงกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับมาตรฐานระหว่างประเทศ ดังนี้
- ปรับปรุงระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการคัดกรองคนต่างด้าวที่เข้ามาในราชอาณาจักรและไม่สามารถเดินทางกลับประเทศอื่นเป็นภูมิสำเนาได้ โดยให้ยกเลิกข้อยกเว้นที่เกี่ยวข้องกับแรงงานจากประเทศเพื่อนบ้าน และข้อยกเว้นเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติ
- ปรับปรุงพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง เพื่อระบุอย่างชัดเจนถึงระยะเวลาที่สามารถควบคุมตัวได้ เพื่อไม่ให้มีการควบคุมตัวโดยพลการเป็นระยะเวลาไม่จำกัด

สิทธิของผู้ลี้ภัยและผู้ย้ายถิ่นฐาน

- ให้ภาคยานุวัติต่ออนุสัญญาของสหประชาชาติว่าด้วยสถานะผู้ลี้ภัยของสหประชาชาติ ค.ศ. 1951 และพิธีสารเลือกรับ ค.ศ. 1967 โดยทันที
- ประกันว่าในทางปฏิบัติแล้วจะไม่มีบุคคลใดที่ถูกส่งกลับไปยังพื้นที่ ดินแดนที่มีความเสี่ยงว่าจะตกเป็นเหยื่อของการทรมานและการกระทำที่โหดร้าย อันเป็นไปตามอนุสัญญาฯ และกฎหมายในประเทศของไทยเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการบังคับให้สูญหาย
- ประกันว่าบุคคลทุกคนที่ต้องการความคุ้มครองระหว่างประเทศ เมื่อเดินทางมาถึงประเทศไทย ไม่ว่าจะเป็นการเดินทางด้วยช่องทางใด จะสามารถเข้าถึงกระบวนการพิจารณาสถานะของผู้ลี้ภัยที่เป็นธรรมและมีประสิทธิภาพ
- ในกรณีของนักปกป้องสิทธิมนุษยชนชาวเวียดนาม นายอี ควิน เบด็บ ให้ทางการไทยยุติกระบวนการส่งผู้ร้ายข้ามแดน และอนุญาตให้เขาได้เข้าถึงกระบวนการขอลี้ภัยไปยังประเทศที่สามอย่างอิสระ

สิทธิของชนเผ่าพื้นเมือง

- ยกเลิกการสนับสนุนและทบทวนร่างกฎหมายที่ส่งผลกระทบต่อชุมชนของกลุ่มชนเผ่าพื้นเมืองและกลุ่มชาติพันธุ์ เช่น ร่างพระราชบัญญัติการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการตลาดก๊าซเรือนกระจกและคาร์บอนเครดิต ร่างพระราชบัญญัติระเบียบเขตเศรษฐกิจภาคใต้ เป็นต้น
- เร่งดำเนินการปรับปรุงกฎหมายโดยมีการปรึกษาหารือกับกลุ่มชนเผ่าพื้นเมืองอย่างเต็มที่ เพื่อให้การรับรองสถานะทางกฎหมายและสิทธิต่างๆ ของชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทยในรัฐธรรมนูญและกฎหมายภายในประเทศที่เกี่ยวข้อง รวมถึงโครงการที่ส่งผลกระทบต่อชุมชนชนเผ่าพื้นเมือง กฎหมายเกี่ยวกับที่ดิน และทรัพยากรธรรมชาติ เช่น พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พระราชบัญญัติป่าไม้ เป็นต้น
- พิจารณาทบทวนร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ในเรื่องการรับรองความหมายของชนเผ่าพื้นเมือง และพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิต ให้สอดคล้องกับปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิของชนเผ่าพื้นเมือง ซึ่งคุ้มครองสิทธิในที่ดิน เขตแดนและทรัพยากร และสิทธิทางวัฒนธรรม
- พิจารณากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศให้คุ้มครองถึงกลุ่มเปราะบาง ที่อาจได้รับผลกระทบมากที่สุด โดยเฉพาะผู้หญิง ชนเผ่าพื้นเมืองและเด็ก โดยให้มีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในการร่างกฎหมาย และกำหนดมาตรการต่างๆ ของรัฐในประเด็นนี้ อีกทั้งนำหลักการความเป็นธรรมทางสภาพภูมิอากาศ ธรรมภิบาลและการไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลังเข้ามาพิจารณาและปรับใช้กับทุกนโยบายด้านสิ่งแวดล้อม ที่ดิน และทรัพยากรธรรมชาติ
- พิจารณาทบทวนการดำเนินคดีและคำพิพากษาจากการบังคับใช้กฎหมายที่ไม่เป็นธรรมต่อชุมชนชนเผ่าพื้นเมือง รวมถึงนโยบายทวงคืนผืนป่าของรัฐบาล ต่อกลุ่มชาวบ้าน ชนเผ่าพื้นเมือง และกลุ่มชาติพันธุ์ที่ถูกกล่าวหาว่าบุกรุกเขตป่าสงวนหรือทำการเกษตรจนกระทบต่อการเกิดภาวะโลกร้อน
- เผยแพร่ความรู้ต่อสาธารณะและในระบบการศึกษา ให้ประชาชนเข้าใจถึงบทบาทของชนเผ่าพื้นเมืองและองค์ความรู้ของชนเผ่าพื้นเมืองในการแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

สนธิสัญญาหลักด้านสิทธิมนุษยชน (Core International Human Rights Treaties)

ตราสารระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนที่ถือเป็นสนธิสัญญาหลักด้านสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ ภายใต้สหประชาชาติ มีทั้งหมด 9 ฉบับ ในปัจจุบันสามารถสรุปสถานะของประเทศไทยในการเข้าเป็นภาคีตราสารระหว่างประเทศหลักเหล่านี้ได้ดังตารางต่อไปนี้

สนธิสัญญาหลักด้านสิทธิมนุษยชน	เข้าเป็นภาคี	เนื้อหา/สาระสำคัญ
1. กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights-ICCPR)	✓	หน้าที่ของบุคคลที่จะส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน และ ได้รับสิทธิทั้งด้านพลเมือง การเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมอย่างเท่าเทียมกัน
1.1 พิธีสารเลือกรับของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (Optional Protocol to the ICCPR)	X	
1.2 พิธีสารเลือกรับของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ฉบับที่ 2 เพื่อการกำจัดการประหารชีวิต (Second Optional Protocol to the ICCPR, aiming at the abolition of death penalty)	X	
2. กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights หรือ ICESCR)	✓	สิทธิในการกำหนดเจตจำนงของตนเอง การทำงาน ชีวิต ความเป็นอยู่ที่ดี การศึกษาสิทธิด้านสุขภาพ วัฒนธรรม และ การไม่เลือกปฏิบัติ
2.1 พิธีสารเลือกรับของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม	X	

สนธิสัญญาหลักด้านสิทธิมนุษยชน	เข้าเป็นภาคี	เนื้อหา/สาระสำคัญ
<p>3. อนุสัญญาว่าด้วยการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ (Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination Against Women หรือ CEDAW)</p> <p>3.1 พิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ Optional Protocol to the CEDAW</p>	<p>✓</p> <p>✓</p>	<p>ความเท่าเทียมกันระหว่างบุรุษและสตรีในด้านการเมือง การดำรงชีวิต กฎหมาย และสิทธิของสตรีที่จะต้องได้รับการดูแล ทางเศรษฐกิจการป้องกัน ความรุนแรงต่อสตรีในสถานที่ทำงาน และการเข้าถึงบริการสุขภาพ ฯลฯ</p>
<p>4. อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (Convention on the Rights of the Child หรือ CRC)</p> <p>4.1 ไทยเข้าเป็นภาคีของพิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก เรื่อง การขายเด็ก การค้าประเวณี และสื่อลามกเกี่ยวกับเด็ก (Optional Protocol to the CRC on the sale of children, child prostitution and child pornography)</p> <p>4.2 พิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก เรื่อง ความเกี่ยวพันของเด็กในความขัดแย้งกันด้วยกำลังอาวุธ (Optional Protocol to the CRC on the involvement of children in armed conflicts)</p> <p>4.3 พิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก เรื่องกระบวนการติดต่อร้องเรียน (Optional Protocol to the CRC on a communications procedure)</p>	<p>✓</p> <p>✓</p> <p>✓</p> <p>✓</p>	<p>สิทธิต่างๆ ที่เด็กพึงได้รับ ประกอบด้วย สิทธิและเสรีภาพของเด็กโดยทั่วไป การคุ้มครองร่างกาย ชีวิต เสรีภาพ และ สวัสดิภาพของเด็ก การให้สวัสดิการสังคมแก่เด็ก การคุ้มครอง สิทธิทางแพ่ง การคุ้มครองเด็กที่มีปัญหาความประพฤติหรือ กระทำความผิดทางอาญา การคุ้มครองเด็กผู้ด้อยโอกาส ทั้งนี้ไทยมีข้อสงวนในข้อ 22 เรื่องสถานะของเด็กผู้ลี้ภัย</p>
<p>5. อนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบ (Convention on the Elimination of All Forms of Racial Discrimination หรือ CERD)</p>	<p>✓</p>	<p>สิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของมนุษย์ทั้งหมดโดยไม่มีการจำแนกความแตกต่างในเรื่องเชื้อชาติ เพศ ภาษา หรือศาสนา</p>

สนธิสัญญาหลักด้านสิทธิมนุษยชน	เข้าเป็นภาคี	เนื้อหา/สาระสำคัญ
6. อนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการทรมาน และการกระทำอื่นๆ ที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี (Convention Against Torture and other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment หรือ CAT) 6.1 พิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการทรมาน และการกระทำอื่นๆ ที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี (Optional Protocol to CAT)	✓ X	กำหนดให้การทรมานเป็นความผิดที่ลงโทษได้ตามกฎหมาย อาญา เขตอำนาจที่เป็นสากลเกี่ยวกับความผิด การทรมาน และ หลักการส่งผู้ร้ายข้ามแดน
7. อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ (Convention on the Rights of Persons with Disabilities หรือ CRPD) 7.1 พิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิของคนพิการ (Optional Protocol to the CRPD)	✓ ✓	ความเท่าเทียมกันและการไม่เลือกปฏิบัติ สตรีพิการ เด็กพิการ และการสร้างความตระหนักเกี่ยวกับคนพิการในสังคม
8. อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองบุคคลทุกคนจากการหายสาบสูญโดยถูกบังคับ (International Convention for the Protection of All Persons from Enforced Disappearance หรือ CED)	✓	กำหนดให้การทำให้บุคคลหายสาบสูญโดยถูกบังคับเป็นฐานความผิดตามกฎหมายอาญา รวมทั้งกำหนดโทษของความผิดดังกล่าว ลงนามเมื่อวันที่ 9 มกราคม 2555 และให้สัตยาบันเข้าร่วมเป็นภาคีเมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม 2567 โดยมีผลบังคับใช้ในวันที่ 13 มิถุนายน 2567
9. อนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิของแรงงานการโยกย้ายถิ่นฐานและสมาชิกในครอบครัว (Convention on the Protection of the Rights of Migrants Workers and Member of their Families หรือ CMW)	X	การคุ้มครองสิทธิของแรงงานและสมาชิกในครอบครัวในทางระหว่างประเทศที่เหมาะสม

ข้อมูลจากเว็บไซต์กรมองค์การระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ ดูสนธิสัญญาหลักด้านสิทธิมนุษยชนฉบับเต็มได้ที่ <https://humanrights.mfa.go.th/th/humanrights/obligation/international-human-rights-mechanism/>

แอมเนสตี้ ประเทศไทยเปิดระดมทุนทางโทรศัพท์ เพื่อเชิญชวนร่วมสนับสนุนงานสิทธิมนุษยชน

ช่วงนี้หลายคนอาจได้รับโทรศัพท์หมายเลข 02-056-0029, 02-513-8745 หรือ 02-056-0000 ซึ่งเป็นหมายเลขระดมทุนทางโทรศัพท์ของแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ประเทศไทย

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ดำเนินงานได้ด้วยเงินทุนจากค่าสมาชิกและเงินบริจาคจากปัจเจกบุคคล เราไม่รับเงินสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ องค์กรทางการเมือง หรือบริษัทเอกชนใดๆ ในการทำงานรณรงค์เพื่อปกป้องสิทธิมนุษยชน ความเป็นอิสระทางการเงินนี้ ทำให้เราสามารถที่จะคัดค้าน วิพากษ์วิจารณ์ หรือคัดค้านด้วยความเป็นกลางและยุติธรรม

เราทำงานรณรงค์ได้โดยอาศัยเงินทุนสนับสนุนจากคนธรรมดาเช่นคุณ ที่สนใจและห่วงใยต่อประเด็นปัญหาด้านสิทธิมนุษยชน สิ่งที่มีค่าอย่างยิ่งในการสนับสนุนของคุณคือการรับรองว่า 'คุณคืออีกคนบนโลกนี้ที่สนใจและห่วงใยเรื่องสิทธิมนุษยชน'

ในส่วนของการระดมทุนปัจจุบัน แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ประเทศไทย ดำเนินการอยู่ใน 3 ช่องทางหลัก

- บริจาคผ่านระบบออนไลน์
- เจ้าหน้าที่ระดมทุนทางโทรศัพท์
- เจ้าหน้าที่ระดมทุนภาคสนาม

อย่างไรก็ตาม ทางเราตระหนักดีว่าในบางกรณีอาจเกิดความเข้าใจผิด หรือถูกแอบอ้างโดยผู้ไม่หวังดีนำไปใช้หาผลประโยชน์ ทั้งนี้หากคุณไม่สะดวกบริจาคผ่านเจ้าหน้าที่ระดมทุน สามารถบริจาคด้วยตนเอง โดยสามารถศึกษารายละเอียดการบริจาคได้ที่ระบบออนไลน์ด้านล่างนี้

ขอบคุณสำหรับการบริจาคเพื่อสนับสนุนการทำงานด้านสิทธิมนุษยชนทั้งในประเทศไทยและทั่วโลก

รายงานประจำปี 2567/68

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล

สถานการณ์สิทธิมนุษยชนทั่วโลก

แม้จะมีการเปลี่ยนแปลงเชิงบวกในด้านกฎหมายและนโยบายในบางประเทศ แต่สถานการณ์สิทธิมนุษยชนทั่วโลกยังคงถูกโจมตี แนวปฏิบัติแบบเผด็จการได้แพร่ขยายออกไป และการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนที่มีอยู่ถูกมองข้ามเพิกเฉย หรือถูกละเมิดอย่างรุนแรง

รายงานสถานการณ์สิทธิมนุษยชนทั่วโลกประจำปี 2568 ของแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล (The State of the World's Human Rights) ได้ประเมินการพัฒนาการสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับโลก โดยครอบคลุมประเด็นสำคัญหลายประการที่กำลังกำหนดแนวโน้มสถานการณ์สิทธิมนุษยชนทั่วโลกในปัจจุบัน ได้แก่ การละเมิดสิทธิในระหว่างการขัดแย้งกันด้วยอาวุธ การปราบปรามผู้เห็นต่าง การเลือกปฏิบัติ ความอยุติธรรมด้านเศรษฐกิจและสภาพภูมิอากาศ และการใช้เทคโนโลยีอย่างมีขอบเพื่อละเมิดสิทธิมนุษยชน นอกจากนี้ยังเน้นย้ำให้เห็นถึงการจงใจทำลายระบบที่ตั้งอยู่บนกฎเกณฑ์ระหว่างประเทศโดยประเทศมหาอำนาจ ซึ่งขัดขวางการแก้ไขปัญหาก็ส่งผลกระทบต่อชีวิตของผู้คนนับล้าน แนวโน้มเหล่านี้จำนวนมากสะท้อนถึงการถดถอยด้านสิทธิมนุษยชน และมีความเสี่ยงที่จะเพิ่มความรุนแรงยิ่งขึ้นในปี 2568 นี้และในอนาคต

รายงานฉบับนี้รวบรวมข้อกังวลด้านสิทธิมนุษยชนตลอดปี 2567 ใน 150 ประเทศ โดยเชื่อมโยงประเด็นเหล่านี้ในระดับโลกและระดับภูมิภาค ตลอดจนมองไปสู่อนาคต รวมถึงเรียกร้องให้รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพัฒนาชีวิตของผู้คน ซึ่งมีข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับผู้นำรัฐบาล ผู้กำหนดนโยบาย ผู้สนับสนุน นักกิจกรรม และผู้ที่มีความสนใจในประเด็นสิทธิมนุษยชน

ร่วมมือกับเรา
www.amnesty.or.th